

Філіп Келлер

ПСАЛОМ 22

ОЧИМА ПАСТУХА

Київ
2024

УДК 27-42
ББК 86.37-43
К 33

Перекладено за виданням:

W. Phillip Keller

A Shepherd Looks at Psalm 23

Zondervan
Grand Rapids, Michigan, USA

Філіп Келлер

К 33 Псалом 22 очима пастуха / Філіп Келлер; пер. з англ. –
К.: Єфетов О.В., 2024. – 152 с.

ISBN 978-966-8795-72-5

Вдивляючись із нашого просякнутого технологіями та споживацькою ментальністю сьогодення в один з найвідоміших текстів Святого Письма, ми вимушено втрачаємо багато глибини та змісту.

Автор, професійний вівчар, дозволяє нам побачити Псалом 22 очима пастуха – власне так, як Давид і писав його, – та в деталях і прихованих для несвідомого ока символах, що містять ці рядки, дістатися осяйних скарбів Божого одкровення про Його всеосяжну турботу і піклування щодо Свого люду.

Ця книга подарує вам новий погляд на славетний псалом, а врешті й на власне життя та потреби, на тяжкі обставини та втрати; зміцнить і відновить вашу віру та стане величезним підбадьоренням і розрадою в Тому, Хто серед зелених луків і біля тихих вод веде нас стежками правди.

УДК 27-42
ББК 86.37-43

Published by arrangement with HarperCollins Christian Publishing, Inc.
All rights reserved.

Цитати зі Святого Письма наводяться із «Сучасного перекладу з давньоєврейської та давньогрецької мов» Рафаїла Турконяка (УБТ, 2020).

В оформленні обкладинки та внутрішніх сторінок використовуються зображення за ліцензією Shutterstock.com.

ISBN 978-966-8795-72-5 (укр.)
ISBN 978-0-310-26790-4 (англ.)

© Видавнича група «Нард»,
видання укр. мовою, 2024
© W. Phillip Keller, 2007

Псалом 22

Господь – мій Пастир.

Я не матиму недостатку.

*На зелених лугах Він дозволяє мені відпочивати,
біля тихих вод піклується про мене.*

*Мою душу Він підкріплює, провадить мене
стежками правди заради Свого Імені.*

*Коли б я пішов навіть долиною смертної тіні,
не боятимуся лиха, бо Ти зі мною.*

Твій жезл і Твій посох втішатимуть мене.

*Ти накриваєш переді мною стіл перед очима моїх
ворогів. Ти намастив мою голову миром,
до краю наповнюєш чашу мою.*

*Отже, добро і милосердя будуть
супроводжувати мене в усі дні мого життя.*

*Я перебуватиму в Господньому Домі протягом
багатьох днів.*

*Присвячується «Шик»,
яка протягом багатьох років пригод
була моїм найближчим другом
та вірною супутницею.*

ЗМІСТ

Вступ	6
1 «Господь – мій Пастир»	9
2 «Я не матиму недостатку»	21
3 «На зелених луках Він дозволяє мені відпочивати»	31
4 «Біля тихих вод піклується про мене»	47
5 «Мою душу Він підкріплює»	57
6 «Проводить мене стежками правди заради Свого Імені»	69
7 «Коли б я пішов навіть долиною...»	81
8 «Твій жезл і Твій посох втішатимуть мене» ...	93
9 «Ти накриваєш переді мною стіл...»	107
10 «Ти намастив мою голову миром...»	119
11 «Добро і милосердя будуть супроводжувати мене»	133
12 «Я перебуватиму в Господньому Домі протягом багатьох днів»	143

ВСТУП

Біблія великою мірою – це збірка книг, написаних людьми скромного походження, які писали під проводом Божого Духа. Значна частина її термінології та вчення викладена мовою сільської місцевості, в ній ідеться про побутові предмети та природні явища. Аудиторія, до якої спочатку зверталися автори цих творів, здебільшого сама була простим кочовим людом, знайомим з природою та сільським життям, про яке ті розповідали.

Сьогодні це вже не так. Багато з тих, хто читає або вивчає Святе Письмо у двадцять першому столітті, походять з міського, штучно створеного людиною середовища. Особливо часто міські жителі бувають незнайомі з такими предметами, як домашня худоба, сільськогосподарські культури, земля та її плоди чи дика природа. Вони пропускають багато істин, викладених у Божому Слові, просто тому, що не дуже обізнані в таких речах, як вівці, пшениця, земля або виноград.

Проте Божественне одкровення нерозривно пов'язане з основними предметами природного світу. Сам Господь, перебуваючи серед нас, у Своїх притчах постійно використовував природні явища для пояснення надприродних істин. Це надійний, незаперечний метод як з наукової, так і з духовної точки зору.

Усе це стає зрозумілим і значущим, коли ми визнаємо той факт, що Бог є автором і творцем

усього як природного, так і надприродного – духовного. У цих двох суміжних сферах діють одні й ті самі основні закони, принципи та процеси. Звідси випливає, що зрозуміти одну з них означає вловити паралельний принцип в іншій.

Слід зазначити, що саме завдяки такому підходу до тлумачення Святого Письма моє власне розуміння Біблії набуло відчутно глибшого змісту. Це також частково пояснює, чому істини, якими я ділився з різними людьми, надовго залишаються в їхній пам'яті дуже чіткими та зрозумілими.

Тому я не прошу вибачення за те, що представляю цю збірку «пастуших роздумів» про добре відомий та улюблений, але часто неправильно витлумачений 22-й Псалом.

Ця книга з'явилася на досить унікальному тлі, яке, можливо, дозволило мені глибше, ніж більшості людей, зрозуміти те, що мав на увазі Давид, коли писав свої чудові вірші. Перш за все, я виріс і жив у Східній Африці, в оточенні простих місцевих пастухів, чії звичаї дуже нагадують їхніх колег на Близькому Сході. Тому мені добре знайома романтика, пафос і мальовниче життя східного пастуха. По-друге, будучи молодим, я близько восьми років заробляв собі на життя як власник овець та вівчар. Тому я пишу як людина, яка має безпосередній досвід кожного кроку в питаннях утримання овець. Пізніше, вже будучи пастором помісної церкви, я ділився істинами цього псалма зі своєю «отарою» щонеділі впродовж кількох місяців.

Отже, саме з розмаїття цього безпосереднього досвіду розведення овець з'явилися наступні розділи. Наскільки мені відомо, це перший випадок, коли

звичайний вівчар із загрубленими руками так докладно пише про Пастирський псалом.

Існує одна складність, яка виникає при написанні книги, заснованої на добре відомій частині Святого Письма. Читач може бути засмучений або навіть відчувати розчарування з огляду на деякі свої колишні уявлення про цей псалом. Як і багато духовних вчень, Псалом 22 оточений певною мірою сентиментальними образами, що не мають під собою міцної основи в реальному житті. Деякі ідеї, висунуті щодо нього, насправді були мало не кумедними.

Тому я прошу читача підійти до наступних сторінок з відкритим серцем і неупередженим духом. Якщо він це зробить, то свіжа істина й хвилюючі проблиски Божої турботи та піклування наповнять його єство. Тоді він зможе сміливо та по-новому оцінити нескінченні зусилля, які наш Спаситель докладає для зрощення Своїх овець, а отже відчувати зростаюче захоплення і любов до Великого Пастиря його душі.

«ГОСПОДЬ – МІЙ ПАСТИР»

Господь! Але хто такий Господь? Що Він за Особистість? Чи має Він достатні повноваження, щоб бути моїм Пастирем – моїм керівником – моїм господарем?

І якщо так – як я потрапляю під Його владу? Яким чином я можу стати об'єктом Його турботи і старанної опіки?

Це проникливі, глибокі запитання, і вони заслуговують на чесний та фундаментальний розгляд.

Однією з бід християнства є наша схильність обмежуватись нечіткими загальними фразами.

Давид, автор цього псалма, сам був пастухом та сином пастуха, пізніше відомий як «Цар-пастух» Ізраїля, чітко заявив: «Господь – мій пастир». Про Кого він говорив?

Він вказував на Ягве, Господа Бога Ізраїля.

Його слова підтвердив Ісус Христос, втілений Бог, Який жив серед людей, коли Він рішуче проголосив: «Я – Пастир добрий!»

Але Ким був цей Христос?

Наше уявлення про Нього часто надто мале, надто обмежене, надто провінційне... надто людське.

І тому ми не бажаємо дозволити Йому мати владу чи контроль – а надто повне володіння нашими життями.

Саме Він був безпосередньо відповідальним за створення всіх речей – як природних, так і надприродних (див. Колосян 1:15-20).

Якщо ми зупинимося і замислимося над особою Христа – над Його силою та Його досягненнями – раптом, подібно до Давида, ми з гордістю проголосимо: «Господь – Він мій Пастир!»

Але перед тим як ми зробимо це, корисно згадати й чітко пам'ятати особливу роль, яку відіграли в нашій історії Бог Отець, Бог Син і Бог Святий Дух.

Бог Отець – це Автор і Першопричина всього, що існує. Саме в Його думках усе спочатку набуло форми.

Бог Син, наш Спаситель, є Богом-художником, Творцем усього суцього. Він привів до існування все, що спершу було задумано Його Отцем.

Бог Дух Святий – це Бог-посередник, Який представляє ці факти і моєму розуму, і моєму духовному усвідомленню таким чином, що вони стають реальними та близькими для мене як особистості.

У Святому Письмі неодноразово описані стосунки між Богом та людиною як взаємини батька з дітьми та пастиря з вівцями. Ці концепції вперше зародилися в думках Бога, нашого Отця. Вони стали можливими та практично здійсненими завдяки діянням Христа. Вони підтверджуються і стають реальністю в мені через дію благодатного Святого Духа.

Тому коли чоловік чи жінка промовляють про-сту, але піднесену фразу: «Господь – мій Пастир», це одразу ж означає глибокі, але практичні стосунки між людиною та її Творцем.

Це зв'язує шматок звичайної глини з його божественною долею й означає, що простий смертний стає бажаним об'єктом Божої турботи.

Одна ця думка повинна сколихнути мій дух, підсилити самоусвідомлення та надати величезної гідності мені як особистості. Думка про те, що Бог у Христі глибоко стурбований мною як конкретною особою, одразу ж надає великої мети та колосального значення моєму короткому перебуванню на цій планеті.

І чим більшим, ширшим, величнішим буде моє уявлення про Христа – тим живішими стануть мої стосунки з Ним. Очевидно, що Давид у цьому псалмі говорить не як пастух, хоча він ним був, а як вівця, одна з отари. Він говорить із сильним почуттям гордості, відданості та захоплення. Він ніби буквально хвалиться вголос: «Подивіться, хто мій пастир – мій господар – мій управитель! Це Господь!»

Думка про те, що Бог у Христі глибоко стурбований мною як конкретною особою, одразу ж надає великої мети та колосального значення моєму короткому перебуванню на цій планеті

Адже Давид не з чуток знав, що доля тієї чи іншої вівці залежить від того, що за людина є її господарем. Деякі господарі були лагідними, добрими, розумними, хоробрими та самовідданими у своєму ставленні до овець. В одного власника вівці будуть потерпати, голодувати і страждати від нескінченних

труднощів. Під опікою іншого вони щасливо житимуть і процвітатимуть у достатку.

Отже, якщо Господь є моїм Пастирем, я маю знати дещо про Його характер і розуміти Його здібності. Щоб поміркувати над цим, я часто виходжу погуляти вночі на самоті під зорями та нагадати собі про Його велич і міць. Дивлячись на всипане зорями небо, я згадую: щонайменше 250 млн x 250 млн таких тіл, кожне з яких більше за наше Сонце – одну з найменших зірок – було розкидано по безкрайніх просторах всесвіту Його рукою. Я пригадую, що планета Земля, яка є моєю тимчасовою домівкою на кілька швидкоплинних років, – це така мізерна крихта матерії в космосі, що якби перенести найбільший телескоп до нашої зірки-сусіда, Альфи Центавра, й озирнутися назад, то навіть за допомогою цього потужного інструмента Землю годі було би побачити.

Усе це дещо упокорює, позбавляє людину її «его» і надає можливість бачити речі з правильної перспективи. Це змушує мене сприймати себе лише крихтою у величезному всесвіті. Тим більш приголомшливим постає той факт, що Христос, Творець такого величезного всесвіту, зволів назвати Себе моїм Пастирем і запрошує мене вважати себе Його вівцею – об'єктом Його особливої любові та уваги. Хто може краще піклуватися про мене?

Так само я нахиляюся і беру жменю землі з подвір'я чи узбіччя дороги. Помістивши її під електронний мікроскоп, я з подивом дізнаюся, що вона кишить мільярдами й мільярдами мікроорганізмів. Багато з них настільки складні у своїй особливій клітинній структурі, що навіть частка їхніх функцій на Землі ще не вивчена належним чином.

Так, Він, Христос – Син Божий – привів усе це до життя. Від велетенської галактики до найдрібнішого мікроба – все функціонує бездоганно, згідно з певними законами порядку та єдності, які абсолютно годі досягнути обмеженому розуму людини.

Саме в цьому сенсі, перш за все, я змушений визнати Його цілковите право власності на мене як людину – просто тому, що саме Він породив мене на світ, і ніхто краще за Нього не здатен зрозуміти мене чи потурбуватися про мене.

Я належу Йому просто тому, що Він свідомо вирішив створити мене як об'єкт Своєї любові.

Очевидно, що більшість чоловіків і жінок відмовляються визнати цей факт. Їхні свідомі спроби заперечити, що подібні стосунки взагалі існують або можуть існувати між людиною та її Творцем, демонструють щире несприйняття істини, що хтось дійсно може претендувати на власність або владу над ними на підставі того, що сотворив їх на світ.

Звичайно, створюючи людину, Бог пішов на величезний «ризик» або «прораховану випадковість», якщо можна так висловитися.

Але у властивій Йому великодушності Він зробив і другий крок, намагаючись відновити ці стосунки, які люди постійно порушують, відвертаючись від Нього.

Син Божий привів усе це до життя. Від велетенської галактики до найдрібнішого мікроба – все функціонує бездоганно, згідно з певними законами порядку та єдності, які абсолютно годі досягнути обмеженому розуму людини.

У Христі Він знову продемонстрував на Голгофі глибоке бажання Свого серця, щоб люди опинилися під Його ласкавою опікою. Він Сам прийняв на Себе покарання за їхню зіпсованість, чітко заявивши, що «всі ми заблукали й розбрелися, як вівці; кожний з нас пішов власною дорогою, та Господь поклав на Нього гріхи всіх нас» (Ісаї 53:6).

Таким чином, у другому дуже реальному та життєво важливому сенсі я справді належу Йому просто тому, що Він знову викупив мене неймовірною ціною Свого власного життя та пролітої крові.

Тому Він мав право сказати: «Я — Пастир добрий! Пастир добрий кладе Свою душу за овець» (Івана 10:11).

Отже, залишається зворушливе усвідомлення того, що ми були викуплені за високу ціну, що ми насправді не є своїми, і Він має повне право претендувати на наші життя.

Я добре пам'ятаю, як на початку моєї вівчарської справи питання ціни за овець було страшенно важливим. Вони належали мені лише на підставі того факту, що я заплатив за них реальні гроші. Ці кошти були зароблені кров'ю, потом і сльозами, витягнутими з мого власного тіла у відчайдушні роки Великої депресії. Отже, ту першу маленьку отару я купив буквально ціною власного тіла, яке було покладене з думкою про цей день.

Через це я по-особливому відчував, що вівці справді були частиною мене, а я — частиною їх. Така внутрішня ідентичність, хоч і не очевидна для стороннього ока, зробила ці тридцять овець надзвичайно цінними для мене.

Але того дня, коли їх придбав, я також зрозумів,

що це був лише перший етап у довгій і тривалій справі, і відтепер мені – їхньому власникові – доведеться постійно віддавати за них своє життя, щоб вони зростали та процвітали. Вівці не здатні «самі про себе подбати», як дехто може припустити. Вони потребують більше, ніж будь-які інші домашні тварини, нескінченної уваги та ретельного догляду.

Бог не випадково вирішив назвати нас вівцями. Поведінка овець і людей багато в чому схожа, як ми побачимо в наступних розділах. Наш колективний розум (або інстинкти натовпу), наші страхи та боязкість, наша впертість і дурість, наші згубні звички – всі ці паралелі мають величезне значення.

Проте, незважаючи на такі негативні риси, Христос обирає нас, викупує, називає на ім'я, робить Своїми та з насолодою піклується про нас.

Саме цей останній аспект є третьою причиною, чому ми зобов'язані визнати Його право власності на нас. Він у буквальному розумінні постійно жертвує собою заради нас. Він завжди заступається за нас; всюди веде Своїм благодатним Духом; завжди діє для нашого блага, щоб ми отримували користь від Його опіки.

Насправді Псалом 22 цілком можна назвати «Гімном Давида, що славить Божу старанність». Адже весь вірш розповідає про те, як Добрий Пастир не шкодує сил для блага Своїх овець.

Не дивно, що псалмоспівець пишається своєю приналежністю до Доброго Пастиря. А чому б не пишатися?

У моїй пам'яті все ще живе одна з овечих ферм у нашому районі, якою керував вівчар-орендар. Йому ні в якому разі не слід було дозволяти трима-

ти цих тварин. Його отари завжди були худі, слабкі, вражені хворобами та паразитами. Знову і знову вівці приходили та стояли біля паркану, дивлячись крізь сплетений дріт на зелені соковиті пасовиська, якими насолоджувалася моя отара. Якби могли говорити, я впевнений, що вони б волали: «О, як звільнитися від цього жахливого господаря?!»

Це видовище ніколи не залишало моєї пам'яті. Такою є картина нещасних людей у всьому світі, які не знають, що таке належати Доброму Пастиреві... і натомість страждають від гріха та сатани.

Як дивно, що окремі чоловіки та жінки рішуче відкидають претензії Христа на їхнє життя. Вони бояться, що визнати себе Його власністю означає потрапити під владу тирана.

Це важко збагнути, якщо зупинитися та замислитися над характером Христа. Звичайно, було багато фальшивих карикатур на цю Особу, але неупереджений погляд на життя Ісуса швидко відкриває Його величезне співчуття та неймовірну добротність.

Він був найбільш врівноваженим і, можливо, найулюбленим з усіх, хто коли-небудь з'являвся в людському суспільстві. Народившись у невибагливому середовищі, у скромній робітничій родині, Він завжди тримався з великою гідністю та впевненістю. Хоча в дитинстві Ісус не мав особливих переваг ані в освіті, ані в працевлаштуванні, вся Його філософія та життєві погляди були найвищими стандартами поведінки за всю історію людства. Хоча Він не мав великих статків, політичної влади чи військової могутності, жодна інша людина не справила такого величезного впливу на світову історію. Завдяки Йому

життя мільйонів людей протягом майже двадцяти століть було сповнене порядності, честі та благородної поведінки.

Він був не лише лагідним, ніжним та щирим, а й праведним, твердим як сталь і страшенно суворим до фальшивих людей.

Він був величний у Своєму великодушному прощенні грішних людей, але грізний для тих, хто вдавався до лукавства чи лицемірства.

Він прийшов, аби звільнити людей від їхніх гріхів, їхніх страхів, від самих себе. Ті, кого було звільнено, любили Його з несамовитою відданістю.

Саме Він наполягає на тому, що Він є Добрим Пастирем, розуміючим Пастирем, небайдужим Пастирем, достатньо дбайливим, аби шукати, спасати та відновлювати загублених чоловіків і жінок.

Він ніколи не вагався дати чітко зрозуміти, що коли хтось одного разу потрапляє під Його управління і контроль, між цими людьми та Ним виникають унікальні нові стосунки. Щось дуже особливе полягає в приналежності до саме Цього Пастиря. На чоловікові чи жінці з'являється чіткий знак, який вирізняє їх з-поміж решти натовпу.

Того дня, коли я купив свої перші тридцять овець, ми з сусідом сиділи на запилених жердинах, що огорожували загопи для овець, і милувалися вибором – сильними, гарними вівцями, які відтепер стали моїми. Повернувшись до мене, він простягнув мені великого гострого забійного ножа і суворо зауважив: «Що ж, Філіпе, вони твої. Тепер ти повинен поставити на них свою мітку».

Я точно знав, що він мав на увазі. Будь-який пастих має особливу власну мітку, яку він вирізає на

вухах кожної своєї вівці. Таким чином, навіть на відстані легко визначити, кому належить вівця.

Це була не найприємніша процедура – по черзі ловити кожну овечку, класти її вухо на дерев'яний

Знак хреста – ось що повинно ідентифікувати нас з Ним назавжди. Питання в тому, чи справді це так?

брусок, а тоді глибоко надрізати його гострим, як бритва, лезом ножа. Нам обом було непереливки. Але з нашого спільного страждання на все життя зали-

шився знак власності, який ніколи не можна було видалити. І відтоді кожна вівця, яка потрапляла до мене у власність, носила мою мітку.

У Старому Завіті існує захоплююча паралель до цього. Коли раб у будь-якому єврейському домі, незважаючи на можливість звільнитися, з власної волі вирішував залишитися довічно членом цього дому, він проходив особливий ритуал. Господар і власник підводив його до дверей, притискав мочку вуха до одвірка і шилом проколював дірку у вусі. Відтепер ця людина була на все життя позначена як така, що належить до цього дому.

Для чоловіка чи жінки, які визнають Христа Господом і віддають себе у Його абсолютну власність, постає питання про носіння Його мітки. Знак хреста – ось що повинно ідентифікувати нас з Ним назавжди. Питання в тому, чи справді це так?

Ісус дав ясно це зрозуміти, коли категорично заявив: «Коли хто хоче йти за Мною, нехай зречеться самого себе, візьме свій хрест і йде за Мною» (Матвія 16:24).

По суті, це означає наступне: людина віддає мінливу вдачу життя, яке проживається за власними примхами, заради більш продуктивної та приємної пригоди – бути керованою Богом.

Це трагічна правда, що багато людей, які дійсно ніколи не були під Його керівництвом або проводом, стверджують, що «Господь – мій Пастир». Вони, здається, сподіваються, що просто визнавши, що Він їхній Пастир, якимось чином зможуть насолоджуватися благами Його опіки та управління, не платячи за це ціну втрати власного мінливого і нерозумного способу життя.

Неможливо мати і те, й інше. Ми або належимо, або ні. Сам Ісус попереджав нас, що настане день, коли багато хто скаже: «Господи, чи не Твоїм Ім'ям ми зробили багато чудових речей?», але Він відповість, що ніколи не знав їх як Своїх.

Це дуже серйозна та протверезна думка, яка повинна змусити нас замислитися над власними серцями, мотивами й особистими стосунками з Ним.

Чи справді я належу Йому?

Чи дійсно визнаю Його право на мене?

Чи підкоряюся Його владі і чи визнаю, що я є Його власністю?

Чи знаходжу я в такому стані речей свободу та можливість цілком реалізувати себе?

Чи відчуваю я власне призначення та глибоке задоволення від того, що перебуваю під Його проводом?

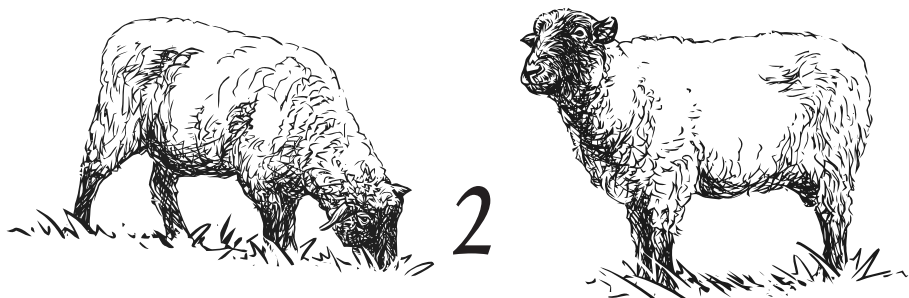
Чи знаходжу я в приналежності до Нього спокій та умиротворення окрім виразного відчуття захоплюючої пригоди?

Якщо так, то зі щирою вдячністю та піднесенням я можу гордо вигукнути, як Давид: «Господь – мій

ПСАЛОМ 22 ОЧИМА ПАСТУХА

Пастир!», і я в захваті від того, що належу Йому, бо це означає, що я процвітатиму та зростатиму незалежно від того, що принесе мені життя.

«Я НЕ МАТИМУ НЕДОСТАТКУ»

До чого ж зухвала, впевнена та смілива заява! Очевидно, це почуття вівці, яка повністю задоволена своїм господарем і яку цілком влаштовує її власна доля.

Оскільки Господь – мій Пастир, то я не матиму недостатку. Насправді вираз, що вживається тут, має ширше значення, ніж можна собі уявити на перший погляд. Без сумніву, основна ідея полягає в тому, що нам не бракує, тобто достатньо, належної опіки, проводу чи господарювання.

Але другий акцент – це ідея бути повністю задоволеним турботою Доброго Пастиря і, відповідно, не потребувати й не бажати чогось більшого.

Це може здатися дивним твердженням для такої людини, як Давид, якщо ми будемо думати лише про фізичні чи матеріальні потреби. Зрештою, його багато переслідували та цькували вороги – спочатку Саул, а тоді його власний син Авесалом, який віддалився від батька. Очевидно, що він був людиною,

яка зазнала сильних поневірянь: глибокої особистої скрути, гострих злигоднів і душевних мук.

Тому абсурдно заявляти на основі цього твердження, що дитя Боже, овечка під опікою Пастиря, ніколи не буде відчувати нестачі чи потреби.

Потрібно зберігати збалансований погляд на християнське життя. Для цього варто розглянути життєвий шлях таких людей, як Ілля, Йоан Хреститель, Сам наш Господь, і навіть більш сучасних людей віри, таких як Лівінгстон, щоб усвідомити, що всі вони пережили великі особисті труднощі та негаразди.

Сам Великий Пастир, перебуваючи серед нас, застерігав учнів перед Своїм відходом у славу: «У світі зазнаєте страждання, але будьте відважні: Я переміг світ!» (Івана 16:32).

Однією з помилок, поширених серед християн сьогодні, є твердження, що якщо людина матеріально процвітає, то це є явною ознакою Божого благословення на її житті. Це зовсім не так.

На противагу цьому ми читаємо в Об'явленні 3:17: «Адже ти кажеш: Я багатий, розбагатів і нічого не потребую! А не знаєш, що ти і нужденний, і мізерний, і вбогий, і сліпий, і голий!»

Або, не менш виразно, Ісус сказав багатому юнакові, який бажав стати Його послідовником: «Одного бракує тобі: піди і все, що маєш, продай та роздай бідним... А тоді приходи, і йди за Мною!» (Марка 10:21).

Зважаючи на учення Біблії, ми можемо чітко зробити висновок, що Давид не мав на увазі матеріальну бідність або фізичну скруту, коли говорив: «Я не матиму недостатку».

Саме з цієї причини християнин повинен пильно та уважно дивитися на життя. Він має визнати, що, як і багато інших Божих обранців до нього, може бути покликаний відчувати брак достатку чи матеріальних благ. Він мусить сприймати своє перебування на планеті як коротку інтермедію, під час якої цілком можливо відчувати певні труднощі у фізичному сенсі.

Проте, незважаючи на такі труднощі, він може похвалитися: «Я не матиму недостатку... Мені не бракуватиме кваліфікованої опіки та керівництва мого Господаря».

Щоб досягнути внутрішню глибину цього простого твердження, варто зрозуміти різницю в приналежності до двох різних господарів – Доброго Пастиря чи самозванця. Сам Ісус доклав чимало зусиль, щоб вказати кожному, хто замислювався йти за Ним, на неможливість служити двом господарям. Або ти належиш Йому, або іншому.

Зрештою, коли все влаштоване правильно, добробут будь-якої отари цілком залежить від того, як нею керує її власник.

Вівчар-орендар на фермі поруч з моєю був найбайдужішим господарем, якого я коли-небудь зустрічав. Він зовсім не переймався станом своїх овець. Земля була занедбана. Він майже не приділяв часу отарам, змушуючи їх і влітку, і взимку добувати собі їжу, як прийдеться. Вівці часто ставали здобиччю собак, пум і розбійників.

Кожного літа ці бідолашні тварини були змушені обгризати голі кам'янисті поля та збіднілі пасовиська. Щозими не вистачало поживного сіна та зерна, щоб нагодувати голодних овець. Укриття для захи-

сту від буревіїв і хуртовин було убогим і вочевидь недостатнім.

У овець була лише забруднена, каламутна вода для пиття. Їм не вистачало солі та інших мікроелементів, щоб компенсувати скудний раціон вбогих пасовищ. У своєму худорлявому, слабкому і хворобливому стані ці бідні тварини являли собою жалюгідне видовище.

У моїй уяві я все ще бачу, як вони стоять біля паркану, сумно збившись у маленькі купки, і задумливо дивляться крізь дріт на багаті пасовища по той бік.

До всіх їхніх страждань безсердечний, егоїстичний власник здавався ще й абсолютно черствим та байдужим. Він просто не переймався. Чи не хочуть його вівці зеленої трави, свіжої води, затінку, безпеки або притулку від бурі? Чи потребують вони лікування від ран, синців, хвороб і паразитів?

Він ігнорував їхні потреби – йому було байдуже. Та й навіщо – вони ж були лише вівцями, призначеними для бойні.

Я не міг дивитися на тих бідолашних овець без гострого усвідомлення, що бачу точну ілюстрацію того, як одвічні відразні наглядачі, гріх і сатана, на своїй занедбаній всесвітній фермі знущаються над долею тих, хто перебуває в їхній владі.

Як пастор і науковець, я мав нагоду спілкуватися з чоловіками та жінками з усіх прошарків суспільства. І з часом усе більше усвідомлював одну річ: саме шеф, керівник – господар, якого тим чи іншим чином люди обирають або отримують у житті, справляє найбільший вплив на їхні долі.

Я був близько знайомий з найбагатшими людьми на цьому континенті, а також з провідними вченими

та фахівцями високого рівня. Незважаючи на їхній сліпучий зовнішній успіх, незважаючи на багатство та престиж, вони залишалися бідними духом, змарнілими душею і нещасними в житті. Це були безрадісні люди, які потрапили в залізні обійми і безсердечну власність хибного господаря.

На противагу цьому я маю багато друзів серед відносно бідних людей – тих, хто пізнав труднощі, лиха, боротьбу за втримання на плаву з фінансами. Але завдяки тому, що вони належать Христу і визнали Його Господом і Паном свого життя, своїм власником і управителем, вони пронизані глибоким, тихим, усталеним миром, який так приємно споглядати.

Це справжня насолода – відвідувати деякі з цих скромних домівок, де мешкають багаті духом, щедрі серцем та великі душею чоловіки й жінки. Вони випромінюють спокійну впевненість і тиху радість, що перевершують усі трагедії їхнього життя.

Вони перебувають під Божою опікою і добре це знають. Вони довірили себе Христовій опіці і знайшли спокій.

Вдоволення повинно бути ознакою людини, яка віддала свої справи в руки Божі. Це особливо актуально в наш вік достатку. Але видатним парадоксом є сильна лихоманка невдоволення серед людей, які постійно говорять про захищеність.

Незважаючи на безпрецедентний рівень матеріального добробуту, ми залишаємося вкрай незахищеними та невпевненими в собі, а в духовних цінностях – майже збанкрутілими.

Люди завжди шукають безпеки поза межами себе. Вони неспокійні, невдоволені, зажерливі, жадібні до

більшого – хочуть і цього, і того, але в душі ніколи не бувають по-справжньому задоволеними.

На відміну від них простий християнин, смиренна людина, овечка Пастиря, може встати і гордо похвалитися: «Господь – мій Пастир. Я не матиму недостатку».

Я повністю задоволений тим, як Він керує моїм життям. Чому? Тому що Господь – Пастух, Якому не страшні жодні труднощі, коли Він дбає про Свою отару. Він – Пастух, Якого відрізняє любов до овець. Він любить їх заради них самих, а також заради Свого особистого задоволення від них. Якщо потрібно, Він буде працювати двадцять чотири години на добу, аби подбати про те, щоб вони були належним чином забезпечені в кожній дрібниці. Понад усе Він дуже ревно ставиться до Свого імені та високої репутації «Доброго Пастиря».

Він є Господарем, Який тішиться своєю отарою. Для Нього немає більшої нагороди, більшого задоволення, ніж бачити Своїх овець задоволеними, ситими, безпечними і процвітаючими під Його опікою. Це справді Його «життя». Він віддає цьому все, що має. Він буквально кладе Себе за тих, хто Йому належить.

Він не шкодує зусиль і часу, щоб забезпечити їх найкращими умовами, найбагатшими пасовиськами, достатнім запасом корму на зиму і чистою водою. Він піде на все, щоб надати їм притулок від бурі, захист від безжальних ворогів та хвороб і паразитів, до яких так вразливі вівці.

Недарма Ісус сказав: «Я — Пастир добрий! Пастир добрий кладе Свою душу за овець». І ще: «Я ж прийшов, щоб ви мали життя і щоб над міру мали» (Івана 10:10-11).

Від світанку до пізньої ночі цей самовідданий Пастир дбає про добробут свого стада. Адже старанний пастух встає рано і першим ділом виходить на вулицю, щоб неодмінно оглянути свою отару. Це початковий близький контакт протягом дня. Досвідченим, уважним та співчутливим оком він оглядає овець, аби переконатися, що вони здорові, ситі та здатні стояти на ногах. Він миттєво може сказати, чи не чіпали їх вночі, чи не хворіють вони, чи є серед них такі, що потребують окремої уваги.

Неодноразово протягом дня він кидає погляд на отару, аби переконатися, що все гаразд.

Навіть вночі пастух не забуває про потреби своїх овець. Він спить ніби «з одним оком і обома вухами насторожі», готовий за найменшої небезпеки підхопитися та захистити їх.

Це піднесена картина турботи про тих, чиї життя перебувають під контролем Христа. Він знає все про їхні життя з ранку до ночі.

«Благословенний Господь! Щодня Бог, наш Спаситель, носить наші тягарі» (Псалом 67:20).

«Не задрімає Той, Хто тебе стереже» (Псалом 120:3).

Незважаючи на те, що в нас є такий господар і власник, факт залишається фактом: деякі християни все ще не задоволені Його контролем. Вони дещо розчаровані, завжди відчуючи, що «добре там, де нас немає». Це тілесні християни – їх можна назвати тими, хто «балансує на межі», або «напівхристиянами», бо вони хочуть мати найкраще з обох світів.

Колись у мене була вівця, поведінка якої була типовою для людей такого стибу. Найпривабливіша з усіх овець, що коли-небудь належали мені, вона

мала прекрасні пропорції тіла, міцну статуру та чудовий вовняний покрив. Її чиста й добре посаджена голова уважно озиралась навколо яскравими очима. Вона приносила міцних ягнят, які швидко зростали.

Але, незважаючи на всі ці привабливі риси, в неї був один яскраво виражений недолік. Вона була неспокійною, незадоволеною – балансувала на межі. Причому настільки, що я почав називати її «пані Дзига». Ця вівця створювала мені більше проблем, ніж майже вся решта отари разом узята.

Байдуже, на якому полі чи пасовищі перебували вівці, вона нишпорилася вздовж парканів чи берегової лінії (ми жили біля моря) у пошуках лазівки, крізь яку можна було б пролізти і пастися на іншому боці.

Не те, щоб їй не вистачало пасовища. Мої поля були моєю радістю і насолодою. Жодна вівця в окрузі не мала кращого пасовища.

У «пані Дзиги» це було вкоріненою звичкою. Вона просто ніколи не задовольнялася тим, що мала. Часто, коли їй вдавалося пролізти крізь якусь щілину в паркані або обійти його кінець на пляжі під час відпливу, вона опинялася на голих, бурих, вигорілих пасовиськах найгіршого ґатунку.

Але вона так і не засвоїла цей урок і раз за разом продовжувала вилазити за огорожу.

Добре було б, якби вона була єдиною, хто таке робив. Досить було клопоту кожного разу шукати її та повертати назад. Але справа в тому, що вона навчила своїх ягнят тих самих фокусів! Вони просто слідували її прикладу та незабаром стали такими ж вправними у втечах, як їхня мати.

Ще гіршим був приклад, який вона подавала іншим вівцям. Невдовзі «пані Дзига» почала водити

інших через ті самі діри і тими самими небезпечними стежками вздовж берега моря.

Мирившись з її збоченнями ціле літо, я нарешті дійшов висновку, що аби врятувати решту отари від неспокою, їй доведеться піти. Я не міг дозволити, щоб одна вперта, незадоволена вівця зруйнувала всю роботу ферми.

Це було важке рішення, бо я любив її так само, як і решту овець. Її сила, краса і бадьорість милували око.

Але одного ранку я взяв ніж і зарізав її. Кар'єра балансування на межі обірвалася. І це було єдиним рішенням проблеми.

Ця вівця, попри все, що я робив, аби забезпечити їй найкращий догляд, усе одно хотіла чогось іншого.

Вона не була схожа на того, хто сказав: «Господь – мій Пастир. Я не матиму недостатку».

Це урочисте застереження тілесному християнинові – відступникові – напівхристиянинові – тому, хто бажає найкращого з обох світів.

Іноді за короткий час їх може не стати.

«НА ЗЕЛЕНИХ ЛУГАХ ВІН ДОЗВОЛЯЄ МЕНІ ВІДПОЧИВАТИ»

Дивна річ стосовно овець: через особливості їхньої будови майже годі змусити їх лягти відпочивати, якщо не виконати чотири вимоги.

Через свою боязкість вони відмовляються лягати, якщо хоч трохи налякані.

Через соціальну поведінку в отарі вівці не лягають відпочити, доки не переконаються, що їх не зачіпатимуть інші.

Якщо вівцям дошкуляють мухи або паразити, вони не лягають. Лише позбувшись цих шкідників, вони можуть розслабитися.

Нарешті, вівці не лягатимуть доти, доки відчують потребу в пошуку їжі. Вони мають бути ситі.

Отже, для того щоб перебувати в стані спокою, вівці мають бути позбавлені страху, взаємного напруження, подразників і голоду. Унікальність картини полягає в тому, що тільки сам вівчар може

забезпечити вівцям звільнення від цих тривог. Чи буде отара вільною від бентежних впливів, залежить виключно від старанності хазяїна.

Коли ми розглянемо кожен з цих чотирьох факторів, які так сильно впливають на овець, то зрозуміємо, чому роль власника в управлінні ними є надзвичайно важливою. Адже саме він дає їм можливість лягти, відпочити, розслабитися, бути задоволеними, тихими і благополучними.

Якщо отара неспокійна, незадоволена, завжди збуджена та занепокоєна, в ній ніколи не буде ладу.

Те ж саме можна сказати і про людей.

Мало кому відомо, що вівці настільки полохливі та легко піддаються паніці, що навіть заблукалий кролик, який раптово вискочив із-за куща, може геть розігнати цілу отару. Коли одна перелякана вівця кидається навтьоки, десятки інших у сліпому страху біжать за нею, не чекаючи, поки зрозуміють, що саме їх налякало.

Одного разу до нас приїхала подруга з міста. Вона привезла із собою крихітне цуценя породи пекінес.

Коли одна перелякана вівця кидається навтьоки, десятки інших у сліпому страху біжать за нею, не чекаючи, поки зрозуміють, що саме їх налякало

Коли відчинилися дверцята машини, цуценя вистрибнуло на траву. Одного погляду на несподіваного песика було достатньо. Понад двісті моїх овець, які відпочивали неподалік, у жаху

підхопилися й кинулися тікати через пасовище.

При найменшій підозрі на небезпеку з боку собак, койотів, пум, ведмедів чи інших ворогів вівці підхоплю-

ються і готові тікати, рятуючи своє життя. Вони майже не мають засобів самозахисту. Єдиним порятунком цих безпорадних, боязких, слабких створінь є втеча.

Після епізоду з пекінесом коли я запрошував друзів до нас у гості, то завжди чітко давав зрозуміти, що їхні собаки мають залишитися вдома. Мені також доводилося відганяти або відстрілювати бродячих собак, які чіплялися до овець або турбували їх. Якось дві собаки вбили аж 292 вівці за одну ніч нестримної різанини.

У вівцематок, вагітних ягнятами, коли їх переслідують собаки або інші хижаки, ненароджені ягнята часто вислизають з черева та гинуть. Втрати пастуха від таких набігів можуть бути жахливими. Одного ранку на світанку я знайшов дев'ять моїх найкращих овець, які незабаром мали отелитися, мертвими в полі, де вночі пума переслідувала отару.

Це був шок для мене – молодого хлопця, який тільки-но розпочав справу і не був знайомий з подібними нападами. Відтоді я спав з гвинтівкою та ліхтариком біля ліжка. У разі найменшого звуку тривоги в отарі я схоплювався з ліжка і, покликавши свого вірного коллі, вибігав у ніч з рушницею в руці, готовий захистити своїх овець.

З часом я зрозумів, що ніщо так не вгамовує овець, як моя присутність у полі їхнього зору. Наявність господаря, власника і захисника заспокоювала їх, як ніщо інше, – і вдень, і вночі.

Одного літа в нашій місцевості крадіжки овець стали звичним явищем. Ми з собакою щоночі виходили під зоряне небо, пильнуючи за отарою, готові захищати її від будь-яких набігів злодіїв. Звістка про мою старанність швидко рознеслася виногра-

ною лозою наших сільських доріг, і крадії, недовго вагаючись, вирішили залишити нас у спокої та спробувати вдачі в іншому місці.

«Він дозволяє мені відпочивати».

У житті християнина ніщо не здатне затьмарити гостре усвідомлення того, що мій Пастир поруч. Ніщо так не розвіює страх, паніку, тривогу перед невідомим, як Христова присутність.

Ми живемо дуже непевним життям. Будь-якої години невідомо звідки можуть прийти лихо, небезпека чи страждання. Життя сповнене негараздів. Ніхто не може сказати, чи підкине цей день нову біду. Ми живемо або у відчутті тривоги, страху і передчуття, або у відчутті тихого спокою. То в якому ж із них?

Зазвичай саме «невідоме» та «несподіване» викликає найбільшу паніку. Саме в полоні страху

більшість із нас не в змозі впоратися з жорстокими обставинами та суворими складнощами життя. Ми сприймаємо їх як ворогів, що загрожують нашому спокою. Часто наш перший імпульс – просто підхо-

Зазвичай саме «невідоме» та «несподіване» викликає найбільшу паніку. Саме в полоні страху більшість із нас не в змозі впоратися з жорстокими обставинами та суворими складнощами життя.

питися та втекти від них.

А тоді серед наших нещасть раптом приходиться усвідомлення того, що Він, Христос, Добрий Пастир, перебуває поруч. Це змінює все. Його присутність у картині кидає інше світло на всю сцену. Раптом усе стає не таким вже й чорним і не таким жахливим. Перспектива змінюється, і з'являється

«НА ЗЕЛЕНИХ ЛУГАХ ВІН ДОЗВОЛЯЄ МЕНІ ВІДПОЧИВАТИ»

надія. Я звільняюся від страху. Повертається спокій, і я можу розслабитися.

Це приходило до мене знову і знову, коли я дорослішав: дивовижне усвідомлення того, що мій Учитель, мій Друг, мій Господар тримає все під контролем навіть тоді, коли речі можуть здаватися катастрофічними. Це дає мені велику втіху, задоволення та відпочинок. «Тому я спокійно лягаю і засинаю, бо Ти, Господи, єдиний даєш мені жити безпечно» (Псалом 4:9).

То є особлива робота Божого благодатного Духа – донести це відчуття присутності Христа до наших наляканих сердець. Він приходить тихо, аби запевнити нас, що Сам Христос знає про нашу проблему і глибоко переймається нею разом з нами.

І саме в такому запевненні ми спочиваємо та розслабляємося.

«Адже Бог не дав нам духа страху, але духа сили, любові й розсудливості» (2 Тимофія 1:7).

Міцний той розум, який перебуває в спокої та мирі, не збентежений, не переслідуваний, не одержимий страхом і передчуттям майбутнього.

«У спокої я ляжу і засну, бо Ти, Господи, єдиний даєш мені жити безпечно» (Псалом 4:9).

Друге джерело страху, від якого вівчар рятує своїх овець, – це напруженість, суперництво та жорстока конкуренція всередині самої отари.

У кожному тваринному суспільстві існує чітко встановлений порядок домінування або статусу в групі. У курятнику це називається «порядок дзьобання». У великої рогатої худоби – «ієрархія реву». Серед овець ми говоримо про «порядок штовханини».

Як правило, пихата, підступна і домінуюча стара вівця стає ватажком у будь-якій отарі овець. Вона підтримує свою престижну позицію, б'ючи рогами, штовхаючи боками й усім тулубом, та відганяє інших овець або ягнят від найкращого пасовища або улюбленої лежанки. Решта овець, що слідує за нею у чіткій ієрархії, встановлюють і підтримують своє місце в отарі, використовуючи ту саму тактику буцання й штовхання тих, хто стоїть нижче або трапляється навколо.

Яскрава і точна словесна картина цього процесу дана нам в Єзекіїля 34:15-6 та 20-22. Це, по суті, вражаючий приклад наукової точності Писання в описі природного явища.

Через це суперництво, напруження, боротьбу за статус і самоствердження в отарі виникає тертя. Вівці не можуть лежати і спочивати у вдовolenні. Вони завжди повинні вставати та відстоювати свої права чи кидати виклик непроханому гостю.

Сотні разів я спостерігав, як сувора стара вівця підходила до молоді, яка, можливо, вдоволена їла або спокійно відпочивала в якомусь затишному місці. Вона вигинала ший, нахилила голову, широко розплющувала очі та наближалася до іншої напруженою ходою. Усе це недвозначно говорило: «Відійди! З дороги! Іди геть, бо зараз отримаєш!» І якщо інша вівця негайно не схоплювалася на ноги для самозахисту, її немилосердно буцали та штовхали. А якщо вона піднімалася, щоб прийняти виклик, то пара добрячих поштовхів невдовзі змушували її тікати в безпечне місце.

Цей безперервний конфлікт і ревності в отарі можуть бути дуже згубними. Вівці стають різкими, на-

пруженими, невдоволеними та неспокійними. Вони втрачають вагу і стають дратівливими.

Але мене завжди дуже цікавило те, що коли я з'являвся в полі зору і моя присутність привертала їхню увагу, вівці швидко забували про своє безглузде суперництво і припиняли бійки. Наявність пастуха повністю змінювала їхню поведінку.

Для мене це завжди було наочною картиною боротьби за статус у людському суспільстві. Існує вічне змагання «не відставати від інших» або, як зараз – «не відставати від їхніх дітей».

У кожному офісі, в будь-якій сім'ї чи громаді, в будь-якій церкві, людській організації чи групі, великій чи малій, неупинно точиться боротьба за самоствердження і самовизнання. Більшість із нас бореться за те, щоб бути «першою вівцею». Ми б'ємося, сваримося, змагаємося, щоб «вирватися вперед». І в процесі цього люди потерпають.

Саме тут виникає багато заздрощів. Саме тут дрібні причіпки переростають у страшну ненависть. Саме тут з'являється недобррозичливість і презирство, зароджується запекле суперництво та глибоке невдоволення. Саме тут незадоволення поступово переростає в пожадливий спосіб життя, коли треба вічно «стояти» за себе та свої права, «стояти» лише для того, щоб бути попереду натовпу.

На противагу цьому картина в псалмі показує нам Божий народ, який спочиває в тихому задоволенні. Однією з визначних ознак християнина має бути спокійне відчуття лагідної втіхи. «Благочестя із задоволенням – велике надбання», – казав Павло і додавав: «Я навчився бути задоволеним тим, що є». Це, безумовно, також стосувалося і його статусу в суспільстві.

Вічний неспокій, що породжує в людині постійне намагання «випередити» натовп, завжди бути на гребені хвилі, є досить жахливим явищем.

У Своїй унікальній манері Ісус Христос, Великий Пастир, за часи Його земного життя вказував на те, що останні будуть першими, а перші – останніми. У певному сенсі Він мав на увазі перших у сфері Його власних симпатій. Бо будь-який пастир має велике співчуття до бідних, слабких овець, яких б'ють і штовхають сильніші.

Не раз я сильно карав войовничу вівцю за те, що вона знущалася над слабшими. Або коли вони штурхали чужих ягнят, я вважав за потрібне суворо дисциплінувати їх, – і, звичайно, вони не були першими в моїй пошані за свою агресивність.

Ще мене вразило те, що менш агресивні вівці зазвичай були набагато більш задоволеними, тихими і спокійними. Отже, існують певні переваги в статусі «вівці з низів».

Але ще важливішим було те, що саме присутність пастуха поклала край усякому суперництву. І в на-

менш агресивні вівці зазвичай були набагато більш задоволеними, тихими і спокійними. Отже, існують певні переваги в статусі «вівці з низів».

ших людських стосунках, коли ми гостро усвідомлюємо, що перебуваємо в присутності Христа, наш нерозумний, егоїстичний снобізм і суперництво припиняються.

Лише смиренне серце, яке тихо і задоволено крокує в тісному й близькому товаристві Христа, спроможне перебувати в спокої, розслабитися, просто радісно відпочивати і дозволити світові проминати повз себе. Коли

мої очі піднесені на мого Господа, вони не дивляться на тих, хто мене оточує. Я перебуваю в спокої.

Це добре і правильно нагадувати собі, що врешті-решт саме Він буде вирішувати і судити, яким насправді є мій статус. Адже саме Його оцінка має для мене значення. Будь-яка людська мірка в кращому випадку виявиться досить непередбачуваною, недостовірною й далеко не остаточною.

Таким чином, бути близьким до Нього, усвідомлюючи Його постійну Присутність, що втілюється в моєму розумі, почуттях і волі благодатним Духом, Який перебуває в мені, означає звільнитися від страху перед моїм ближнім і тим, що він може про мене подумати.

Я волів би радше відчувати ласку та приязнь Доброго Пастиря, ніж посідати чільне місце в суспільстві... особливо, якщо би досягнув його шляхом боротьби, сварок та запеклого суперництва з моїми ближніми.

«Блаженні [щасливі, ті, яким можна позаздрити] милосердні, бо вони помилувані будуть» (Матвія 5:7).

Як і позбавлення від страху перед хижакками або суперечками в отарі, свобода від докучання паразитів і комах має важливе значення для задоволеності овець. Цей аспект їхньої поведінки буде розглянуто більш детально далі в псалмі. Але, тим не менш, важливо згадати про нього тут.

Вівці, особливо влітку, можуть бути доведені до абсолютного відчаю мухами, оводами та кліщамми. Коли їх мучать ці шкідники, вони буквально не можуть лягти і відпочивати. Замість цього тварини постійно стоять, тупотять ногами, трясуть головами, готові кинутися в кущі, аби врятуватися від надокучливих шкідників.

Лише старанний догляд господаря, який постійно стежить за цими комахами, не дасть їм дошкуляти своїй отарі. Добрий пастух застосовує до своїх овець різні види репелентів від комах. Він занурюватиме овець у воду, щоб очистити шерсть від кліщів. А також подбає про захисні смуги дерев і кущів, де вони можуть знайти притулок і звільнитися від своїх мучителів.

Усе це вимагає значної додаткової турботи. Потрібен час, зусилля й дорогі хімікати, щоб виконати цю роботу ретельно та якісно. Це також означає, що вівчар повинен бути серед своїх підопічних щодня, пильно стежачи за їхньою поведінкою. Як тільки з'являються найменші ознаки бентеги, пастух має вжити заходів, щоб заспокоїти овець. Завжди на першому місці в його думках повинна бути мета зберегти своє стадо у стані спокою, задоволеності та миру.

Так само і в християнському житті неминуче виникає багато дрібних роздратувань. Знайома гіркота розчарувань поєднується з неприємним досвідом сперечань і незгод. Ми кажемо, що такі обставини або люди нам «дошкуляють», наче комахі вівцям.

Чи існує протиотрута від таких речей?

Чи можна, незважаючи на них, досягти стану тихого вдоволення?

Відповіддю для того, хто перебуває під Христовою опікою, є однозначне «так!»

Це одна з головних функцій благодатного Святого Духа. У Святому Письмі Його часто символізує олія – те, що приносить зцілення, розраду та полегшення від суворих і руйнівних аспектів життя.

Благодатний Святий Дух робить реальною саму присутність Христа в мені. Він приносить тишу, без-

турботність, силу й спокій перед обличчям розчарувань і марноти.

Коли я звертаюся до Нього і відкриваю проблему, дозволяючи Йому побачити, що переді мною питання, труднощі, неприємний досвід, які я не можу контролювати, Він приходить на допомогу. Часто корисним підходом буде просто сказати вголос: «О, Господи, це вище моїх сил, я не можу з цим впоратися – воно не дає мені спокою – будь ласка, втруться і допоможи мені!»

І тоді Він справді береться за це у свій дивовижний спосіб. Він застосовує цілющу, заспокійливу, дієву протиотруту Своєї власної Особи і Своєї присутності до моєї конкретної проблеми. У моєму розумі одразу ж виникає усвідомлення того, що Він справляється з труднощами у спосіб, якого я не очікував. І завдяки впевненості, що Він почав діяти в моїх інтересах, мене охоплює почуття тихого задоволення. Тоді я можу спокійно лягти та відпочити. І все завдяки тому, що Він робить.

Нарешті, аби створити умови для того, щоб вівця могла відпочивати, вона має позбутися страху голоду. Це, звичайно, чітко мається на увазі у фразі: «На зелених лугах Він дозволяє мені відпочивати».

Не всі знають, що багато великих вівчарських країн світу розташовані в сухих та напівзасушливих регіонах. Більшість порід овець найкраще вирощувати саме в таких умовах. Там, де клімат сухий, тваринам загрожує менше небезпек для здоров'я і паразитів. Але в тих самих регіонах зелені пасовища не є природними, і їх не часто можна зустріти. Наприклад, Палестина, де Давид написав цей псалом і пас отари свого батька, особливо поблизу

Віфлеєму, являє собою буру, суху, випалену сонцем пустелю.

Зелені пасовища не з'явилися випадково. Вони стали результатом величезної праці, купи витраченого часу та вміння користуватися землею. Зелені пасовища з'явилися шляхом розчищення нерівної кам'янистої землі, викорчовування чагарників, коріння і пнів; глибокої оранки та ретельної підготовки ґрунту; посіву спеціальних зернових і бобових культур; достатнього зрошення та дбайливого догляду за посівами кормів, які повинні були прогодувати стада.

Усе це вимагало від турботливого пастуха великих зусиль, неабиякого вміння та часу. Якщо його вівці насолоджувалися зеленими пасовищами серед бурих безплідних пагорбів, це означало, що він виконав чималу роботу.

Але зелені пасовища необхідні для успішного утримання овець. Коли ягнята підрастають, а вівці потребують зеленого, соковитого корму для рясної лактації, ніщо не може замінити гарне пасовище. Ніщо так не тішить власника овець, як вигляд його отари, яка спокійно і ситно годується соковитим зеленим кормом, має змогу лягати, відпочивати, жувати жуйку та набирати вагу.

У моїй власній фермерській справі одним із ключових моментів було створення багатих, соковитих пасовищ для отар. Принаймні дві ферми мали старі, виснажені, збіднілі поля, які або зовсім стояли голі, або заросли травами низької кормової якості. Завдяки вмілому управлінню та науковому підходу до землекористування вони незабаром перетворилися на квітучі поля, по коліна вкриті соковитою

«НА ЗЕЛЕНИХ ЛУГАХ ВІН ДОЗВОЛЯЄ МЕНІ ВІДПОЧИВАТИ»

зеленою травою та бобовими. На таких пасовищах ягнята зазвичай досягали 50 кілограмів ваги вже через 100 днів після народження.

Секрет цього полягав у тому, що отара могла швидко наїдатися, а потім спокійно лежати, відпочивати і жувати жуйку.

Голодна, недогодована вівця завжди на ногах, постійно в русі, в пошуках чергового шматка корму, щоб спробувати втамувати ниючий голод. Такі вівці не задоволені, вони не процвітають, не приносять користі ані собі, ані своїм господарям. Вони знемагають, їм бракує сили та життєвої енергії.

Земля обітована, до якої Бог так старанно намагався вивести Ізраїль з Єгипту, у Святому Письмі описується як «земля, що тече молоком і медом». Це не лише образний вислів, але й, по суті, наукова термінологія. У сільському господарстві користуються поняттями «молочний потік» і «медовий потік». Під цим мається на увазі піковий сезон весни та літа, коли пасовища досягають своєї найвищої продуктивності.

Худоба, що харчується рясними кормами, і бджоли, які відвідують рослини під час цвітіння, виробляють відповідний «потік» молока або меду. Отже, земля, що тече молоком і медом, – це земля багатих, зелених, розкішних пасовищ.

І коли Бог говорив Ізраїлю про цю землю, Він передбачив для Свого народу таке саме рясне життя, сповнене радості, перемог і задоволення.

Зелені пасовища не з'явилися випадково. Вони стали результатом величезної праці, купи витраченого часу та вміння користуватися землею.

Для Божого дитя старозавітна розповідь про вихід Ізраїля з Єгипту в Обітовану землю є картиною нашого переходу від гріха до життя всеосяжної перемоги. Нам обіцяно таке життя. Воно забезпечене нам і стало можливим завдяки неослабним зусиллям Христа, які Він докладає заради нас.

Він працює над тим, щоб очистити життя від каміння затверділої невіри. Він намагається вирвати коріння гіркоти. Він силиться розбити закам'яніле,

Через власну зіпсованість ми часто вважаємо за краще харчуватися з безплідного ґрунту навколишнього світу.

горде людське серце, що застигло, як висохла на сонці глина. Тоді Він сіє зерно Свого дорогоцінного Слова, яке, якщо дати йому хоча б ма-

ленький шанс прорости, подарує щедрий врожай задоволеності та миру. Він поливає його рососою і дощем Своєї присутності через Святого Духа. Він доглядає, дбає та плекає життя, прагнучи бачити, як воно стає багатим, яскравим і плідним.

Усе це нагадує невпинну енергію й працьовитість господаря, який бажає бачити своїх овець задоволеними та ситими. Це вказує на бажання мого Пастиря якнайкраще подбати про мої інтереси. Його турбота й опіка, насправді, поза межами мого розуміння. У кращому випадку все, що я можу робити, це насолоджуватися і радіти всьому, що було здійснено Ним.

Це життя тихої перемоги, щасливого спокою, відпочинку в Його присутності, впевненості в Його керівництві – всього того, чим мало хто з християн коли-небудь насолоджувався повною мірою.

«НА ЗЕЛЕНИХ ЛУГАХ ВІН ДОЗВОЛЯЄ МЕНІ ВІДПОЧИВАТИ»

Через власну зіпсованість ми часто вважаємо за краще харчуватися з безплідного ґрунту навколишнього світу. Я колись дивувався, що деякі з моїх овець часом обирали собі гіршу їжу.

Але Добрий Пастир приготував зелені пасовиська для тих, хто бажає перебратися на них і знайти там мир і достаток.

«БІЛЯ ТИХИХ ВОД ПІКЛУЄТЬСЯ ПРО МЕНЕ»

Хоча вівці добре почувуються в сухих, напівпустельних регіонах, вони все одно потребують води. Ці тварини не схожі на деяких африканських газелей, які можуть досить добре виживати на скромній кількості вологи, що міститься в природних кормах.

Зауважимо, що і тут підказка про те, де можна взяти воду, веде до пастуха. Саме він знає, де розташовані найкращі місця для водопою. Насправді дуже часто він і є тим, хто з великими зусиллями та тяжкою працею забезпечив ці місця. І саме до таких місць він веде отару.

Але перш ніж думати про самі джерела води, нам варто зрозуміти, яку роль відіграє вода в організмі тварини і чому вона так необхідна для її благополуччя. Тіло такої тварини, як вівця, в середньому на 70 відсотків складається з води. Ця рідина використовується для підтримки нормального обміну речовин в організмі; вона входить до складу кожної клітини тіла, сприяючи її пружності та нормаль-

ній діяльності. Вода визначає життєздатність, силу і бадьорість овець та має важливе значення для їхнього здоров'я і загального самопочуття.

Якщо тварина не отримує достатньо рідини, настає зневоднення організму. Така дегідратація тканин може призвести до їх серйозного пошкодження. Організм стає слабким та виснаженим.

Будь-яка тварина усвідомлює нестачу води через спрагу. Спрага вказує на потребу організму поповнювати свої запаси води із зовнішнього джерела.

Так само, як фізичне тіло містить воду та має потребу в ній, Святе Письмо чітко вказує нам на те, що людська особистість – наша душа – також містить і потребує «воду» Духа одвічного Бога.

Коли вівці відчувають спрагу, вони стають неспокійними і вирушають на пошуки води. Якщо їх не привести до джерел чистої, свіжої води, вони часто починають пити з калюж, ям та забруднених водойм, де підхоплюють внутрішніх паразитів, таких як нематоди і печінкові сисуни, а також хвороботворні мікроби.

І точно так само Христос, наш Добрий Пастир, чітко зазначив, що спрагли душі чоловіків і жінок можуть бути повністю задоволені лише тоді, коли їхня здатність і спрага до духовного життя буде повністю втамована через покладання на Нього Самого.

У Матвія 5:6 Він сказав: «Блаженні голодні й спрагли праведності, бо вони наситяться [будуть вдоволені]».

На великому святі в Єрусалимі Він сміливо заявив: «Якщо хто спраглий, нехай приходить до Мене і п'є» (Івана 7:37).

«Пити» в духовній термінології означає «вбирати», або «приймати», або «вірити». Тобто людина

приймає і засвоює саме життя Бога у Христі такою мірою, що воно стає частиною її самої.

Складність полягає в тому, що «спраглі» Бога чоловіки та жінки (ті, які відчують глибокий внутрішній потяг та змагаються у квесті впертих пошуків того, що здатне їх сповна задовільнити) часто не знають,

що саме вони шукають і де його шукати.

Їхній внутрішній духовний резервуар,

який містить Бога і божественне життя

геть пересох, і в цій ситуації вони готові пити з будь-якої брудної калюжі,

аби спробувати втамувати спрагу до повноти життя.

Блаженний Августин дуже добре підсумував це, написавши: «О, Боже! Ти створив нас для Себе, і не знає спокою серце наше, допоки не заспокоїться в Тобі».

Уся довга і складна історія світових релігій, язичницьких культів і людської філософії пов'язана з цією невгамовною спрагою до Бога.

Давид, коли писав Псалом 22, знав про це. Дивлячись на життя з позиції вівці, він писав: «Біля тихих вод піклується про мене [Добрий Пастир]». Іншими словами, Він один знає, де можна знайти тиху, спокійну, глибоку, свіжу, чисту воду, яка задовольнить Його овець і триматиме їх у формі.

Загалом, вода для овець надходила з трьох основних джерел: роси на траві, глибоких колодязів і джерел та струмків.

Більшість людей не знають, що вівці, особливо коли погода не надто спекотна, можуть місяцями обходитися без води, якщо щоранку на траві випадає росна

Людина приймає і засвоює саме життя Бога у Христі такою мірою, що воно стає частиною її самої.

роса. Вівці за звичкою піднімаються перед світанком і починають їсти. Або, якщо яскраво світить місяць, вони пасуться вночі. У ранні години рослинність просякнута росою, і тварини можуть тримати себе у формі за рахунок кількості води, яку вони споживають з кормом, коли пасуться перед світанком та після нього.

Звичайно, роса – це прозоре та чисте джерело води. І немає кращої картини тихої води, ніж сріблясті краплі роси, що важко висять на листях і траві на світанку.

Добрий пастир, дбайливий господар, піклується про те, щоб його вівці могли виходити і пастися на цій вкритій росою рослинності. Це означає, що

Найспокійнішими,
найупевненішими в собі та
здатними впоратися

з життєвими складнощами є
ті, хто щодня прокидаються
рано, аби жититися Божим

Словом. Саме затишними
ранковими годинами їх ведуть
до тихих, спокійних вод, де вони
вбирають у себе саме життя

Христа на цілий день.

найупевненішими в собі та здатними впоратися з життєвими складнощами є ті, хто щодня прокидаються рано, аби жититися Божим Словом. Саме затишними ранковими годинами їх ведуть до тихих, спокійних вод, де вони вбирають у себе саме життя Христа на цілий день. Це набагато більше, ніж просто фігура мови.

в разі необхідності він сам буде рано вставати, щоб вийти зі своєю отарою. На фермі чи в полі він однаково дбає про те, щоб його вівці отримали користь від раннього випасу.

У християнському житті можна зробити дуже важливе спостереження, що найспокійнішими,

Це практична реальність. Біографії великих Божих людей неодноразово вказують на те, як секрет успіху в їхньому духовному житті був зумовлений «тихим часом» кожного ранку. Там, на самоті, посеред тиші, в очікуванні голосу Господа людина відчуває, як її ніжно ведуть туди, де, як співається в старовинному гімні, «тихі роси Його Духа можуть опуститися на моє життя і душу».

Людина виходить з цих годин споглядання, роздумів і єднання з Христом оновленою розумом і духом. Спрагу втамовано, а серце отримує тихе задоволення.

Подумки я знову бачу своє стадо. Лагідність, тиша і м'якість раннього ранку завжди знаходила моїх овець по коліна в росяній траві. Там вони ситно й задоволено їли. Коли сходило сонце і його тепло висушувало краплі роси на листі, отара відходила в затінок. Там, насичені та повністю задоволені, вівці лягали відпочити на день. Ніщо не тішило мене більше.

Я впевнений, що саме так реагує серце і розум мого Господаря, коли я зустрічаю день у такий спосіб. Йому подобається бачити мене задоволеним, тихим, спокійним і розслабленим. Йому приємно усвідомлювати, що моя душа і дух оновлені та задоволені.

Але іронія життя і трагічна правда для більшості християн полягає в тому, що насправді все зовсім не так. Натомість віруючі часто намагаються втамувати свою спрагу, випробовуючи майже всі інші види заміників. Для задоволення свого серця та розуму вони вдаються до гонитви за знаннями, науками, академічною кар'єрою, активним читанням чи неординарними товаришами. Але завжди залишаються захеканими та невдоволеними.

Деякі з моїх друзів були найосвіченішими та найшанованішими науковцями і професорами в країні. Але в них часто відчувалася дивна туга, невгамовна спрага, яку не могло задовольнити все їхнє навчання, всі їхні знання та досягнення.

Щоб втамувати спрагу душі та емоцій, чоловіки і жінки поринають у мистецтво, культуру, музику, літературу, намагаючись там віднайти повноту життя. Але знов-таки часто являють собою приклад найбільш виснажених і пригнічених людей.

Серед моїх знайомих є видатні письменники та художники. Та показово, що для багатьох з них життя –

Хоч як дивно це не виглядало на поверхні, але глибокі Божі криниці, з яких ми можемо пити, не завжди такі приємні, як їх собі уявляють.

це насмішка. Вони спробували напитися з криниць світу, але відвернулися від нього незадоволеними, з невтамованою спрагою в душі. Є й такі, що намагаються втамувати

цю спрагу у своєму «пересохлому» житті, шукаючи відради у всіляких заняттях і видах діяльності.

Наприклад, вони намагаються подорожувати або гарячково займатися спортом. Вони шукають усіляких пригод або віддаються соціальній активності; обирають собі хобі або долучаються до служіння громаді. Але коли все сказано і зроблено, вони стикаються з тією ж самою невідступною, гнітючою, порожньою, невгамовною спрагою всередині.

Стародавній пророк Єремія висловився дуже точно, коли заявив: «Вони Мене, Джерело живої води, відкинули, а видовбали свої водойми, – водоймища діряві, які не здатні утримувати воду» (Єремії 2:13).

Дуже переконлива картина. Це точне зображення зламаных життів, розбитих надій, спустошених душ, виснажених і пересохлих, сповнених пилом відчаю.

Серед молоді звернення до наркотиків, алкоголю, сексуальних пригод у несамовитому бажанні втамувати спрагу є класичним доказом того, що такі брудні розваги не можуть замінити Духа живого Бога. Ці нещасні люди – діряві водоймища. Їхнє життя – суцільне жахіття. Мені ще не доводилося розмовляти з по-справжньому щасливими представниками модних молодіжних течій. Їхні обличчя виказують відчай усередині.

І поміж усього цього хаосу розгубленого та хворого суспільства Христос тихо, як колись, приходить і запрошує нас прийти до Нього. Він запрошує слідувати за Ним. Він запрошує довіритися Йому, бо Він знає найкраще, як нам стати вдоволеними. Він знає, що людське серце, людська особистість, людська душа з її дивовижною здатністю вмщати Бога ніколи не може бути задоволена жодним заміником. Тільки Дух і життя Самого Христа задовольняють спрагу душу.

Хоч як дивно це не виглядало на поверхні, але глибокі Божі криниці, з яких ми можемо пити, не завжди такі приємні, як їх собі уявляють.

Я дуже добре пам'ятаю, як стояв під пекучим екваторіальним сонцем Африки і спостерігав за місцевими стадами, яких вели до криниць їхні господарі. Деякі з цих водопоїв являли собою величезні приміщення, витесані вручну в нагромадженнях пісковику вздовж русл річок. Вони були схожі на великі кімнати в скелях, з пандусами, що спускалися до жолоба з водою на дні. Стада й отари заганяли в ці

глибокі приміщення, де на них чекала прохолодна, прозора, чиста вода.

А внизу в колодязі, роздягнувшись догола, стояв господар, який черпав воду, щоб напоїти худобу. Це була важка, напружена, спекотна праця. Піт стікав по тілу водоноса, його шкіра виблискувала від напруження і спекотної праці.

Стоячи там і спостерігаючи, як тварини втамовують спрагу біля тихих вод, я знову був надзвичайно вражений тим фактом, що все залежить від старанності господаря, пастуха. Лише завдяки його енергії, його зусиллям, його поту, його моці вівці могли бути задоволені.

У християнському житті відбувається точно так само. Багато місць, куди нас може завести Господь, здаватимуться нам темними, глибокими, небезпечними і дещо неприємними. Але треба просто пам'ятати, що Він перебуває там разом з нами. Він дуже активно працює в цій ситуації. Це Його енергія, зусилля і міць, витрачені заради мене, навіть у цьому глибокому темному місці обов'язково принесуть мені користь.

Саме там я відкриваю для себе, що лише Бог може по-справжньому задовольнити мене. Саме Він надає сенсу, мети і значення ситуаціям, які в іншому випадку здавалися б мені лише глузуванням. Раптом життя починає набувати ваги. Я відкриваю для себе, що є об'єктом Його особливої турботи і уваги. У подіях мого життя з'являється гідність і напрям, і я бачу, як вони впорядковуються, як у всьому починають проступати певні закономірності, корисність яких не підлягає сумніву. Все це освіжає, стимулює, підбадьорює. Моя жага до реальності в житті втамовується, і я відкриваю, що знайшов це задоволення в моєму Господарі.

Звичайно, завжди є певний відсоток зіпсованих людей, які відмовляються дозволити Богові вести їх. Вони наполягають на тому, щоб самим керувати власним життям і слідувати диктату своєї волі. Вони наполягають, що можуть бути господарями своєї долі, навіть якщо в кінцевому підсумку така доля є руйнівною. Вони не хочуть, щоб їх спрямовував Дух Божий, не хочуть, щоб Він їх вів – вони бажають йти власними шляхами і пити з будь-якого старого джерела, яке, на їхню думку, може задовольнити їхні забаганки.

Вони дуже нагадують мені отару овець, за якою я спостерігав одного разу, коли їх вели до чудового гірського струмка. Насичений від талого снігу потік струменів прозорою та кришталево чистою водою між мальовничими берегами. Але дорогою кілька впертих овець з агнятами зупинилися, щоб напитися з маленьких брудних водойм обабіч стежки. Вода там була каламутною і забрудненою не лише багнюкою від овець, що крокували повз, а навіть гноєм і сечею від попередніх отар, які раніше пройшли цією дорогою. Проте вперті вівці були цілком упевнені, що це найкраще питво з усіх доступних навколо.

Ця вода була непридатною для них – і не лише через бруд. Вона була явно заражена нематодами та яйцями печінкових сисунів, які згодом призведуть у них до внутрішніх болів та руйнівних хвороб.

Люди нерідко практикують подібний підхід з легковажним коментарем: «Ну то й що? Я не бачу,

У подіях мого життя з'являється гідність і напрям, і я бачу, як вони впорядковуються, як у всьому починають проступати певні закономірності, корисність яких не підлягає сумніву

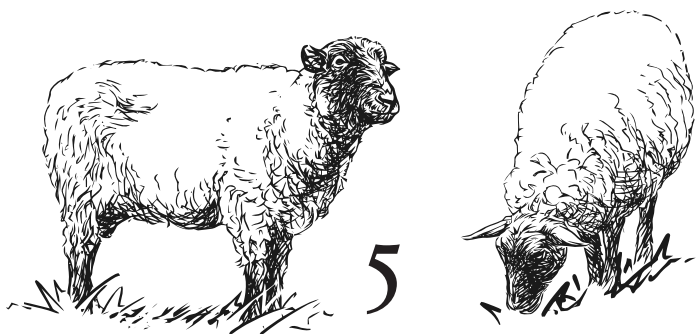
як це може зашкодити!» Вони не усвідомлюють, що часто реакція запізнюється, і може спливати чимало часу, перш ніж повною мірою проявляться наслідки їхніх помилок. А тоді «раптом» вони опиняються в глибокій халепі й дивуються, чому так сталося.

Щоб нівелювати ці небезпеки і вберегтися від них, Бог запрошує нас дозволити Його благодатному Духові вести нас і керувати нами. Значна частина Павлових послань у Новому Завіті наголошує на тому, що дитя Боже не повинно потрапляти в скрутне становище. Галатів 5 і Римлян 8 висловлюють це дуже чітко.

Вчення Самого Ісуса, коли Він звертався до Своїх дванадцятьох учнів перед смертю, записане в Івана 14-17, вказує на те, що благодатний Святий Дух буде даний нам для того, аби вести до істини. Він зійде як провідник і порадник. Він завжди вестиме нас до того, що Христове. Він дасть нам побачити, що лише у Христі ми можемо мати справді повноцінне життя. Ми відкриємо для себе насолоду від насичення наших душ Його присутністю. Він стане для нас їжею та питвом, щоб після Його воскресіння переможне життя було дароване мені Його Духом, і я насичувався та оновлювався щодня.

«МОЮ ДУШУ ВІН ПІДКРІПЛЯЄ»

Вивчаючи Псалом 22, завжди слід пам'ятати, що це слова вівці, яка перебуває під опікою Доброго Пастиря. Це, по суті, твердження християнина про свою належність до Божої сім'ї. Він вихваляється перевагами таких стосунків.

З огляду на це хтось може запитати: «Навіщо тоді зауваження, що «мою душу Він підкріпляє?» Зрозуміло, що будь-хто, перебуваючи під опікою Доброго Пастиря, ніколи не може стати настільки засмученим душею, що потребуватиме підкріплення.

Але факт залишається фактом: таке трапляється.

Навіть автор псалма Давид, якого Бог назвав чоловіком за серцем Своїм, знав, що таке бути збитим з ніг та занепалим духом. Він скуштував поразок у своєму житті і розчарування від того, що піддався спокусі. Давид був знайомий з гіркотою відчуття безнадійності та власного безсилля.

У Псалмі 41:12 він вигукує: «Чому ти впадаєш у відчай, душе моя, чому тривожишся в мені? Покладайся на Бога...»

Існує точна паралель з цим у догляді за вівцями. Лише той, хто близько знайомий з цими тваринами та їхніми звичками, розуміє, що таке «повалена вівця». Цей старий пастуший термін означає вівцю, яка перевернулася на спину і не може самостійно піднятися.

Повалена вівця – неймовірно жалюгідне видовище. Лежачи на спині та дригаючи ногами в повітрі, вона відчайдушно намагається встати, але безуспішно. Іноді вона трохи бекає, кличучи по допомогу, але переважно лежить, сіпаючись у переляці та розпачі.

Якщо господар не прибуде на місце події протягом досить короткого часу, вівця загине. Це ще одна причина, чому для дбайливого вівчаря так важливо щодня оглядати свою отару, перераховувати овець, щоб переконатися, що всі вони тут і міцно стоять на ногах. Якщо одна або дві вівці відсутні, зазвичай перше, що спадає на думку, це: «О, вони десь повалилися. Я маю вирушити на пошуки і знову поставити їх на ноги».

Одна вівця швейотської породи в моїй отарі мала сумну славу через часте «повалення». Щовесни, коли вона вагітніла, то починала перекидатися на спину кожні два-три дні. Лише моя старанність дозволяла їй виживати від сезону до сезону. Одного року мені довелося поїхати з ферми на кілька днів, якраз тоді, коли в неї були проблеми. Отже, я покликав молодшого сина і сказав йому, що він буде відповідати за стан цієї вівці, поки я буду відсутній. Якщо йому вдасться втримати її на ногах до мого повернення, я добре заплачу за його зусилля. Щовечора після школи він сумлінно виходив у поле і ставив стару вівцю на ноги, щоб та вижила. Це було нелегке завдання, але тієї весни вона винагородила нас парою чудових ягнят-близнюків.

За поваленими вівцями пильно стежить не лише пастух, а й хижаки. Канюки, стерв'ятники, собаки, койоти та пуми – всі вони знають, що повалена вівця є легкою здобиччю, і смерть в разі нападу приходить дуже швидко.

Будь-яка повалена овечка безпорадна, близька до смерті та вразлива до нападу, і це створює серйозну проблему для власника. Здається, ніщо так не викликає його постійної турботи і пильної уваги до отари, як той факт, що навіть найбільша, найтовстіша, найсильніша, а іноді і найздоровіша вівця може повалитися й стати жертвою нападу. Насправді, саме товсті вівці валяться найлегше та найчастіше.

Ось як це відбувається. Важка, товста або довгошерста вівця намагається зручно влягтися в якомусь невеликому заглибленні в землі. Вона може злегка перевернутися на бік, щоб витягнутися і розслабитися. Раптом центр ваги її тіла зміщується, і вона перекидається далі на спину таким чином, що ноги перестають торкатися землі. Тварина відчуває паніку і починає несамовито бити копитами повітря. Часто це лише погіршує ситуацію – вівця перевертається ще більше і тепер вже зовсім не може встати на ноги.

Поки тварина лежачи бореться, у рубці (шлунку) починають накопичуватися гази. Він роздувається, що суттєво сповільнює кровообіг до голови та особливо ніг. Якщо погода спекотна і сонячна, повалена вівця може померти за декілька годин. Якщо прохолодно, похмуро і йде дощ, вона може вижити в такому положенні кілька днів.

Якщо повалена вівця має ягнят, звичайно, це збільшує втрату для власника. Ненароджені ягнята гинуть

разом з матір'ю. Якщо вони маленькі і ссуть, то стають сиротами. Все це додає ситуації серйозності.

Тож зрозуміло, чому увага вівчаря завжди прикута до цієї проблеми.

За роки моєї роботи на фермі, мабуть, одні з найгостріших спогадів – це змішане почуття тривоги та радості від постійних підрахунків в отарі та порятунків і повернень повалених овець. Важко передати на папері відчуття цієї постійної небезпеки. Часто я виходив рано і просто кидав погляд на небо. Якщо я бачив чорнокрилих канюків, що кружляли над головою довгими повільними колами, мене охоплювала тривога. Кинувши всі справи, я негайно вибігав на дикі пасовиська і перераховував отару, аби переконатися, що кожна вівця здорова і міцно стоїть на ногах.

Це частина видовища і драми, змальованої для нас у чудовій історії про дев'яносто дев'ять овець і одну заблукалу. Тут є глибока стурбованість пастиря, його напружені пошуки, його прагнення знайти зниклу вівцю і радість від того, що він поставив її на ноги, повернувши не тільки до стада, але й самому собі.

Знову і знову я годинами шукав одну-єдину зниклу вівцю. Найчастіше я бачив її вже здалеку, безпорадно лежачою на спині. Я одразу кидався бігти до неї, поспішаючи як тільки міг, бо кожна хвилина була критично важливою.

Усередині мене було змішане почуття страху та радості: страх, що може бути занадто пізно, і радість, що її взагалі вдалося знайти.

Як тільки я діставався до поваленої овечки, моїм першим поривом було взяти її на руки. Я ніжно

перевертав вівцю на бік. Це зменшувало тиск газів у рубці. Якщо вона довго лежала, мені доводилося піднімати її на ноги. Потім, обхопивши вівцю ногами, я тримав її у вертикальному положенні, розтираючи кінцівки, щоб відновити кровообіг. Це нерідко займало досить багато часу. Коли вівця знову починала ходити, вона постійно спотикалася, хиталася і часто падала.

Весь час, допомагаючи поваленій вівці, я лагідно розмовляв з нею: «Коли ж ти нарешті навчишся триматися на ногах? Як добре, що я тебе вчасно знайшов, негіднице!»

Потроху овечка відновлювала рівновагу, починала ходити рівно і впевнено. І ось вона вже поспішає приєднатися до інших, звільнившись від своїх страхів і розчарувань, отримавши ще один шанс прожити довше.

Такі моменти постають у моєму серці і розумі, коли я повторюю просте твердження: «Мою душу Він підкріпляє!»

У цій ілюстрації відчувається щось дуже особисте, надзвичайно ніжне та привабливе, але водночас і вкрай небезпечне. З одного боку – вівця, така безпорадна, повністю знерухомлена, хоча в усьому іншому сильна, здорова та квітуча; а з іншого – дбайливий господар, рішуче готовий прийти їй на допомогу – завжди терплячий, ніжний і доброзичливий.

Тут важливо зазначити, що так само і в християнському житті є хвилююча та заспокійлива паралель.

Багато людей вважають, що коли Божа дитина падає, коли вона засмучена і безпорадна в духовній проблемі, у Бога це викликає огиду, роздратування і навіть гнів.

Це зовсім не так.

Одне з найбільших одкровень Божого серця, яке дав нам Христос, – це уява про Себе як нашого Пастиря. Він відчуває такі ж самі тривогу, занепокоєння і жаль до занепалих чоловіків і жінок, що і я до своїх повалених овець. Саме тому Він дивиться на

Він приходить – тихо, лагідно,
заспокійливо до мене,
незалежно від того, коли, де і як
я опинився повалений

людей з таким піднесенням і співчуттям. Це пояснює Його милосердне ставлення до відкинутих індивідів, в яких навіть людське суспільство

не бачило жодної користі. Це відкриває, чому Він плакав над тими, хто відштовхнув Його любов. Це висвітлює глибину Його розуміння занепалих людей, до яких Він прийшов охоче і швидко, готовий допомогти, врятувати та підкріпити.

Коли я читаю історію життя Ісуса Христа й уважно вивчаю Його поведінку у ставленні до людських потреб, я знову і знову бачу Його як Доброго Пастиря, Який збирає повалених овець. Ніжність, любов, терпіння, з якими Він відновлював душу Петра після жахливої трагедії його спокус, – це класична ілюстрація того, як Христос приходить, щоб підкріпити одного зі Своїх.

І так Він приходить – тихо, лагідно, заспокійливо до мене, незалежно від того, коли, де і як я опинився повалений.

У Псалмі 55:14 ми знаходимо точний коментар до цього аспекту життя християнина в таких словах: «Ти визволив мою душу від смерті, а мої ноги від спотикання, аби мені ходити у світлі життя перед Богом».

Ми повинні реалістично дивитися на життя Божої дитини і сприймати факти такими, якими вони є насправді. Хоча ми й визнаємо, що належимо Христові, прагнемо бути під Його контролем і дозволяти Йому вести себе, більшість із нас подекуди відчуває себе поваленими.

Ми виявляємо, що часто, коли найбільш упевнені в собі, ми спотикаємося і падаємо. Іноді, коли здається, що наша віра зростає, ми опиняємося в ситуації повного розчарування і марності.

Павло в листі до християн у Коринті попереджав їх про цю небезпеку. «Хто вважає, що він стоїть, нехай стережеться, аби не впав» (1 Коринтян 10:12).

Звичайно, це може здатися одним із парадоксів і загадок духовного життя. Однак якщо ми уважно розглянемо його, то не знайдемо нічого надто складного в його розумінні.

Як у випадку з вівцями, так і до християн можна застосувати деякі базові принципи і паралелі, які допоможуть нам зрозуміти, яким чином чоловік або жінка можуть зазнати повалення.

Перш за все, це пошук м'якого місця. Вівці, які вибирають зручні, м'які та округлі заглиблення в землі для лежання, дуже часто опиняються поваленими, адже в такому положенні їм дуже легко перекотитися на спину.

У християнському житті є велика небезпека завжди шукати легкого місця, затишного куточка, зручного положення, де немає труднощів, не потрібна витривалість, не вимагається самодисципліна.

Коли ми думаємо, що, як кажуть, «у нас все склалося», насправді ми перебуваємо у смертельній небезпеці. Існує така річ, як дисципліна бідності

та обмежень. Коли ми практикуємо її, вона може принести нам безліч добра. Ісус запропонував це багатому юнакові (див. Матвія 19:16-22), який помилково вважав, що перебуває в безпеці, тоді як насправді він був на межі повалення.

Іноді якщо через потурання собі я не бажаю втрати або відмови від м'якого життя, легкого шляху, затишного кутка, Добрий Пастир цілком може перевести мене на інше пасовище, де не все так комфортно – не лише для мого блага, а й для Його користі також.

Може бути й таке, що вівця просто має забагато вовни. Часто, коли шерсть стає дуже довгою і сильно забруднюється землею, гноєм, трісками та іншим сміттям, вівці набагато легше повалитися, бо вона буквально обтяжена власною вовною.

Вовна в Писанні зображує старе життя в християнах. Вона є зовнішнім проявом внутрішнього ставлення, ствердженням моїх власних бажань, сподівань і прагнень. Це та сфера мого життя, в якій і через яку я постійно контактую з навколишнім світом. Саме тут я бачу, як пристрасне накопичення речей, майно, світські погляди починають мене обтяжувати, тягнути донизу, утримувати на місці.

Важливо, що жодному первосвященнику ніколи не дозволялося надягати вовну, коли він входив до Святого Святих. Вона символізувала егоїзм, гордість, особисті вподобання, а Бог не може цього терпіти.

Якщо я хочу продовжувати ходити з Богом і не опинитися поваленим назавжди, то в цій сфері мого життя Він повинен діяти рішуче.

Щоразу, коли я бачив, що вівця валиться через занадто довгу і важку вовну, я негайно вживав

швидких заходів, щоб виправити ситуацію. У найкоротші терміни я підстригав її під нуль і таким чином запобігав небезпеці загибелі тварини. Це не завжди був приємний процес. Вівці не дуже люблять, коли їх стрижуть, та й для пастуха це важка робота, але її треба виконувати.

Коли все закінчується, і тварини, і господар відчують полегшення. Більше немає загрози повалитися, а до того ж для овець це задоволення – звільнитися від спекотної, важкої вовни. Часто шерсть забивається гноєм, брудом, трісками та кліщами – яке полегшення позбутися всього цього!

Так само і для нашого старого життя настане день, коли Господар візьме нас у руки і застосує гостре лезо Свого Слова до вовни нашого життя. Якийсь час це може бути неприємною справою. Без сумніву, ми будемо чинити опір і штовхатися. Можливо, ми отримаємо декілька порізів і ран. Але яке полегшення відчуємо потім, коли все це скінчиться! Яка насолода чекатиме нас через звільнення від самих себе! Яке відновлення та підкріплення!

Третьою головною причиною повалення овець є те, що вони занадто товсті. Загальновідомо, що надмірно товсті вівці не бувають ані здоровими, ані продуктивними. І, звичайно, саме найтовстіші вівці валяться найчастіше. Через зайву вагу їм набагато важче виявляти потрібну спритність і гнучкість.

Звичайно, як тільки вівчар хоча б запідозрить, що його вівці валяться з цієї причини, він зробить далекоглядні кроки, щоб виправити проблему: переведе тварин на більш жорсткий раціон, даватиме їм менше зерна і дуже пильно стежитиме за загальним станом отари. Мета пастуха – бачити овець сильни-

ми, витривалими та енергійними, а не товстими, в'ялими та слабкими.

У християнському житті ми стикаємося з такого ж роду проблемою. Є люди, які, можливо, досягли успіху в бізнесі, у професійній сфері чи в сім'ї, почувують себе процвітаючими і «на висоті». У них може з'явитися відчуття благополуччя та самовпевненості, що саме по собі є небезпечним. Часто, коли ми найбільш впевнені в собі, ми найбільш схильні до падіння.

У Своєму застереженні церкві в Об'явленні 3:17 Бог вказує на те, що хоча деякі вважали себе багатими й

Часто, коли ми найбільш
впевнені в собі, ми найбільш
схильні до падіння.

успішними, насправді вони перебували у відчайдушній небезпеці. Те саме говорив Ісус, розповідаючи про заможного господаря,

який мав намір будувати все більші клуні для зберігання збіжжя, але насправді його спіткав цілковитий крах.

Матеріальний успіх не є мірилом духовного здоров'я. Так само, як і видимий достаток не є критерієм справжнього благочестя. І добре, якщо Пастир наших душ бачить кризь цю зовнішність і вживає заходів для виправлення ситуації.

Він цілком може нав'язати нам якусь «дієту» чи «дисципліну», що спочатку здаватиметься нам дещо суворою і неприємною. Але знову ж таки, ми повинні запевняти себе, що все це для нашого блага, – тому що Він дуже любить нас, – а також для Його власної репутації як Доброго Пастиря.

У Посланні до Євреїв 12 ми читаємо про те, що Бог вирішує дисциплінувати тих, кого Він любить. У процесі це може виявитися тяжкою процедурою.

Але глибинна істина полягає в тому, що згодом це приносить життя у спокої та мирі, вільне від тривоги та розчарування повалення, як у беспорядних овець.

Твердість, необхідна для того, щоб приймати життя та грізні повороти, які воно нам несе на шляху, може прийти тільки через дисципліну витривалості й труднощів. У Своїх милосерді та любові наш Учитель вносить її до навчальної програми. Це частина ціни, яку становить приналежність Йому.

Ми можемо бути впевнені, що Він ніколи не очікує від нас і не вимагає більше, ніж ми можемо витримати (1 Коринтян 10:13). Але те, на що Бог нас наражає, зміцнить і загартує нашу віру та впевненість у тому, що Він контролює все. Якщо Він – Добрий Пастир, ми можемо не сумніватися: Він знає, що робить. Цього само собою має бути достатньо, щоб постійно підкріпляти та відновлювати свою душу. Я не знаю нічого, що б так заспокоювало і поживляло моє духовне життя, як усвідомлення того, що Бог знає, що Він робить зі мною!

«ПРОВАДИТЬ МЕНЕ СТЕЖКАМИ ПРАВДИ ЗАРАДИ СВОГО ІМЕНІ»

Вівці – сумнозвісні своїми звичками істоти. Якщо залишити їх самих, вони постійно ходитимуть тими ж самими стежками, поки ті не перетворяться на цілковиті вибоїни; пастимуться на одних і тих самих пагорбах, поки ті не перетворяться на суцільну пустелю; забруднюватимуть власну землю, поки вона не ряснітиме збудниками хвороб і паразитами. Багато з найкращих у світі овечих пасовищ були повністю знищені через надмірний випас, погане управління та байдужість або неосвіченість власників худоби.

Достатньо лише помандрувати країнами Близького Сходу, Іспанією, Грецією, Північною Африкою і навіть західними територіями Сполучених Штатів або Новою Зеландією чи Австралією, щоб побачити спустошення, яке вівці спричинили землі. Цілі області в країнах, які раніше були продуктивними па-

совищами, поступово перетворилися на виснажені пустища. Занадто багато овець протягом багатьох років при поганому господарюванні не принесли нічого, крім бідності та лиха.

Поширеною, проте серйозною помилкою є думка, що вівці можуть ужитися будь-де. Насправді все зовсім навпаки. Жодна домашня тварина не вимагає більш ретельного догляду, більш детального керування, ніж вівці. Без сумніву, Давид, будучи сам пастухом, переконався в цьому на власному досвіді. Він беззаперечно знав, що для того, аби отара процвітала, а репутація власника була на висоті, вівці повинні постійно перебувати під ретельним контролем і проводом.

Перша овеча ферма, яку я придбав у молодості, була занедбаною земельною ділянкою, спустошеною вівцями «до смерті». Відсутній власник здав її в оренду. А орендар просто завіз туди овець і залишив напризволяще. Результатом стало цілковите запустіння. Поля були настільки «вигризеними» і збіднілими, що на них лише подекуди виднілися островки скудної травички. Вузькі овечі стежки перетворилися на справжні яри. Ерозія на схилах була нестримною, і все це місце було спустошене та майже не підлягало відновленню.

Усе сталося тому, що пастух замість того, щоб керувати вівцями та доглядати з турботою, просто залишив їх напризволяще – відпустив іти своїм шляхом на поталу їхнім власним руйнівним звичкам.

Як наслідок такої байдужості вівці вигризують траву до самої землі, пошкоджуючи навіть коріння. Я бачив цілі райони в Африці, де вівці повиривали коріння трави з ґрунту, залишивши по собі цілко-

виту пустелю. Таке зловживання призводить до втрати ґрунтом родючості, а земля піддається всім руйнівним наслідкам ерозії.

Через поведінку овець та їхню звичку триматися певних улюблених місць такі вщент витопані ділянки швидко починають роїтися всілякими паразитами. За короткий час ціла отара може заразитися глистами, нематодами та паршою. У підсумку і земля, і власник зазнають руйнувань, а вівці стають худими, виснаженими та безперервно хворіють.

Розумний пастух знає про все це. Не лише заради добробуту своїх овець і здоров'я власних земель, а й заради себе самого та власної репутації доброго фермера він повинен уживати необхідних заходів, щоб убезпечити себе від цих шкідливих звичок тварин. Такі повадки само собою становлять дуже серйозну небезпеку.

Найбільший запобіжник, який пастух може застосувати для своєї отари, – тримати її в русі. Це означає, що не можна залишати овець на одному місці занадто довго. Їх треба періодично переганяти з пасовища на пасовище. Це

Найбільший запобіжник, який пастух може застосувати для своєї отари, – тримати її в русі

запобігає надмірному виснаженню ділянок і дозволяє уникнути розбиття стежок та ерозії ґрунту від інтенсивного використання. Також запобігає повторному зараженню овець внутрішніми паразитами або хворобами, оскільки тварини покидають заражену територію до того, як ці організми завершать свій життєвий цикл.

Одним словом, має бути заздалегідь визначений план дій, свідома, спланована ротація з одного пасовища на інше відповідно до належних засад раціонального господарювання. Саме такого роду дії та задуми мав на увазі Давид, коли говорив, що його провадять стежками правди.

У такому дотриманні чіткого плану дій і полягає секрет здорових отар і здорових земель. Це ключ до успішного розведення овець. Від того, наскільки ефективно та раціонально господар спрямовує стада до корисного, якісного і свіжого корму, залежать його ім'я та репутація. Той, хто веде свою отару таким курсом, може бути впевненим в успіху.

Згадуючи роки мого вівчарства, можу сказати, що жоден інший аспект роботи на фермі не привертав моєї більш пильної уваги, ніж перегін овець. Це буквально панувало над усіма моїми рішеннями. Не минало й дня, щоб я не йшов до ділянки, де паслися вівці, щоб перевірити баланс між зростанням трав на ній і навантаженням від випасу худоби. Як тільки наставав момент, коли я починав відчувати, що максимальної користі для овець і землі вже немає, тварин переганяли на інше пасовище. В середньому це означало, що вони отримували нову ділянку майже щотижня. Успіх, якого я досяг у вівчарстві, значною мірою можна пояснити саме такою турботою про ефективне керівництво отарою.

Подібна процедура застосовується до отар, які сезонні пастухи виводять в гори на літні пасовища. Вони свідомо переганяють своїх овець на свіже пасовище майже щодня. Схема випасу ретельно розробляється заздалегідь, щоб вівці не харчувалися на одній і тій самій ділянці занадто довго або занадто

часто. Деякі вівчарі розбивають базовий табір і розходяться від нього широкими колами, подібно до часток листка конюшини, охоплюючи щодня нові пасовища, а на ніч повертаються до табору.

Звичайно ж, поряд з усією цією моделлю господарювання існує глибоке знання власником своїх пасовищ. Він неодноразово обходив ці угіддя. Він усвідомлює всі їхні переваги та недоліки. Він знає, де отара процвітатиме, а де кормів може бути замало. І діє відповідно до цього.

Тут варто згадати, що кожного разу, коли пастих відкриває ворота до нового пасовища, овець охоплює радісне збудження. Коли отара проходить крізь ворота, навіть старі вівці часто б'ють копитами і радісно підстрибують від перспективи знайти свіжий корм. Як вони насолоджуються тим, що їх ведуть до нових земель!

Якщо звернутися до людського аспекту цієї теми, ми будемо приголомшені деякими паралелями. Як згадувалося раніше, це не якась Божа примха, що Він називає нас вівцями. Наші моделі поведінки та життєві звички настільки схожі на овечі, що це майже соромно визнати.

Перш за все, Святе Письмо вказує на те, що більшість із нас – люди твердолобі та вперті. Ми воліємо керуватися виключно власними примхами та завжди ходити своїми шляхами. «Всі ми заблукали й розбрелися, як вівці; кожний з нас пішов власною дорогою» (Ісаї 53:6). І це ми робимо свідомо, неодноразово, навіть собі на шкоду. Є щось майже жахливе в деструктивному самовизначенні людини. Це невблаганно пов'язано з особистою пихою та самоствердженням. Ми наполягаємо на тому, що самі

знаємо, що є найкращим для нас, навіть якщо катастрофічні результати можуть бути самоочевидними.

Подібно до того, як вівці сліпо, звично, тупо йдуть одна за одною тими самими стежками, перетворюючи їх на вибоїни, які ерозія розмиває у велетенські яри, так і ми, люди, чіпляємося за ті самі звички, хоча й бачимо, що вони руйнують життя інших.

Піти «власною дорогою» просто означає робити те, що заманеться, відчувати себе вільним у відстоюванні власних бажань і втіленні власних ідей.

І все це – всупереч усім застереженням.

У Приповістях 14:12 і 16:25 читаємо: «Є дороги, які видаються людині прямими, але їх кінець – стежка до смерті».

На противагу цьому Христос, Добрий Пастир, лагідно підходить і каже: «Я є дорога, і правда, і життя! Ніхто не приходять до Отця, якщо не через Мене» (Івана 14:6). «Я ж прийшов, щоб ви мали життя і щоб над міру мали» (Івана 10:10).

Складність полягає в тому, що більшість з нас не хоче прийти. Ми не прагнемо слідувати за Ним, не бажаємо, щоб нас вели стежками правди. Якимось чином це відбувається всупереч нашим переконанням. Ми вважаємо за краще йти своїм шляхом, навіть якщо той може завести нас прямо в халепу.

Вперта, свавільна, горда, самодостатня вівця, яка наполегливо прямує звичними шляхами і пасеться на старій забрудненій землі, зрештою перетвориться на мішок з кістками на спустошеному місці. Навколишній світ сповнений таких прикладів. Зруйновані домівки, розбиті серця, занедбані долі та понівечені особистості повсюди нагадують нам про чоловіків і жінок, які пішли власним шляхом. Ми маємо хворе

суспільство, яке бореться за виживання на окупованій злом землі. Жадібність і егоїзм людства залишають по собі спадщину руйнування і страждань.

Серед усього цього хаосу і плутанини приходиться Добрий Пастир Христос і каже: «Хто хоче йти за Мною, нехай зречеться

себе самого, візьме свій хрест і йде за Мною» (Марка 8:34). Але більшість з нас, навіть будучи християнами, просто не хочуть цього робити.

Ми не готові зректися себе, відмовитися від права приймати власні рішення – ми не хочемо йти за кимось, ми не бажаємо, щоб нас вели за собою.

Звичайно, багато хто, почувши таке звинувачення, стануть заперечувати його. Ми рішуче стверджуємо, що «нас веде Господь», наполягаємо, що готові піти туди, куди Він веде. Ми співаємо пісні про це і подумки погоджуємося з такою ідеєю. Але щодо того, аби насправді дозволити вести себе стежками правди, – дуже мало хто з нас на таке наважиться.

Власне, це і є той поворотний пункт, в якому християнин або йде далі з Богом, або звертає на власну дорогу від слідування за Ним.

Є багато свавільних, норовливих, байдужих, егоїстичних християн, яких не можна назвати послідовниками Христа. І відносно мало старанних учнів, які залишають усе, щоб слідувати за Вчителем.

Ісус ніколи не применшував ціну слідування за Ним. Насправді Він до болю ясно дав зрозуміти, що це вимагає суворого життя та жорсткого самозре-

Ісус ніколи не применшував ціну слідування за Ним. Насправді Він до болю ясно дав зрозуміти, що це вимагає суворого життя та жорсткого самозречення.

чення. Воно тягне за собою цілий набір радикально нових поглядів. Таке слідування не є природним, звичайним способом життя людини, і саме це робить ціну настільки непосильною для більшості людей.

Якщо коротко, нам потрібно набути сім нових підходів до життя. Вони є еквівалентом поступального руху вперед до нової землі разом з Богом. Якщо людина слідує їм, вона відкриє для себе свіже пасовище; нове, насичене життя, сповнене здоров'я, цілісності та святості в ходінні з Богом. Ніщо не здатне догодити Йому більше, і, звичайно, жодна інша активність з нашого боку не принесе (і не зможе принести!) такої ж значної користі іншим життям навколо нас.

1. Замість того, щоб понад усе любити себе, я бажаю найбільше любити Христа, а інших – більше, ніж себе.

Любов у біблійному розумінні – це не м'яка, сентиментальна емоція, а свідомий акт моєї волі. Він означає, що я готовий покласти своє життя, віддати, спустошити та виснажити себе заради інших людей. Саме це Бог зробив для нас у Христі. «Ми пізнали любов з того, що Він поклав Свою душу за нас; і ми маємо класти душі за братів» (1 Івана 3:16).

Щоразу коли я свідомо роблю щось конкретне для Бога або для інших, і це мені чогось коштує, я виявляю любов. Любов – це самовідданість і самопожертва на противагу самолюбству. Більшість із нас мало знає про таке життя або ті відчуття, коли нас «ведуть» у правильному напрямку. Але як тільки людина відкриває для себе насолоду робити щось для інших, вона починає рух крізь ворота, що ведуть до одного з Божих зелених пасовищ.

2. Замість того щоб бути одним з натовпу, я хочу бути виділеним, відокремленим від юрби.

Більшість із нас, як вівці, доволі стадні істоти. Ми прагнемо належати до чогось. Ми не хочемо відрізнятись в глибинному, визначальному сенсі, хоча й не проти виділятися серед інших у дрібних деталях, аби задовольнити наше еґо.

Але Христос указав, що лише небагатьом буде прийнятний Його шлях. І носити на собі мітку належності до Нього означатиме певну кількість критики і сарказму з боку цинічного суспільства. Багато хто з нас цього не хоче. Так само, як Він був Чоловік болів, знайомий зі скорботою, так само можемо бути і ми. Замість того щоб примножувати печалі і смуток суспільства, ми можемо бути покликані допомагати іншим нести частину їхніх тягарів, увійти в їхні страждання. Чи готові ми до цього?

3. Радше ніж наполягати на своїх правах, я готовий відмовитися від них на користь інших.

Власне, це те, що мав на увазі Господь, коли говорив про зречення себе. Зробити це нелегко, ненормально і неприродно. Навіть у люблячій родинній атмосфері самоствердження є досить помітним, а потужне відстоювання індивідуальних прав – завжди очевидним.

Але людина, яка готова заховати подалі свою гординю, відійти на задній план, грати другу скрипку, не відчуваючи при цьому образи чи приниження, пройшла довгий шлях до нових стосунків з Богом.

У такому ставленні відбувається величезне визволення від власного «я». Людина звільняється від кайданів особистої пихи. Таку людину дуже важко образити. Того, хто позбавлений почуття власної

значущості, неможливо зачепити чи принизити. Якимось чином такі люди набувають цілісного світогляду безтурботного зречення, і це робить їхнє християнське життя заразливим задоволеністю та веселістю.

4. Замість того щоб бути начальником, я волю перебувати внизу сходинки. Або, використовуючи овечу термінологію, замість пнутися в «альфа-барани», я хочу лишатися «у хвості».

Коли прагнення самоствердження, самозвеличення, самозадоволення поступаються місцем

Коли прагнення
самоствердження,
самозвеличення,
самозадоволення
поступаються місцем бажанню
просто догодити Богові
та іншим, значна частина
хвилювань і напруги зникає
з повсякденного життя

бажанню просто догодити Богові та іншим, значна частина хвилювань і напруги зникає з повсякденного життя.

Ознакою безтурботної душі є відсутність «драйву», принаймні «драйву» до самовизначення. Людина, яка готова

віддати своє життя й особисті справи в руки Господа для Його керівництва і проводу, щодня знаходить місце для відпочинку на свіжому полі. Це ті, хто завжди має достатньо часу та сил, щоб принести радість іншим.

5. Замість того щоб нарікати на життя і постійно запитувати «чому?», я готовий приймати кожну життєву ситуацію з вдячністю.

Люди, якими вони є, чомусь відчувають, що мають право запитувати про причини всього, що з ними відбувається. Для багатьох усе життя стає безпере-

рвною критикою та препаруванням своїх обставин і знайомств. Ми шукаємо когось чи щось, аби звинуватити в наших негараздах. Ми швидко забуваємо свої благословення, і повільно – власні біди.

Але якщо людина справді вірить, що її справи в Божих руках, то кожна подія, незалежно від того, радісна вона чи трагічна, сприйматиметься як частина Божого плану. Знати без жодних сумнівів, що Він робить усе для нашого добробуту, означає прямувати до неосяжних просторів миру, спокою і сили в будь-якій ситуації.

Ми швидко забуваємо свої
благословення, і повільно –
власні біди

6. Замість того щоб проявляти і відстоювати свою волю, я хочу навчитися співдіяти з Його бажаннями та виконувати Його волю.

Треба зазначити, що всі описані тут кроки пов'язані з волею. Святі з давніх часів неодноразово вказували, що дев'ять десятих того, що становить християнство, що робить людину справжнім послідовником, що відрізняє посвяченого учня, – це воля.

Коли чоловіки чи жінки дозволяють перекреслити свою волю, скасувати велике «Я» у власних рішеннях, тоді Хрест справді стає дієвою силою в їхньому житті. У цьому й полягає сенс щоденного – аж до самої смерті! – несення свого хреста, коли вже «не моя воля хай буде, але Твоя!» (Луки 22:42).

7. Замість того щоб обирати свій власний шлях, я хочу йти шляхом Христовим: просто робити те, що Він мені велить.

Це, по суті, простий, прямий послух, який означає, що я роблю лише те, що Він мене просить. Я йду

туди, куди Він мене запрошує. Я говорю те, що Він наказує мені говорити. Я дію і реагую так, як Він вважає за потрібне в моїх власних інтересах, а також для Своєї репутації (адже я – Його послідовник).

Більшість із нас володіє величезною кількістю фактичної інформації про те, чого від нас очікує Господь. Лише поодинокі мають волю, намір або рішучість діяти відповідно до неї та виконувати Його вказівки. Але той, хто вирішив робити те, що Бог просить, ступає на нову землю, яка принесе безліч добра і йому самому, і оточуючим. Крім того, це безмежно потішить Доброго Пастиря.

Бог хоче, щоби ми всі рухалися далі разом з Ним. Він бажає, щоб ми йшли поруч. Він прагне цього не лише для нашого добробуту, а й заради блага інших людей, а також для Його власної дорогоцінної репутації.

Можливо, дехто вважає, що Він очікує від нас занадто багато. Можливо, Його вимоги сприймаються надто радикальними, а заклик – майже нездійсненним.

І це було б так, якби для досягнення успіху нам довелося покладатися на самовизначення або самодисципліну. Але якщо ми щиро бажаємо чинити Його волю, прагнемо, щоб нас вели стежками правди заради Його Імені, Він зробить це можливим силою Свого благодатного Духа. Він дається тим, хто кориться Йому (Дії 5:32). Саме Він за Своєю доброю волею викликає у нас і бажання, і дію (Филип'ян 2:13).

«КОЛИ Б Я ПІШОВ НАВІТЬ ДОЛИНОЮ...»

Зточки зору пастуха, це твердження знаменує середину псалма. Неначе до цього моменту вівця вихвалялася своїй нещасній сусідці через паркан про чудовий догляд, який вона отримувала від свого господаря на «рідній» фермі протягом усієї зими та весни.

Тепер вона звертається безпосередньо до пастуха. У розмову вступають особисті займенники «я» і «ти». Розповідь стає найінтимнішою сповіддю глибокої приязні.

Це природно і нормально. Тут починаються тривалі походи у високогір'я з їхніми перевалами та літніми пасовищами. Занедбані вівці по той бік паркану залишаються позаду. Їхній власник нічого не знає про гірську місцевість – полонини та луки на схилах, куди женуть цих овець. Їхнє літо пройде в тісному товаристві та самотній турботі доброго пастиря.

Як у Палестині, так і на наших західних вівчарських господарствах такий поділ року є звичайною

практикою. Більшість сумлінних вівчарів намагаються влітку переганяти свої отари на далекі пасовища.

Це часто тягне за собою довгі переходи. Вівці рухаються повільно, харчуючись на ходу, поступово прокладаючи собі шлях у гори посеред відступаючих снігів. До кінця літа вони вже опиняються вище рівня лісів, на віддалених альпійських луках.

З наближенням осені ранній сніг, що починає вкривати гірські хребти, змушує стадо невпинно відступати, спускаючись на нижчі висоти. Коли минає осінь, наприкінці року овець нарешті переганяють додому, на головну ферму, де вони проведуть зиму. Саме цей етап річного циклу описаний у другій половині псалма.

У цей час отара повністю залишається наодинці з пастухом. Удень і вночі вівці перебувають у тісному контакті з ним та під його пильною увагою. Ось чому ці останні вірші написані такою інтимною мовою від першої особи. І варто пам'ятати, що все це відбувається на драматичному тлі диких гір, бурхливих річок, альпійських лук і високогірних пасовищ.

Псалмоспівець Давид, звичайно, знав цей тип місцевості не з чуток. Коли Бог послав Самуїла, щоб помазати його на царство над Ізраїлем, Давид не сидів разом із братами на «головній» фермі. Натомість він пас отару свого батька високо в горах. Родина була змушена послати за ним, щоб Давид повернувся додому. Не дивно, що він зміг так чітко і лаконічно написати про стосунки між вівцею та її господарем.

Він знав з власного досвіду про всі труднощі та небезпеки, а також радощі, пов'язані з походами у високогір'я. Знову і знову він піднімався зі своїми

вівцями в гори на літо. Він знав цю дику, але чудову місцевість як свої п'ять пальців. Він ніколи не водив свою отару туди, де не бував раніше сам, та заздалегідь пильно оглядав нові місцини.

Йому були знайомі всі небезпеки, що несуть бурхливі річки під час повені, лавини й обвали, отруйні рослини, спустошливі напади хижаків на отару та страшенні буревії з дощем, мокрим снігом і градом. Давид дбайливо пас своїх овець у всіх цих складних умовах. Ніщо не заставало його зненацька. Він був завжди готовий захистити свою отару і вміло доглядати за нею за будь-яких обставин.

Як у звичайному догляді за вівцями, так і серед Божого народу висот можна досягти, лише дряпаючись угору через

ДОЛИНИ

Усе це відображено в чудовій простоті останніх рядків псалма. Тут є велич, мир, упевненість, які заспокоюють душу. «Не боятимуся лиха, бо Ти зі мною» – зі мною в кожній ситуації, в кожному важкому випробуванні, в кожному похмурому розчаруванні, в кожній болісній проблемі.

У християнському житті ми часто говоримо про те, що хочемо «піднятися з Богом на висоту». Як же ми прагнемо піднятися над низинами життя! Ми хочемо відчувати себе поза межами звичайного натовпу, зануритися в глибші взаємини з Богом. Ми говоримо про досвід гори Преображення (Матвія 17) і заздримо тим, хто сягнув висоти та увійшов у цей більш піднесений спосіб життя.

Часто ми маємо хибне уявлення про те, як це відбувається. Ми ніби уявляємо, що нас можна «пе-

ренести у повітрі» до вищого стану буття. На тернистому шляху християнського життя такого не буває. Як у звичайному догляді за вівцями, так і серед Божого народу висот можна досягти, лише дряпаючись угору через долини.

Кожна гора має свої долини. Їхні боки порізані глибокими ярами, балками та видолинками. І найкращий шлях до вершини завжди пролягає крізь ці долини.

Кожен вівчар, обізнаний з високогір'ями, знає про це. Він м'яко, але наполегливо веде свою отару вгору стежками, що в'ються темними долинами. Слід звернути увагу на те, що сказано у вірші: «Коли б я пішов навіть долиною смертної тіні». Тут не говориться, що я там помру, чи зупинюся, а радше «коли б я пішов».

Цей вірш зазвичай використовують як розраду для тих, хто проходить через темну долину смерті. Але навіть тут для Божої дитини смерть не є кінцем, а лише дверима до вищого і піднесеного життя в тісному єднанні з Христом. Смерть – це лише темна долина, за якою на нас чекає вічність насолоди з Богом. Це не те, чого треба боятися, а радше досвід, через який людина проходить на шляху до більш досконалого життя.

Добрий Пастир знає про це. Саме тому Він сказав нам: «І ось Я з вами по всі дні» – так, навіть у долині смерті. Яка втіха й яке підбадьорення! Я гостро відчув цю розраду, коли моя дружина відійшла у за-світи. Два роки ми разом крокували темною долиною смерті, спостерігаючи, як її прекрасне тіло руйнує рак. Коли смерть наближалася до неї, я сидів біля ліжка, тримаючи її за руку. Ми ніжно «пройшли» через долину смерті; тихо, проте беззаперечно від-

чуваючи Христову присутність поряд. Не було жодного страху – лише перехід на вищий рівень.

А тим із нас, хто залишається на землі, треба жити тут і тепер.

Ще є долини, через які ми маємо пройти впродовж днів, що нам залишилися. Вони не повинні вести в глухий кут. Розчарування, розпач, зневіра, проблеми, темні та важкі часи, хоча і є долинами смертної тіні, але не повинні ставати катастрофами. Вони можуть бути дорогою до нових висот у нашій мандрівці з Богом.

Зрештою, якщо на мить замислитися, ми повинні усвідомити, що навіть сучасні гірські автомагістралі проходять через долини, аби досягти вершин і здолати перевали. Так само і Божі дороги ведуть вгору через долини нашого життя.

Знову і знову я нагадую собі: «Господи, це здається жахливо важким, але я точно знаю, що врешті-решт це виявиться найлегшим і найлагіднішим способом підняти мене на нові висоти». І коли я дякую Йому за важкі речі й ті темні дні, то розумію, що Він поруч зі мною в моїй скруті. У цю мить уся моя паніка, мій страх, мої побоювання поступаються місцем спокійній і тихій впевненості в Його опіці. У безтурботності та мирі я вкотре переконуюся, що все складеться якнайкраще, бо Він зі мною в долині і все під Його контролем.

Розчарування, розпач, зневіра, проблеми, темні та важкі часи, хоча і є долинами смертної тіні, але не повинні ставати катастрофами. Вони можуть бути дорогою до нових висот у нашій мандрівці з Богом.

Дійшовши такого переконання в християнському житті, ми зайmemo позицію тихого прийняття будь-яких негараздів. Це й означає піднятися з Богом на високі пасовища. Пізнання Його в такий новий і близький спосіб дозволяє зносити в житті набагато більше, ніж раніше.

Є ще одна причина, чому овець ведуть на вершини гір саме через долини. Цей маршрут не лише пропонує найлегший підйом, він ще й найкраще забезпечений водою. Тут на всьому шляху можна знайти свіжу воду – у глибоких ущелинах протікають річки й струмки, жебонять джерельця та віддзеркалюють небесну блакить тихі водоймища.

У літні місяці довгі переходи можуть бути спекотними та виснажливими. Отари відчувають сильну спрагу. Вони дуже радіють частим водопоям уздовж маршруту в долині, де можна освіжитися.

Я пригадую один рік, коли величезну отару з понад 10 000 овець вели через нашу місцевість на літнє пасовище. Господарі спитали дозволу напоїти тварин біля річки, що протікала повз нашу ферму. Їхні спрагли отари буквально бігли до берега, щоб втамувати пекучу спрагу під нещадним літнім сонцем. Лише в нашій долині була вода для зневоднених овечих тіл. Як ми тоді були раді поділитися з ними водою!

Як християни ми рано чи пізно відкриваємо для себе, що саме в долинах нашого життя ми знаходимо відряду від Самого Бога. Лише пройшовши з Ним через дуже глибокі випробування, ми розуміємо, що Він вчить нас знаходити відряду в Ньому прямо там, посеред наших труднощів. Ми невимовно радіємо, коли приходить душевне та духовне відновлення від Його благодатного Духа.

Під час хвороби моєї дружини та після її смерті я не міг оговтатися від тієї сили, розради і миру, які практично щогодини дарував мені Своєю присутністю благодатний Божий Дух.

Я немовби постійно оновлювався і відроджувався попри найвідчайдушніші обставини, що мене оточували. Якщо людина сама не пережила такого досвіду, в це важко повірити. Насправді є люди, які стверджують, що не змогли би пережити подібну ситуацію. Але для чоловіка чи жінки, які йдуть з Богом через ці долини, таке відновлення є реальним і дієвим.

Як наслідок, лише ті, хто пройшов через такі темні долини, можуть втішати, заспокоювати або підбадьорювати інших у подібних випробуваннях. Часто у своїх молитвах чи гімнах ми просимо Бога, щоб Він зробив нас натхненням для когось іншого. Ми підсвідомо хочемо бути каналом благословення для інших життів.

Простий факт полягає в тому, що подібно до води, яка може текти лише в рівчаку, каналі або ущелині, в кар'єрі християнина Боже життя здатне текти в благословенні лише через долини, які болісний досвід пробив у нашому власному житті.

Наприклад, хто найкраще може втішити когось у важкій втраті як не той, хто сам втратив близьку людину? Хто, як не той, хто сам зазнав розбитого серця, здатен найліпше послужити іншому розбитому серцю?

Більшість із нас не бажає долин у своєму житті. Ми ухиляємося від них зі страхом і передчуттям

Хто, як не той, хто сам зазнав розбитого серця, здатен найліпше послужити іншому розбитому серцю?

неприємного. Однак, попри наші найгірші побоювання, Бог може принести велику користь нам і тривалі благословення іншим через ці долини. Отже не завжди намагаймося уникати темних обставин та тривожних днів. Вони цілком можуть виявитися шляхом найбільшого відновлення для нас самих та тих, хто нас оточує.

Третьою причиною, чому пастух вирішує вести долинами свою отару до високогір'я, є те, що саме тут, як правило, можна знайти найбагатші корми і найкращі пасовиська вздовж усього маршруту.

Отара рухається обережно, не поспішаючи. Ягнята ще ніколи не були в таких умовах. Пастух хоче бути впевненим, що дорогою на овець та їхніх ягнят чекатимуть не лише вода, а й найкращі пасовиська. Зазвичай найбагатші луки розташовані саме в цих долинах уздовж берегів струмків. Тут вівці можуть харчуватися, рухаючись у напрямку високогір'я.

Природно, що ці трав'янисті галявини часто зустрічаються на дні каньйонів і ущелин з крутими схилами. З обох боків над ними височіють скелі. Дно долини може бути зануреним у глибоку тінь – сонце рідко потрапляє сюди, хіба що на кілька годин близько полудня.

Пастух знає з минулого досвіду, що різні хижаки – койоти, ведмеді, вовки або пуми – можуть ховатися в цих урвищах і з вигідної позиції полювати на його отару. Він розуміє, що в цих долинах можуть траплятися раптові бурі та зливи, які спричиняють цілі водоспади, що нестримно несуться схилами вниз. Можуть статися обвали, грязьові або снігові лавини та десятки інших стихійних лих, здатних знищити або поранити його овець. Але, незва-

жаючи на такі небезпеки, пастух також знає, що це найкращий шлях, щоб вивести свою отару на високогір'я. Він не шкодує ані сил, ані клопоту, ані часу, щоб стежити за будь-якою небезпекою, що може виникнути.

Однією з найжахливіших загроз є раптові крижані бурі з дощу та мокрого снігу, які можуть обрушитися з гірських вершин на долини. Якщо вівці промокнуть і змерзнуть під крижаним дощем, вони можуть загинути за дуже короткий час. Ці тонкошкірі істоти легко піддаються застуді, пневмонії та іншим респіраторним ускладненням.

Пригадую один шторм, який я пережив біля підніжжя Скелястих гір на початку літа.

Ранок був яскравим і ясним. Раптом близько полудня через пагорби з півночі почали насуватися густі, темні та грізні хмари. Крижаний вітер супроводжував наближення бурі. Небо щогодини ставало все чорнішим. Зненацька в середині дня долиною почали проноситися довгі смуги дощу з мокрим снігом. Я побіг, щоб сховатися в острівку низькорослих, похилених вітром ялинок. Дощ промочив мене наскрізь. Невдовзі він перетворився на мокрий сніг, а тоді на сніг з градом. За короткий час весь гірський схил (у середині липня!) побілів і вкрився кригою. Зловісна темрява огорнула все навколо. Вівці відчували наближення бурі. Якби вони не кинулися шукати притулку в крутих скелях на краю каньйону, то, напевно, загинули б усі.

Але саме в цих долинах найкраще росла трава, і саме через них пролягав шлях до високогір'я.

Наш Пастир знає все це, коли веде нас долинами. Він знає, де ми можемо знайти силу, підтримку

і лагідний випас, незважаючи на кожну загрозу катастрофи, що буквально нависає над нами.

Відкриття того, що навіть посеред темної долини в Бозі можна знайти джерело сили і відваги, є для Його дитя надзвичайно обнадійливим і зміцнюючим досвідом. Саме тоді, коли, озирнувшись на своє життя, ми можемо побачити, як рука Пастиря вела і підтримувала нас у найтемніші години, наша віра зазнає зростання та зміцнення.

Ніщо не стимулює мою віру в Небесного Отця краще, ніж погляд назад і розважання над Його вірністю в кожній кризі та важкій ситуації. Знову і знову Він доводить Свою турботу і піклування про мій добробут. Знову і знову я усвідомлюю провід Доброго Пастиря через темні дні та глибокі долини.

Усе це примножує мою довіру до Нього. Саме така духовна, а також емоційна та ментальна від-

Ніщо не стимулює мою віру
в Небесного Отця краще, ніж
погляд назад і розважання над
Його вірністю в кожній кризі та
важкій ситуації

критість до штормів і життєвих негараздів додає витривалості самому моєму еству. Оскільки Він провів мене без страху раніше, Він може зробити це знову...

і знову, і знову, і знову. Від усвідомлення цього страх зникає, а натомість приходить спокій у серці та розумі.

Хай буде, що буде. Нехай навколо мене вирують бурі, звідусіль селяться напасти хижаків, а розливи річок погрожують затопити мене. Але оскільки Він зі мною, я не буду боятися.

Отже, жити означає долати дуже довгі переходи до високогір'я святого, спокійного та насиченого життя з Богом.

Лише християнин, який навчився так жити, здатен підбадьорювати й надихати слабших навколо себе. Занадто багато з нас зустрічають життєві бурі з потрясінням, страхом і панікою. Ми стверджуємо, що маємо довіру до Христа, але коли перші темні тіні пронесуться над нами і шлях, який торуємо, видасться похмурим, ми одразу впадаємо в глибокий відчай. Іноді нам просто хочеться лягти і померти. Це повинно бути зовсім не так.

Жити означає долати дуже довгі переходи до високогір'я святого, спокійного та насиченого життя з Богом

Людина, яка має сильну віру в Христа, яка минулим досвідом довела, що Бог з нею у всіх негараздах, яка без страху, з високо піднятою головою йде темними долинами життя, – саме вона є міцною баштою та джерелом натхнення для своїх супутників.

У житті кожного з нас зустрінуться свої долини. Сам Добрий Пастир запевняв нас, що «у світі зазнаєте страждання, але будьте відважні: Я переміг світ!» (Івана 16:33).

Головне питання не в тому, чи маємо ми багато долин або мало. Не в тому, чи справді ці долини темні, чи просто тьмяніють від тіней. Питання в тому, як я реаую на них? Як я проходжу через них? Як я справляюся з нещастями, що трапляються на моєму шляху?

З Христом я зустрічаю їх спокійно.

Під проводом Його благодатного Духа я дивлюся на них без страху.

ПСАЛОМ 22 ОЧИМА ПАСТУХА

Я точно знаю, що лише через них я зможу дістатися до висот, які для мене приготував Бог. І таким чином я не лише отримаю благословення сам, а й стану благословенням для інших навколо мене – тих, хто живе в страху.

«ТВІЙ ЖЕЗЛ І ТВІЙ ПОСОХ ВТІШАТИМУТЬ МЕНЕ»

Коли пастух зі своєю отарою перебуває на пасовищі у високогір'ї, він зазвичай бере із собою мінімум спорядження. Це було особливо актуально в старі часи, коли вівчар не мав механізованого обладнання для транспортування табірного спорядження через дику місцевість. Навіть сьогодні так звані вівчарські хижі, або фургони, в яких пастух проводить своє самотнє літо з вівцями, обладнані лише найнеобхіднішим.

Але в години безпосереднього перебування в полі вівчар має при собі лише перекинуту через плече рушницю і довгий тонкий посох у руці. Із собою він носить невеликий наплічник з обідом і пляшкою води для себе та, можливо, кількома простими засобами першої медичної допомоги для овець.

На Близькому Сході пастух зазвичай має при собі лише палицю (жезл) і посох. Одними з найяскравіших спогадів мого дитинства є спостереження за африканськими пастухами, які пасуть свою

худобу, маючи в руках лише довгий тонкий посох і грубий knobkerрі – місцевий вид палиці з великою ручкою на одному кінці, якою можна кидати в тварин на полюванні або бити ворога.

Це звичайне й універсальне спорядження первісного вівчаря.

Кожен хлопчик-пастушок, відколи він уперше починає пасти батьківську отару, особливо пишається тим, що підбирає собі палицю та посох, які точно відповідають його зросту та силі. Він іде в кущі, вибирає молодий саджанець і викопує його з корінням. З великою ретельністю й терпінням його вирізають і обтесують. Розширеній основі саджанця, де стовбур з'єднується з корінням, надають форму гладкої округлої головки. Довжина рукоятки вибирається така, щоб точно відповідати руці власника. Після виготовлення хлопчик-пастушок годинами тренується з цією палицею, щоб навчитися кидати її з дивовижною швидкістю і влучністю. Цей жезл стає його головною зброєю для захисту як себе самого, так і своїх овець.

Я часто спостерігав, як місцеві хлопці змагалися, хто найточніше та на найбільшу відстань кине палицю. Ефективність цих грубих кийків у руках вправних пастухів викликала справжнє захоплення. Жезл був, по суті, продовженням правої руки власника, символом його сили, його влади, його авторитету в будь-якій серйозній ситуації. Саме на нього він покладався, щоб захистити себе і своє стадо в небезпеці. Крім того, палиця була інструментом, який пастух використовував, щоб дисциплінувати і виправляти норовливих овець, які наполегливо прагнули відлучитися від стада.

Існує цікавий відтінок слова «жезл», який проник у розмовну мову Заходу. Тут сленговим терміном «жезл» називають ручну зброю – пістолети і револьвери, які носили ковбої та рейнджери. Підтекст точно такий самий, як і в цьому псалмі.

Вівця стверджує, що жезл господаря, його зброя та символ влади, авторитету і захисту, є для неї постійною втіхою. Адаже з його допомогою пастух може здійснювати ефективний контроль над своєю отарою в будь-якій ситуації.

Пам'ятаєте, коли Бог покликав Мойсея, пустельного пастуха, і послав його вивести Ізраїль з Єгипту з-під фараонової неволі, саме його жезл повинен був продемонструвати силу і владу, якою він був наділений. Через жезл Мойсея завжди відбувалися чудеса, щоб не лише переконати фараона в божественному покликанні Мойсея, а й заспокоїти ізраїльський народ.

Таким чином, жезл говорить про вимовлене Слово, виявлений намір, поширену діяльність Божого розуму та Його волі в стосунках з людьми. Він символізує Божий авторитет, несе із собою переконливу владу та незаперечний вплив твердження «так говорить Господь». Як для овець часів Давида було втіхою і заспокоєнням бачити жезл у вправних руках пастуха, так і в наші дні ми відчуваємо велику впевненість у власних серцях, коли споглядаємо силу, правдивість і потужний авторитет, якими наділене Боже

Жезл говорить про вимовлене
Слово, виявлений намір,
поширену діяльність Божого
розуму та Його волі в стосунках
з людьми

Слово. Бо, по суті, Писання – це Його жезл. Воно є продовженням Його розуму, волі та намірів щодо смертних людей.

В епоху, коли звідусіль до людей доносяться численні плутані голоси та дивні філософії, Боже дитя звертається за переконливістю до Божого Слова і знає, що воно є владною рукою його Пастиря. Яка втіха мати цей авторитетний, чіткий, потужний інструмент, аби керуватися ним у житті! Він утримує нас від розгубленості серед хаосу. Це само собою привносить у наше життя велике відчуття тихого спокою – саме це мав на увазі псалмоспівець, коли говорив: «Твій жезл... втішатиме мене».

Другий спосіб, як пастух використовує палицю на благо своїх овець, – це наведення порядку. Взагалі-то кийок використовується саме для цієї мети більше, ніж на будь-що інше.

Ніколи не забуду, як часто і з якою точністю африканські пастухи кидали свої knobkerri в непокірну тварину, що погано поводитися. Коли пастух бачив, що вівця блукає сама або наближається до отруйних бур'янів, чи надто близько до тієї чи іншої небезпеки, кийок зі свистом розсікав повітря та, влучивши у норовливу тварину, змушував її поспішати назад до отари.

Про Святе Письмо часто говорять: «Ця книга вбереже тебе від гріха!» Слово Боже швидко проникає в наші серця, приходять на думку з дивовижною раптовістю, щоб виправити нас і докорити, коли ми збиваємося з дороги. Саме Дух живого Бога, діючи через живе Слово, переконує нашу совість у правильній поведінці. Таким чином Христос тримає нас під контролем, пильнуючи, щоб ми ходили стежками правди.

Ще одним цікавим застосуванням жезла в руці Пастиря було оглядати та рахувати овець. У термінології Старого Завіту це називалося «проводити під палицею» (див. Єзекіїля 20:37). Це означало не лише потрапити під контроль і владу господаря, а й зазнати його найретельнішого, глибокого і безпосереднього огляду. Вівця, яка пройшла «під палицею», була порахована й оглянута з особливою ретельністю, аби переконатися, що з нею все гаразд.

Через довгу шерсть у овець не завжди легко виявити хвороби, рани або дефекти на тілі. Наприклад, на овечому ярмарку низькоякісну тварину можуть підстригти, надати їй форму і виставити так, щоб вона здавалася ідеальним екземпляром. Але досвідчений суддя візьме палицю і, розсунувши шерсть вівці, визначить стан її шкіри, чистоту руна і пропорції тіла. Простими словами, ніхто не зможе пустити пил в очі.

Дбаючи про своїх овець, добрий пастир, турботливий господар час від часу буде ретельно оглядати кожну вівцю окремо. Це дуже зворушлива картина. Коли чергова тварина виходить із загороди через ворота, там її зупиняє простягнутий пастуший жезл. Вівчар розсуває палицею шерсть, проводить своїми вправними руками по тілу, шукає ознаки негараздів, ретельно оглядає, щоб переконатися, чи все добре, у тому числі найдрібніші деталі. І такий ретельний огляд є також втіхою для овець, бо лише в такий спосіб їхні приховані проблеми можуть бути виявлені.

Саме це мав на увазі псалмоспівець, коли писав: «Досліди мене, Боже, і пізнай моє серце. Випробуй мене і пізнай мої думки! Подивись, чи не йду я згнутою дорогою, і скеруй мене на шлях вічний» (Псалом 139:23-24).

Якщо ми дозволимо, якщо підкоримося, то Бог Своїм Словом буде нас ретельно оглядати. Не залишиться жодного шансу пускати пил в очі. Він загляне під поверхню, за фасад нашого старого життя і викриє речі, які потрібно виправити.

Це процес, від якого не варто ухилитися. Все одно його не можна уникнути, адже все робиться через співчуття і турботу про наше благополуччя. У такому ретельному огляді Великий Пастир наших душ має в серці наші власні інтереси. Якою втіхою це має бути для Божої дитини, яка довіряє себе Божій опіці!

Вовна у Святому Письмі символізує власне життя, свавілля, самоствердження та пиху. Бог повинен спуститися глибше всього цього і провести серйозну роботу в нашій волі та виправити помилки, які турбують нас глибоко під поверхнею. Часто ми одягаємо гарний фасад і хоробру, зухвалу зовнішність, коли насправді глибоко зсередини відчайдушно потребуємо негайного лікування.

Нарешті, пастуший жезл – це інструмент захисту як для себе, так і для своїх овець, коли їм загрожує небезпека. Він використовується і як захист, і як стримуючий фактор проти всього, що може напасти.

Вправний пастух використовує палицю, щоб відганяти хижаків, таких як койоти, вовки, пуми чи бродячі собаки. Часто ним б'ють по чагарнику, відлякуючи змій та інших істот, щоб ті не турбували отару. Давид в екстремальних випадках, як той, про який він розповідав Саулу, без сумніву пускав у хід свій жезл проти лева і ведмедя, які нападали на отару.

Одного разу в Кенії, під час фотополювання на слонів, мене супроводжував молодий пастух масаї, який весь час тримав у руці палицю. Ми вийшли на

гребінь пагорба, з якого можна було побачити стадо слонів у густих кущах під нами. Щоб вигнати їх на відкрите місце, ми вирішили зрушити з місця валун і пустити його вниз по схилу. Коли ми відвалювали великий камінь, кобра, що скрутилася під ним, несподівано з'явилася в полі зору, готова до нападу.

За долю секунди пильний пастушок вдарив змію палицею, вбивши на місці. Зброя ніколи не виходила з його руки – навіть коли ми намагалися зрушити валун.

«Твій жезл... втішатиме мене». В ту мить я побачив значення цієї фрази в новому світлі. Цей жезл, що завжди був напоготові в руці пастуха, врятував нас від вірної смерті.

Жезл Божого Слова використовував Христос, наш Добрий Пастир, у Своїй зустрічі з одвічним змієм – сатаною, коли той спокушував Його в пустелі. На те саме Слово Боже ми можемо покладатися знову і знову, протистоячи нападам і атакам диявола. І не має значення, чи він приймає вигляд підступного змія, чи рикаючого лева, який бажає нас знищити.

Ми живемо в дедалі більш заангажованому і складному середовищі; у світі, де кодекс поведінки більшості чоловіків і жінок суперечить усьому, що обстоював Христос

Нема альтернативи Святому Письму, коли доводиться стикатися зі складнощами нашого суспільного устрою. Ми живемо в дедалі більш заангажованому і складному середовищі; у світі, де кодекс поведінки більшості чоловіків і жінок суперечить усьому, що обстоював Христос. Жити серед

таких людей означає постійно наражатися на величезні спокуси різного роду. Деякі люди діють вкрай витончено й гладко, інші ж здатні на відверті, жорстокі, насильницькі напади на дітей Божих.

У кожній ситуації і за будь-яких обставин нас сповнює втіха від усвідомлення того, що Боже Слово може зустріти і подолати будь-які труднощі, якщо ми на нього покладаватимемося.

Тепер перейдемо до обговорення і розгляду пастирського посоху. У певному сенсі саме посох більше, ніж будь-який інший предмет особистого спорядження, ідентифікує пастиря. Ніхто в жодній іншій професії не носить такого посоха.

Це унікальний інструмент для управління та догляду за вівцями – і тільки вівцями. Він не годиться для великої рогатої худоби, коней чи свиней, бо придуманий, зроблений і пристосований спеціально для потреб овець. І використовується лише для їхнього блага.

Посох – це, по суті, символ турботи та співчуття, які пастих виявляє до своїх підопічних. Він служить вівцям для втіхи – жодне інше слово не може краще описати функцію посоха для стада.

У той час як жезл передає ідею влади, сили, дисципліни, захисту від небезпеки, посох говорить про все, що є довготерпеливим і добрим.

Пастуший посох – це зазвичай довгий тонкий кийок, часто загнутий або з гаком на одному кінці. Власник ретельно підбирає його, надає відповідну форму, обстругує та шліфує, щоб він якнайкраще відповідав його особистим потребам.

Одні з найбільш зворушливих спогадів, які я привіз з Африки та Близького Сходу, – це сувора краса літніх пастухів, які мовчки стоять на заході

сонця, спираючись на посох, та із задовolenим виглядом спостерігають за своїми отарами. Певним чином посох є особливою втіхою і для самого пастуха. У важких переходах і під час довгих виснажливих чатувань біля овець він спирається на нього, щоб відпочити та набратися сил. Посох стає для вівчара найціннішою розрадою та допомогою у виконанні повсякденних обов'язків.

Так само, як Божий жезл символізує Його Слово, Божий посох є символом Божого Духа. У стосунках Христа з нами як особистостями є велика частка солодкості, втіхи і розради, лагідного виправлення, що здійснюється через дію Його благодатного Духа.

Існує три сфери догляду за вівцями, в яких посох відіграє найважливішу роль. Перша з них полягає в тому, щоб єднати овець в їхніх близьких стосунках. Пастух використовує посох, щоб обережно підняти новонароджене ягня і повернути його матері, якщо ті раптом згубили одне одного. Він робить так, бо не хоче, щоб вівця відкинула своє потомство, якщо на ньому залишиться запах людських рук. Я спостерігав, як досвідчені пастухи швидко рухалися серед тисяч овець, які одночасно ягнилися, з посохами наготові. Вправними, але ніжними рухами вони піднімали посохом новонароджених ягнят і клали їх поруч з матками. На це зворушливе видовище можна зачаровано дивитися годинами.

Але точно так само чабан використовує посох, щоб зловити окрему вівцю, молоду чи стару, і підтягнути її до себе для ретельного огляду. Посох виявляється особливо корисним для сором'язливих і боязких овець, які зазвичай намагаються триматися на відстані.

Так само і в християнському житті ми бачимо, як благодатний Святий Дух, Утішитель, поєднує людей у щирому, теплому, особистому спілкуванні. Він також притягує нас до Христа, бо, як сказано в Об'явленні, «Дух і наречена кажуть: Прийди!»

Посох також використовується, щоб спрямовувати овець. Багато разів я бачив, як пастух своїм посохом

Пастух іноді притискає посох до боку якоїсь вівці, яка є особливою улюбленицею чи фаворитом у стаді, просто для того, щоб бути «на зв'язку» з нею. Так вони йдуть разом, ніби «тримаючись за руки».

обережно направляє овець на нову стежку, або через ворота, або вздовж небезпечних, важких маршрутів. Він не б'є ним тварин, а натомість кінчиком довгого тонкого кілка м'яко прикладається до боку вівці, і тиск,

що чиниться, скеровує її в потрібному господареві напрямку. Таким чином, вівця впевнена, що вона йде правильним шляхом.

Цікаво спостерігати, як пастух іноді притискає посох до боку якоїсь вівці, яка є особливою улюбленицею чи фаворитом у стаді, просто для того, щоб бути «на зв'язку» з нею. Так вони йдуть разом, ніби «тримаючись за руки». Вівця, вочевидь, насолоджується цією особливою увагою з боку чабана і тішиться близьким, особистим контактом між ними. Зазнавати опіки пастуха в такий особливий спосіб означає пізнати розраду та задоволення в глибокому вимірі. Це чудова і зворушлива картина.

Сам Христос чітко сказав, що в нашому слідуванні за Ним пошле нам Святого Духа, Який поведе нас і наставить на всяку істину (Івана 16:13). Цей благо-

датний Дух бере Божу істину, Його Слово, і робить її зрозумілою для нашого серця, розуму і духу. Це Він лагідно, ніжно, але наполегливо промовляє до нас: «Ось дорога – ходи нею». І коли ми підкоряємося та слідуємо Його лагідним спонукуванням, нас огортає відчуття безпеки, спокою та достатку.

Це також Він приходить тихо, але наполегливо, щоб зробити життя Христа, мого Пастиря, реальним, особистим і близьким для мене. Через Нього я «на зв'язку» з Христом. Мене охоплює гостре усвідомлення того, що я належу Йому, а Він – мені. Благодатний Дух постійно повертає мені чітке переконання в тому, що я – Божа дитина, а Він – мій Отець. У всьому цьому є величезна втіха і піднесене відчуття «єдності», «приналежності», «перебування під Його опікою», а отже, власної ідентичності як об'єкта Його особливої любові.

Християнське життя – це не просто прихильність до певних доктрин чи віра у певні факти. Якою б важливою не була довіра Святому Письму, існує також реальна дійсність переживання і безпосереднього досвідчення Божого дотику, відчуття Його Духа на моєму дусі. Для справжньої Божої дитини існує це глибинне, невловиме, але прекрасне відчуття, що Утішитель поруч із тобою. Це не уява – це унікальна правдива реальність повсякденного життя. Безтурботність і мир приходять від усвідомлення того, що Він поруч, щоб керувати навіть найдрібнішими деталями повсякденного життя. На Нього можна по-

Для справжньої Божої дитини існує це глибинне, невловиме, але прекрасне відчуття, що Утішитель поруч із тобою.

кластися у прийнятті будь-яких рішень, і в цьому полягає величезна втіха для християнина.

Знову і знову я звертаюся до Нього і відкрито, вголос запитую Його думку з приводу тієї чи іншої проблеми. Я запитую: «Що б Ти зробив у цьому випадку?» або говорю: «Ти зараз тут. Ти знаєш усі складнощі, скажи мені, як найкраще вчинити за цих обставин». І що найцікавіше, Він саме це й робить. Він фактично відкриває в моєму розумі думки Христа з того чи іншого питання. І тоді правильні рішення приймаються з упевненістю.

Коли я цього не роблю, то потрапляю в халепу, відчуваю себе ніби в якомусь глухому куті. І тут знову благодатний Дух приходить на допомогу, подібно до того, як пастух рятує своїх овець із ситуацій, в які вони потрапляють через власну дурість.

Вівці – істоти вперті, тому часто потрапляють у найсмійшніші та найбезглуздіші ситуації. Я бачив, як

Упертим, вольовим
самоствердженням ми постійно
заганяємо себе в ситуацію,
з якої не в змоззі вибратися

мої вівці, пожадливі до ще однієї жмені зеленої трави, намагалися зійти вниз із крутих скель, але послизнулися і попадали в море. Лише мій

довгий пастуший посох був здатен витягти їх з води назад на тверду землю. Одного зимового дня я провів кілька годин, рятуючи вівцю, яка вже чимало разів потрапляла в таку халепу. Її впертість ледь не стала її погібеллю.

Інше поширене явище – коли вівці намертво застрягали в лабіринтах шипшини або колючого чагарнику, куди вони залізли в пошуках зеленої трави.

«ТВІЙ ЖЕЗЛ І ТВІЙ ПОСОХ ВПІШАТИМУТЬ МЕНЕ»

Невдовзі колючки так вчеплялися в їхню вовну, що вони не могли вирватися, хоч як би не смикались. Лише за допомогою посоха можна було вивільнити їх з тенет.

Так відбувається і з нами. Багато з наших перешкод і глухих кутів ми створюємо собі самі. Упертим, вольовим самоствердженням ми постійно заганяємо себе в ситуацію, з якої не в змозі вийти. Тоді з ніжністю, співчуттям і турботою до нас приходить наш Пастир. Він наближається і лагідно піднімає нас Своїм Духом над труднощами та проблемами. Яке довготерпіння виявляє до нас Господь, яке співчуття, яке прощення!

Твій посох утішає мене! Твій Дух, о Христе, – моя розрада!

«ТИ НАКРИВАЄШ ПЕРЕДІ МНОЮ СТІЛ...»

Розмірковуючи над цим твердженням, варто пам'ятати, що вівці наближаються до високогірної країни літніх пасовищ. Вони відомі як альпійські луки або плоскогір'я, що їх так любляють вівчарі.

У провідних вівчарських країнах світу, особливо на заході Сполучених Штатів і в південній Європі, високі плато овечих пасовищ називають «месас», що іспанською мовою означає «столи».

Як не дивно, але на африканській мові суахілі «стіл» також буде «меса». Імовірно, це слово з'явилося разом з першими португальськими мореплавцями, які досягли східноафриканського узбережжя. Цей термін також часто використовується для позначення високих плоскогір'їв з плоскими вершинами. Класичним прикладом є всесвітньо відома Столова гора, що поблизу Кейптауна.

Отже те, що Давид називав столом, насправді могло бути цілим літнім високогірним пасовищем. Хоча такі місцини можуть бути віддаленими і важ-

кодоступними, енергійний і рішучий власник овець не шкодує часу та зусиль, щоб підготувати їх до прибуття своїх отар.

На початку сезону, ще до того як весь сніг розтане під весняними променями сонця, він вирушає на попередній огляд цієї суворої, дикої території. Пастух оглядає її з великою ретельністю, щоб добре розуміти, як найкраще використати її для своєї отари в цьому сезоні.

Тоді перед самим приходом овець він здійснить ще одну чи дві експедиції, щоб підготувати для них «стіл» як слід. Він бере із собою запас солі та мінералів, щоб розподілити їх по пасовищу в стратегічних точках для максимальної користі овець протягом літа. Розумний, дбайливий господар також заздалегідь вирішує, де будуть розташовані його табори, щоб вівці мали найкращі місця для ночівлі. Він ретельно оглядає пасовище, аби визначити, наскільки рясною й якісною є трава та інша високогірна рослинність. У цей час пастух вирішує, на яких схилах і луках влаштувати інтенсивний випас, а які галявини та улоговини можна використовувати лише зрідка.

Вівчар перевіряє, чи не з'явилися там отруйні бур'яни, і якщо так, то планує програму випасу таким чином, щоб оминати їх, або вживає радикальних заходів для їх знищення.

На першій овечій фермі, якою я володів, досить рясно росли блакитні та білі камасії – вид дикої лілії. Блакитні камасії – чудове видовище навесні, коли вони цвітуть уздовж пляжів. Білі, хоч і менш помітні квіти, також досить привабливі, але стануть смертельною загрозою для овець. Якщо тварини,

особливо ягнята, з'їдять або навіть просто відщипнуть декілька листочків, коли ті з'являються навесні в траві, це означатиме їхню неминучу смерть. Ягнята падали паралізовані, вони ціпеніли, стаючи наче дерев'яні, і швидко гинули від отрути, що містилася в цих підступних рослинах.

Ми з синами проводили дні й ночі, обшукуючи землю та вириваючи ці отруйні квіти. Це було постійне завдання, яке ми виконували щовесни перед вигоном овець на пасовища. Хоч таке заняття нудне й виснажливе, оскільки постійно треба сидіти навпочіпки, але то справді було «накриття столу перед очима ворогів». І якщо я хотів, щоб мої вівці вижили, це просто треба було зробити.

Під час роботи я вигадував кумедні історії про тварин, щоб зайняти дітей, коли ми поралися разом довгими годинами, – і це спрацьовувало. Вони так захоплювалися моїми дикими фантазіями про ведмедів, скунсів і єнотів, що час минав доволі швидко. Іноді обоє хлопчаків качалися по траві зі сміху, коли я додавав реалізму, щоб оживити свої казки. Це полегшувало жахливо рутинну роботу.

Щось подібне проминало в голові Давида, коли він писав ці рядки. Можу уявити, як він повільно прямує літнім пасовищем попереду отари. Орлиним оком пильно вишукує будь-які ознаки отруйних бур'янів, щоб вирвати їх раніше, ніж до них дістануться вівці. Без сумніву, йому треба було позбутися не одного оберемка бур'янів заради безпеки своєї отари.

Паралель з християнським життям очевидна. Подібно вівцям, а особливо ягням, ми чомусь вважаємо, що повинні спробувати все, що трапляється

на нашому шляху. Маємо скуштувати те і те, відщипнути по шматочку всього – просто щоб дізнатися, яке воно на смак, хоча можемо дуже добре усвідомлювати, що деякі речі є небезпечними. Що вони не принесуть ніякої користі. Що можуть бути навіть дуже руйнівними. Але чомусь ми все одно до них тягнемось.

Щоб не потрапити в подібну халепу, ми повинні пам'ятати, що наш Господь завжди йде попереду нас, долаючи кожну ситуацію, яка могла б нас знищити.

Класичним прикладом цього є випадок, коли Ісус попередив Петра, що сатана хотів спокусити його, пересіявши як пшеницю. Але Христос зазначив, що Він

Подібно вівцям, а особливо ягнятам, ми чомусь вважаємо, що повинні спробувати все, що трапляється на нашому шляху

благав за нього, аби Петрові не забракло віри під час відчайдушних труднощів, з якими той стикнеться. Так є і сьогодні. Наш Добрий Пастир

у кожній ситуації йде попереду нас, передбачаючи, з якою небезпекою ми можемо стикнутися, і благає за нас Отця, щоб ми в ній встояли.

Ще одне завдання для уважного пастуха влітку – пильнувати, щоб не з'явилися хижакі. Він буде шукати ознак присутності та слідів вовків, койотів, пум і ведмедів. Якщо вони починають нападати на овець, йому доводиться вирушити на полювання або розставити пастки навколо, щоб його стадо могло перебувати в мирі та спокої.

Часто буває так, що ці хитруни сидять на гребені скелі та спостерігають за кожним рухом овець, сподіваючись здійснити швидкий, підступний напад,

що змусить овець кинутись урозсип. Тоді одна з них неодмінно стане легкою здобиччю для зубів і кігтів нападника.

Ця картина завжди сповнена драматизму, дії, напруження і – передчуття смерті. Лише пильність вівчара, який пасе свою отару на плоскогір'ї на очах у її ворогів, може вберегти овець від можливого нападу хижаків. Тільки його постійна готовність до такого розвитку подій здатна запобігти різанини та паніки в стаді.

І знову перед нами постає величний образ нашого Спасителя, який знає кожную хитрість, кожную витівку, кожную змову нашого ворога – сатани та його поплічників. Ми завжди перебуваємо в небезпеці нападу. Писання говорить, що «ворог – диявол – ходить і ричить, мов лев, шукаючи, кого б поглинути» (1 Петра 5:8).

У деяких сучасних християнських колах стало модним дискредитувати сатану. Дехто намагається просто списати його з рахунків або висміяти, наче це просто якийсь жарг. Інші заперечують, що така істота взагалі існує. Проте ми бачимо докази нещадних нападів сатани та різанини, що він чинить у суспільстві; чоловіки й жінки щодня стають жертвами його підступних тактик. Ми можемо ніколи не побачити його особисто, але натомість бачимо пошматовані, затьмарені й обпалені його нападами людські долі.

Це нагадує мені зустрічі з пумами. Кілька разів ці хитрі створіння потрапляли вночі до моїх овець і чинили жахливий розгром у стаді. Деяких овець вони вбивали, висмоктували з них кров і з'їдали печінку. Інших рвали зубами та сильно дряпали кігтями. Здавалося, що великі кішки ганялися за

вівцями, коли ті були в паніці, заради забави, як хатні коти бавляться з мишею. У деяких бідолах із шерсті були вирвані величезні клапти. Під час своєї переляканої метушні вівці спотикалися й падали, ламаючи кістки, або мчали щосили навпростець, травмуючи ноги і тіло.

І все ж, незважаючи на завдану шкоду, на загиблих та поранених овець, на жах і паніку в отарі, я жодного разу не бачив саму пуму в полі зору. Годі описати, наскільки хитрими і вправними були їхні набіги.

Мудрі люди завжди тримаються ближче до Христа. Це єдине надійне місце, де ми перебуваємо в повній безпеці. Раптовою жертвою хижаків зазвичай ставали вівці, що опинялися наодинці – блукачі, мандрівники, всі, хто так чи інакше відстав від стада. Здебільшого нападники зникають ще до того, як пастух почує крики жертв про допомогу. Деякі вівці зовсім німіють від страху під час нападу; вони навіть не видадуть жалібного бекання, перш ніж проллється їхня кров.

Так само і з християнами. Багато з нас, потрапляючи в глибоку скруту, що приходить ззовні, німіє від страху, не в змозі навіть волати або кликати про допомогу; ми просто ламаємося під натиском нашого ворога.

Але Христос надто турбується про нас, щоб дозволити цьому статися. Наш Пастир хоче запобігти такому лихові. Він бажає, щоб наш час на вершині гори був спокійним перепочинком. І він буде саме таким, якщо нам просто вистачить здорового глузду залишатися поруч з Ним – там, де Він зможе нас захистити. Щодня читайте Його Слово. Проводьте час у спілкуванні з Ним. Ми повинні дати Богу можливість розмовляти з нами в Дусі, коли розважаємо

над життям і працею нашого Пастира заради нас.

На високогірних пасовищах для вівчара існує ще один обов'язок. Він мусить розчищати криниці, джерела та місця водопою для своєї худоби. Треба ретельно прибирати листя, гілки, каміння та землю, що накопичилися за осінь і зиму. Можливо, пастуху доведеться відремонтувати невеликі запруды та греблі, які він збудував для утримання води, чи відновити джерельця, що, можливо, заросли за півроку травою, кущами та бур'янами. Це все його робота, його приготування «стола» для своїх овець влітку.

Паралель у християнському житті полягає в тому, що Христос, наш Добрий Пастир, уже пройшов перед нами кожную ситуацію і кожную крайність, з якою ми можемо стикнутися. Нам сказано, що Він був випробуваний у всьому, що лише може спіткати нас (Євреїв 4:15). Ми знаємо, що

Ісус сповна, цілковито і в дуже особистий спосіб увійшов у життя людей на нашій планеті. Він пізнав наші страждання, пережив наші скорботи і витримав наші випробування в цьому житті; «Він був зневажений і відкинутий людьми, — Страждалець, Котрий зазнав болю» (Ісаї 53:3).

Тому Христос розуміє нас; Він повністю ототожнив Себе з людством. Його турботу і співчуття до нас ми навіть не в змозі збагнути. Не дивно, що Він робить усе можливе, щоб у боротьбі із сатаною, гріхом чи самими собою ми не залишилися на самоті. Можемо бути впевнені: Він уже бував у кожній такій

Багато з нас, потрапляючи в глибоку скруту, що приходить ззовні, німіє від страху, не в змозі навіть волати або кликати про допомогу

ситуації раніше, і зараз Він знову в ній разом з нами, а тому перспективи нашого порятунку є чудовими.

Саме таке відчуття миру в Ньому, довіри Його опіці, розслаблення від усвідомлення Його постійної присутності поряд може зробити життя християнина

У Своїй опіці та турботі про нас Христос запевняє, що разом із сумом ми матимемо радість, разом із похмурими днями – яскраві, разом із тінню – сонячне світло

спокійним і сповненим тихої впевненості. Християнське життя, таким чином, може стати досвідом літніх пасовищ – мандрівкою до високогір'я – просто тому, що ми перебуваємо

під опікою і контролем Христа, Який пройшов усю цю територію до нас і приготував нам «стіл» на очах у наших ворогів, які б деморалізували і знищили нас, якби могли.

Обнадіює те, що, як і в будь-якому іншому вимірі життя, де є світло й тіні, в християнській мандрівці є долини і вершини гір. Занадто багато людей вважають, що як тільки ти стаєш християнином, життя автоматично перетворюється на сад славетної насолоди. Це зовсім не так. Воно цілком може стати садом смутку – так само, як наш Спаситель пройшов через Гетсиманський сад. Як зазначалося раніше, не буває гір без долин, і навіть на вершині гори нас можуть спіткати важкі випробування.

Те що пастух заздалегідь подбав про безпеку і добробут своїх овець на літньому пасовищі, ще не означає, що вони не матимуть там проблем. Хижаки все одно можуть напасти, отруйні бур'яни однаково зростають, бурі та шторми так само проносяться

над вершинами, і десятки інших небезпек можуть переслідувати тварин на високогір'ї.

Але у Своїй опіці та турботі про нас Христос запевняє, що разом із сумом ми матимемо радість, разом із похмурими днями – яскраві, разом із тінню – сонячне світло.

Для нас не завжди очевидно, яку величезну особисту ціну заплатив Ісус, щоб приготувати стіл для Своїх. Як самотнє уособлення і тяжка праця вівчаря у підготовці літніх пасовищ для своїх овець являє його велику жертву, так і самотні муки в Гетсиманії, в преторії у Пилата та на Голгофі коштували моєму Господу дуже дорого.

Коли я приходжу до Господнього столу й беру участь у таїнстві причастя, яке є святом подяки за Його любов і турботу, чи усвідомлюю я повною мірою, чого коштувало Йому приготувати для мене цей стіл?

Тут ми згадуємо найбільший і найглибший прояв справжньої любові, який коли-небудь знав світ. Адже Бог дивився згори вниз на скорботне, стражденне, грішне людство і був зворушений співчуттям до тих, кого Він створив, тих, що поводитися так схоже на овець.

Незважаючи на величезну особисту ціну, яку потрібно було сплатити, Він свідомо вирішив зійти і жити серед них, щоб визволити людей від їхніх гріхів.

Це означало відкласти вбік Свою велич, Своє високе становище, Свої прерогативи як Досконалого і Бездоганного. Він знав, що на Нього чекають жахливі злигодні, глузування, неправдиві звинувачення, чутки, плітки, злісні закиди, що тавруватимуть Його ненажерою, п'яницею, приятелем грішників і навіть

самозванцем. Це вартуватиме Йому втрати репутації. Це призведе до фізичних страждань, душевних мук і духовної агонії.

Коротше кажучи, Його прихід на землю як Христа, як Ісуса з Назарету, був прямим свідченням цілковитої самопожертви, що досягла кульмінації на

Частина таємниці й дива
Голгофи, Божої любові до
нас у Христі, пов'язана
також з глибоким бажанням
Його серця, щоб моє життя
проходило на висоті

Голгофському хресті. Покладене життя, пролита кров були найвищими символами цілковитої самовідданості. Такою є любов. Таким є Бог. Такою є божественна дія, що звільнила лю-

дей від їхнього крайнього егоїзму, власної дурості та суїцидальних інстинктів, як у заблудлих овець, що не можуть дати собі ради.

У всьому цьому є дивовижна таємниця, яку жодна людина ніколи не зможе досягнути до кінця. Вона нерозривно пов'язана з поняттям Божої жертвовної любові, такої чужої для більшості з нас, поглинутих власною самозакоханістю. У кращому випадку ми можемо лише слабко уявити собі неймовірну істину, що досконалий і безгрішний Чоловік забажав узяти на Себе всі гріхи Всесвіту, щоб ми, сповнені обмежень та недоліків, егоїстичного самоствердження та підозрілості, могли звільнитися від гріха і самих себе, щоб жити новим, вільним, світлим, багатим життям у праведності.

Ісус Сам сказав нам, що Він прийшов, аби ми мали життя і мали його з надлишком. Подібно до того як пастух невимовно радіє, коли бачить, як його вівці

процвітають на багатому високогірному літньому пасовищі (це найвизначніший період протягом усього року!), так і мій Пастир безмежно тішиться, коли бачить, як я процвітаю на плоскогір'ї благородного, піднесеного життя, яке Він зробив можливим для мене.

Частина таємниці й дива Голгофи, Божої любові до нас у Христі, пов'язана також з глибоким бажанням Його серця, щоб моє життя проходило на висоті. Він прагне бачити, що я сягнув поза буденний рівень звичайного людського життя. Йому так приємно, коли я крокую дорогами святості, безкорисливості, безтурботного вдовolenня Його опікою, усвідомлення Його присутності і насолоди від близькості Його товариства.

Жити так означає жити справді багатим життям.

Ходити так – це перебувати в спокійній упевненості.

Харчуватися на цьому пасовищі значить бути сповненим благ.

Відшукати ці піднесені землі означає пізнати любов мого Пастиря до мене.

10

«ТИ НАМАСТИВ МОЮ ГОЛОВУ МИРОМ...»

Розважаючи над цим чудовим віршем, корисно пам'ятати, що автор розповідає про характерні події в житті овець протягом року. Він бере нас із собою з домашньої ферми, де господар так дбайливо піклувався про кожну потребу своєї отари, на зелені пасовища, вздовж тихих водойм, через гірські долини до високих плоскогір'їв літніх пасовищ.

Там, де, здавалося б, вівці перебувають у піднесеному оточенні на високих луках, де є чисті джерела, де корм свіжий і ніжний, де є близький контакт з пастухом, ми раптом знаходимо, так би мовити, ложку дьогтю в діжці меду.

Бо в термінології вівчаря літо – це «сезон мух». Йдеться про полчища комах, які з'являються з настанням теплої погоди. Лише той, хто колись тримав домашню худобу або вивчав дику природу, знає, які серйозні проблеми для тварин спричиняють комахи влітку.

Безліч видів мух, оводів та гедзів, комарі, мошки та інші дрібні крилаті паразити, які розмножуються

саме в цю пору року, завдають неймовірного клопоту худобі та роблять її життя нестерпним. Їхні напади на тварин можуть легко перетворити золоті літні місяці на час тортур для овець і довести їх майже до нестями.

Особливу небезпеку для тварин становить овечий овід або, як його ще іноді називають, носова муха. Ці комахи розміром з бджолу дзижчать навколо голови вівці, намагаючись відкласти яйця на вологій слизовій оболонці її носа. Якщо їм це вдасться, через декілька днів з яєць вилупляться маленькі, тоненькі, схожі на черв'ячків личинки. Вони пробираються носовими ходами у голову вівці й заглиблюються в плоть, викликаючи сильне подразнення, яке супроводжується гострим запаленням.

Щоб позбутися нестерпного болю, що виникає від цього, вівці навмисно б'ються головами об дерева, каміння, стовпи чи куці. Вони труться об ґрунт, траву та зелену поросль, і в екстремальних випадках, коли зараження дуже сильне, вівця може навіть вбити себе в несамовитій спробі полегшити свій стан. Часто на пізніх стадіях зараження цими мухами у тварин розвивається сліпота.

Тому коли носові мухи починають ширяти навколо отари, вівці сильно лякаються і панікують, намагаючись уникнути своїх мучителів. Вони безладно тупотять ногами та перебігають з місця на місце по пасовищу, докладаючи відчайдушних зусиль, щоб втекти від мух. Іноді вівці можуть годинами підкидати голову вгору-вниз, відганяючи цих комах, або бігати так довго, що в результаті падають від повного виснаження.

Вони намагатимуться сховатися в кожному куці або лісі, який трапляється на шляху і пропонує при-

хисток. Часом тварини взагалі відмовляються пастися на відкритих ділянках.

Таке хвилювання і неспокій мають руйнівний вплив на всю отару.

Вівці та ягнята швидко втрачають форму і починають худнути. У маток пропадає молоко, а малеча перестає рости і набирати вагу. Деякі вівці травмуються в панічних поривах, інші можуть осліпнути, а дехто навіть загинути.

Лише найпильніша увага пастуха до поведінки своїх овець може попередити труднощі «сезону мух». За першими ж ознаками появи мух серед отари він наносить на голови овець спеціальний засіб. Я завжди вважав, що краще готувати його за домашнім рецептом з лляної олії, сірки і дьогтю, які змішуються та намазуються на ніс і голову овець для захисту від носових мух.

Що за неймовірне преображення ставалося після цього серед стада! Як тільки олію наносили на голову вівці, в її поведінці відразу ж відбувалися радикальні зміни – зникали скажені витівки, напруження, дратівливість і тривога. Вівці знову починали спокійно пастися, а потім задоволені лягали перепочити.

Як на мене, це малює точну картину роздратування в моєму власному житті. Наскільки ж легко знаходиться ложка дьогтю в діжці меду мого найпіднесенішого духовного досвіду! Так часто саме маленькі, дріб'язкові роздратування руйнують спокій. Відволікаючись на дрібниці, ми робимо з них пекучі проблеми, що змушують нас шаленіти та дряпатися на стіну. Часом якась крихітна, дразлива річ мучить мене настільки, що здається, ніби я готовий, як та вівця, вибити собі мізки.

І тоді моя поведінка як Божої дитини деградує до найганебнішого виду розпачливої лайки.

Так само, як і з вівцями, моє життя вимагає постійного застосовування оливи та вчасного оновлення її, щоб запобігти «мухам». На нас невпинно має перебувати помазання благодатного Божого Духа, щоб ми могли протистояти постійним загостренням особистісних конфліктів. Лише одного нанесення суміші олії, сірки та дьогтю не вистачало на все літо. Процес потрібно було повторювати, і свіже нанесення повертало ефективність дії засобу.

Дехто стверджує, що в християнському житті потрібно лише одне, початкове помазання Святим Духом. Але розчарування від щоденних проблем начоно доводять, що ми потребуємо Його постійних візитів до нашого бентежного розуму і серця, аби протистояти нападам численних мучителів.

Це практична та дуже особиста справа між мною та моїм Господарем. У Луки 11:13 наш Пастир Христос Сам закликає нас просити, щоб Отець дав нам Святого Духа.

Це логічне і законне бажання для нас мати щоденне помазання Божого благодатного Духа на нашому розумі. Тільки Бог може сформувати в нас розум Христа. Лише Святий Дух може дарувати нам Христові погляди на речі. Лише Він дає нам можливість реагувати на прикроші та роздратування з миром і спокоєм.

Коли люди, обставини чи події, які ми не можемо контролювати, намагаються дошкуляти нам, можливо бути задоволеним і спокійним, коли цим зовнішнім силам протистоїть внутрішня присутність Божого Духа. У Римлян 8:1-2 нам ясно сказано, що

саме «Закон Духа, тобто життя в Ісусі Христі, визволив тебе від закону гріха і смерті».

Саме це щоденне помазання благодатного Божого Духа на моєму розумі породжує в житті такі особистісні риси, як радість, задоволеність, любов, довготерпіння, лагідність і мир (див. Галатів 5:22). Неймовірний контраст з гнівом, розчаруванням і дратівливістю, що затьмарюють повсякденну поведінку багатьох Божих дітей!

У будь-якій ситуації я відкриваю її моєму Вчителю, моєму Власнику, Христу Ісусу, і кажу просто: «Господи, я не можу впоратися з цими дрібними, надокучливими, дратівливими проблемами. Будь ласка, нанеси оливу Твого Духа на мій розум. Як на свідомому, так і на підсвідомому рівні мого внутрішнього життя дозволь мені чинити і реагувати так, як хотів би Ти». І Він це робить. Ви здивуєтеся, наскільки швидко Він відповідає на такі прохання, сповнені непідробної щирості.

Коли люди, обставини чи події, які ми не можемо контролювати, намагаються дошкуляти нам, можливо бути задоволеним і спокійним, коли цим зовнішнім силам протистоїть внутрішня присутність Божого Духа

Але літо для овець – це більше, ніж просто «сезон мух». Це також «сезон парші». Парша (псороптоз) – це дратівлива і дуже заразна хвороба, від якої страждають вівці в усьому світі. Викликаний мікроскопічним паразитом, який активно розмножується за умов теплої погоди, псороптоз швидко поширюється у всій отарі через прямий контакт інфікованих тварин з неінфікованими.

Вівці полюбляють тертися головами, тим самим проявляючи ласкаве та дружнє ставлення. А парша найчастіше зустрічається саме навколо голови. Коли вівці труться, інфекція легко передається від однієї до інших.

У Старому Завіті, коли було оголошено, що жертівні ягнята не повинні мати жодних вад, автор у першу чергу мав на увазі саме псороптоз. У дуже практичному та прямому сенсі парша символізує забруднення, гріх і зло.

Знову ж таки, як і у випадку з мухами, єдиним дієвим засобом є застосування лляної олії, сірки та інших хімічних речовин, які можуть приборкати цю хворобу. У багатьох країнах, де вирощують овець, будують спеціальні купальні, через які пропускають усю отару. Кожна тварина повністю занурюється в розчин, поки ним не просякне все її тіло. Найскладніше обробляти голову. Її доводиться занурювати кілька разів, щоб напевно позбутися осередків хвороби. Деякі вівчарі з великою обережністю обробляють голову тварини вручну.

Лише один раз за весь час мої вівці підчепили паршу. Я придбав декілька нових овець з іншої ферми, щоб збільшити отару. Так сталося, що вони були заражені, і я про це, звичайно, не знав. Парша швидко почала поширюватися на здорових овець отари. Мені довелося придбати величезний занурювальний бак і встановити його в загоні. Витративши чималі кошти, не кажучи вже про час і важку працю, мені довелося занурювати вівцю за вівцею в розчин, щоб очистити від хвороби всю отару. Це було величезне завдання, але особливої уваги потребували голови тварин. Тому я точно знаю, що мав на увазі Давид,

коли писав: «Ти намастив мою голову олією». Це був єдиний засіб проти парші.

Варто згадати, що в Палестині старим засобом від цієї хвороби була оливкова олія, змішана із сіркою та спеціями. Цей домашній засіб так само добре допомагав і від мух, які докучали отарам.

У християнському житті найбільше зараження світом, гріхом, усім тим, що оскверняє і знесилює духовно, приходиться через наш розум. Один розум зустрічається з іншим, щоб передати ідеї, концепції та ставлення, які можуть виявитися руйнівними.

Часто саме тоді, коли ми «торкаємося головами» з кимось іншим, хто не обов'язково має Христовий розум, виникає ризик підчепити погляди та переконання, які не є християнськими.

Наші ідеї, наші емоції, наш вибір, наші реакції, прагнення та бажання – все це формулюється і формується під впливом думок інших людей. У сучасну епоху масових комунікацій небезпека колективної свідомості стає все більш серйозною. Особливо молодь з її надто гнучкою свідомістю виявляється вразливою до витонченого тиску і впливу з боку медіа, соціальних мереж, не кажучи вже про однокласників, батьків і вчителів.

Часто засоби масової інформації, які значною мірою відповідають за формування нашої свідомості, контролюють люди з поглядами, далекими від християнських, а в деяких випадках – навіть суто антихристиянськими.

Неможливо контактувати з такими медіа, не ризикуючи заразитися. Спосіб мислення людей стає все огиднішим. Сьогодні ми бачимо дедалі більше схильності до насильства, ненависті, упереджень,

жадібності, цинізму та зростаючу неповагу до того, що є благородним, добрим, чистим і прекрасним.

Це прямо протилежне тому, чого вчить нас Святе Письмо. У Посланні до Филип'ян 4:8 нас чітко наставляють у цьому питанні: «...те, що істинне, що чесне, що справедливе, що чисте, що любе, що гідне хвали, – коли яка чеснота або коли яка похвала, – про це роздумуйте». Єдиний можливий, практичний шлях досягнення такого стану розуму, вільного від світської скверни, полягає в тому, аби щодня, щогодини усвідомлювати очищувальну присутність Божого Святого Духа, дозволяючи Йому керувати моїми думками.

Це просте питання віри і прийняття. Так само як людина запрошує Христа увійти в її життя, щоб за-

Так само як людина запрошує Христа увійти в її життя, щоб забезпечити повний контроль над її поведінкою, вона запрошує Святого Духа увійти в її свідомість і підсвідомість, щоб контролювати її думки

безпечити повний контроль над її поведінкою, вона запрошує Святого Духа увійти в її свідомість і підсвідомість, щоб контролювати її думки. Подібно до того, як через віру ми усвідомлюємо, знаємо,

приймаємо Христа і дякуємо за те, що Він прийшов у наше життя, так само простою вірою у Христа та довірою до Нього ми усвідомлюємо, знаємо і приймаємо з вдячністю помазання Його благодатного Духа на наш розум. Зробивши це, ми просто продовжуємо жити, діяти і думати так, як Він нас направляє.

Труднощі полягають у тому, що дехто з нас не ставиться до цього з усією серйозністю. Як уперта

вівця, ми будемо боротися, брикатися і протестувати, коли Господар покладе на нас Свою руку з цією метою. Навіть якщо це для нашого ж блага, ми все одно бунтуємо і відмовляємося від Його допомоги, якої так відчайдушно потребуємо.

У певному сенсі ми настільки твердошиї, що якби не постійне співчуття і турбота Христа, більшість із нас були б безнадійними та не здатними отримати Його допомогу. Іноді я цілком упевнений, що Христос приходить до нас і змащує наш розум елеєм Свого Духа попри наші власні заперечення. Якби не так, де б була більшість із нас? Беззаперечно, кожна добра думка, що приходить до мого розуму, йде від Нього.

Коли осінь на високогір'ї поступово змінює літо, відбуваються ледь помітні зміни як у місцевості навколо, так і в самих овець. Ночі стають прохолоднішими, з'являються перші дотики морозу, комахи починають зникати і шкодять вже менше, листя на пагорбах стає багряним, золотим і бронзовим, починаються тумани та дощі. Земля готується до зими.

В отарі також відбуваються ледь помітні зміни. Це час гону, парування, великих битв між баранами за овець. Шиї самців набрякають і міцнішають. Вони гордо крокують пасовищами і несамовито змагаються за прихильність самок. Стукіт голів і гуркіт тіл, що зіштовхуються, можна чути вдень і вночі.

Пастух знає про це все. Він знає, що деякі з овець можуть бути (і будуть!) вбиті, поранені й покалічені іншими в цих смертельних сутичках. Тому він вирішує застосувати дуже простий засіб. У цю пору року він ловитиме своїх баранів і маститиме їм голови жиром. Я рясно змащував голову і ніс кож-

ного барана автомобільним мастилом. Коли вони зіштовхувалися у своїх великих битвах, мастило змушувало їх так кумедно ковзати вздовж одне одного, що вони зупинялися, відчуючи себе досить безглуздо і розчаровано. Таким чином, більша частина їхньої енергії та напруження розсіювалася, а шкоди при цьому завдавалося небагато.

Серед Божого люду є чимало тих, хто намагається штовхнути один одного. Чомусь, якщо не згодні з іншою людиною, ми наполегливо намагаємося самотвердитися і обстояти статус «першого барана». Багато хто при цьому отримує синці та болісні травми.

Як пастор я переконався, що багато горя, ран, болю, недобррозичливості, непростення в житті людей

Як діти Божі, вівці під опікою
Божественного Пастиря,
ми повинні бути відомими як
найбільш задоволені люди
на землі

зазвичай можна простежити до старих суперницьтв, ревнощів чи битв, які спалахували між віруючими. Десятки скептично налаштованих людей ніколи більше не

прийдуть до церкви лише тому, що хтось у далекому минулому їх сильно скривдив.

Аби попередити й не допустити подібного серед Свого народу, наш Пастир любить застосовувати в нашому житті дорогецінне мастило присутності Свого благодатного Духа. Перед самим розп'яттям наш Господь у розмові зі Своїми дванадцятьма учнями, яких вже тоді охопили заздрісні суперечки і боротьба за престиж, розповів про прихід Утішителя – Духа Істини. Він сказав, що Той буде посланий до них, завдяки чому вони пізнають мир. Далі Він

зазначив, що Його учні будуть скрізь відомі своєю любов'ю один до одного.

Але дуже часто це просто не відповідає дійсності серед Божого народу. Віруючі б'ються і сваряться між собою, твердошиї від пихи і самоствердження. Вони нетерпимі, догматичні і немилосердні до інших християн.

Але коли Святий Дух оселяється в чоловікові чи жінці, коли Він входить у їхнє життя і керує особистістю, тоді прояви миру, радості, довготерпіння та щедрості стають очевидними. Саме тоді людина раптом усвідомлює, наскільки сміховинними є всі дрібні заздрощі, суперництво і ворожнеча, які раніше мотивували її абсурдні домагання. Це й означає зазнати великого вдоволення під опікою Пастиря. Саме тоді чаша вдоволення стає реальною в житті. Як діти Божі, вівці під опікою Божественного Пастиря, ми повинні бути відомими як найбільш задоволені люди на землі. Тиха, умиротворена втіха має бути ознакою тих, хто називає Христа своїм Учителем.

Якщо Він – саме Той, Хто має всі знання, мудрість і розуміння моїх справ і управління ними; якщо Він здатний впоратися з будь-якою ситуацією, доброю чи поганою, в яку я потрапляю, то, безумовно, я повинен бути задоволений Його турботою. Дивним чином моя чаша – мій життєвий уділ – є благословенною, переповненою всілякими гараздами.

Біда в тому, що більшість із нас просто не бачить цього. Особливо коли приходять неприємності або розчарування, ми схильні відчувати себе забутими нашим Пастирем, поводимося так, ніби Він не справляється.

Насправді Він ніколи не спить. Він ніколи не розслабляється і не виявляє недбальства. Ніколи не буває байдужим до нашого добробуту. Наш Пастир

завжди думає про наші інтереси. Тому ми зобов'язані бути людьми вдячними, які радісно приймають життєві обставини та високо цінують усе те, що мають. Новий Завіт дає чітко зрозуміти, що чаша нашого життя до краю наповнена благом, життям Самого Христа та присутністю Його благодатного Духа. І саме така повнота дає нам усі підстави бути радісними, вдячними і безтурботними.

Це і є переможне християнське життя – життя, в якому християнин може бути задоволений усім, що трапляється на його шляху (Євреїв 13:5) – навіть неприємностями. Більшість із нас радіє, коли все йде добре. А чи багато віруючих вміють віддавати подяку і хвалу, коли щось йде не так?

Знову поглянувши на кругообіг року, через який проходять вівці під опікою пастуха, ми бачимо, як літо переходить в осінь. Бурі з градом і раннім снігом починають проноситися над високогір'ям. Незабаром отари спустяться з альпійських лук та схилів. Вони знову повернуться до рідної ферми на довгий і тихий зимовий сезон.

Ці осінні дні, зігріті теплом бабиного літа, можуть бути насправді золотими. Вівці радіють перепочинку від мух, комах та парші. Жодну іншу пору року вони не зустрічають настільки здоровими, бадьорими та міцними. Недарма Давид писав, що його чаша наповнена до краю.

Але разом з тим у будь-який момент можуть здійснитися хуртовини, або бурі з дощем та мокрим снігом раптово накриють пагорби. Стадо і його господар можуть разом зазнати жахливих страждань.

Саме тут я зрозумів ще один аспект значення наповненої до краю чаші. У кожному житті є своя

чаша страждань. Ісус Христос називав муки в Гетсиманському саду і на Голгофі Своєю чашею. І якби вона не переповнилася Його життям, пролитим за людей, ми б загинули.

На пасовищі восени я завжди носив у кишені пляшку з розбавленим водою бренді. Щоразу, коли вівця чи ягня замерзали від надмірного перебування на мокрій холодній погоді, я вливав їм кілька ложечок у горло. За лічені хвилини замерзла тварина знову була на ногах і сповнена нової енергії. Особливо мило було бачити, як ягнята радісно ворушили хвостиками, коли тепло від бренді розливалося по їхніх тілах.

Важливо було встигнути вчасно знайти замерзлих, переохолоджених овець, поки не стало надто пізно. Мені доводилося бути з ними під час бурі, пильно стежити за кожною твариною, яка опинялася в біді. Деякі з найяскравіших спогадів про часи мого вівчарства пов'язані саме з жахливими бурями, через які ми з отарою пройшли разом. Я знову бачу сіро-чорні грозові хмари, що насуваються з моря; бачу град і мокрий сніг, що накриває пагорби; бачу овець, які намагаються сховатися серед високих дерев; бачу, як вони стоять там промоклі, змерзлі й пригнічені. Особливо страждали молоді ягнята, які не мали густої, пишної вовни, яка б їх захищала. Деякі з них не витримували і лягали на землю від страждань, і як наслідок ще більше замерзали та клякли.

Тоді на допомогу приходила моя суміш бренді. Я впевнений, що палестинські пастухи так само ділилися своїм вином зі змерзлими та застряглими вівцями.

Я уявляю мого Господа, Який ділиться вином – самою кров'ю власних страждань – з Його пере-

повненої чаші, що була пролита на Голгофі заради мене. Він зі мною в кожній життєвій бурі. Мій Пастир пильно стежить за наближенням кожного лиха, що загрожує Його люду. Він Сам уже проходив через бурі страждань. Він поніс наші скорботи і знайомий з нашим смутком.

Тому тепер, з якими бурями я б не стикнувся, Його сила, енергія і саме життя вливаються в мене. Вони наповнюють мою чашу і течуть через край, часто стаючи великим благословенням і користю для інших, коли ті бачать мене посеред випробувань і страждань.

11

«ДОБРО І МИЛОСЕРДЯ БУДУТЬ СУПРОВОДЖУВАТИ МЕНЕ»

Упродовж вивчення цього псалма я постійно наголошував на турботі, яку виявляє уважний пастух до овець, неодноразово підкреслював, наскільки важливими для добробуту тварин є старанні зусилля і праця пастуха, намагався якнайкраще описати всі переваги, які відчуває отара, коли перебуває під керівництвом кваліфікованого та люблячого господаря.

Тепер усе це підсумовано псалмоспівцем в одному сміливому, але простому твердженні: «Отже, добро і милосердя будуть супроводжувати мене в усі дні мого життя»!

Вівця з таким пастухом знає напевно, що перебуває у привілейованому становищі. Що б не сталося, вона завжди може бути абсолютно впевненою

в тому, що добро і милосердя будуть поруч. Вона переконує та заспокоює себе тим, що повсякчас перебуває під надійним, чуйним та розумним керівництвом. Про що ще треба піклуватися? Добро і милосердя – ось що вона отримуватиме з досвідчених та люблячих рук свого господаря.

Це не лише сміливе твердження, а й певною мірою вихваляння, вигук прихованої впевненості в Тому, Хто контролює її життя та долю.

Чи багато християн насправді так ставляться до Христа? Чи багато людей широко переконані, що їх супроводжуватимуть добро і милосердя, що б не відбувалося в житті? Звичайно, дуже легко так говорити, коли все йде добре. Якщо моє здоров'я відмінне, справи процвітають, сім'я благополучна та люблячі друзі поряд, неважко сказати: «Отже, добро і милосердя будуть супроводжувати мене в усі дні мого життя».

Але що робити, коли тіло зазнає руйнування? Що сказати, коли стоїш безпорадний, як доводилося мені, і дивишся, як близька людина поступово вмирає у жахливих болях? Як реагувати, коли втрачаєш роботу і не маєш грошей на життя? Що станеться, якщо мої діти не зможуть отримати пристойну освіту або опиняться в поганому товаристві? Що я скажу, коли раптом, без вагомих на те підстав, друзі зрадять і відвернуться від мене?

Саме такі часи випробовують нашу довіру Христові та Його опіці. Коли все йде шкереберть, життя вимагає чогось більшого, ніж список побожних банальностей. Коли мій маленький світ розвалюється, а омріяні замки амбіцій і сподівань розсипаються вщент, чи можу я широко заявити: «Отже – жодного

«ДОБРО І МИЛОСЕРДЯ БУДУТЬ СУПРОВОДЖУВАТИ МЕНЕ»

сумніву! – добро і милосердя будуть супроводжувати мене в усі дні мого життя»? Чи не звучатиме це як чистої води лукавство і божевільне знущання?

Озираючись на власне життя у світлі моєї любові до овець і турботи про них, я знову і знову бачу подібне співчуття та турботу в тому, як мій Господар влаштовує мої справи. Були події, які в той час здавалися цілковитою катастрофою; були шляхи, якими Він направляє мене й які мали вигляд темних завулків; були дні, що їх не відрізнити від найтемніших ночей, через які Він мене проводив. Але все врешті-решт обернулося мені на користь і добро.

Своїм слабким розумом обмеженої людської істоти я не завжди міг досягнути Його управління, здійснюване в безмежній мудрості. З моєю природною схильністю до страхів, хвилювань і постійних «чому?» не завжди було просто прийняти в серці, що Він дійсно знає, що робить зі мною. Були часи, коли я піддавався спокусі запанікувати, втекти і полишити Його опіку. Якимось дивним чином у мене з'явилася шалена думка, що я зможу вижити краще сам по собі. Адже більшість чоловіків і жінок так і роблять.

Але попри цю збочену поведінку, я дуже радий, що Він не здався. Я неймовірно вдячний, що Він йшов зі мною в доброті та милосерді. Єдиною можливою мотивацією була Його власна любов, Його турбота і піклування про мене як одну з Його овець. І незважаючи на мої сумніви, попри всі побоювання щодо

Коли все йде шкереберть,
життя вимагає чогось більшого,
ніж список побожних
банальностей

того, як Він керуватиме моїми справами, Він з великою ніжністю підняв мене на руки і відніс назад.

Коли я дивлюся на все це в ретроспективі, то розумію, що для того, хто справді перебуває під Христовою опікою, не може виникнути жодних

Уся турбота, уся праця, уся пильність, уся майстерність, уся опіка, уся самопожертва народжуються з Його любові – любові Того, Хто любить Своїх овець, любить Свою справу, любить Свою роль Пастиря

труднощів, жодної проблеми; жодна позірنا катастрофа не здатна обрушитися на життя без того, щоб із цього хаосу врешті не вийшло щось добре. Ось що означає бачити доброту і милосердя

Господаря в моєму житті. Це стало великим фундаментом моєї віри та довіри до Нього.

Я люблю Його, бо спочатку Він полюбив мене.

Його доброта, милосердя і співчуття до мене оновлюються щодня. І моя впевненість ґрунтується на цих рисах Його характеру.

Я вірю в Його любов до мене як Своєї дитини.

Мій душевний спокій вкорінений у непоказній, проте непохитній довірі до Його здатності завжди чинити правильно і саме те, що є найкращим у кожній конкретній ситуації.

Це й є найправдивіший портрет мого Пастиря. На мене постійно виливаються Його доброта і милосердя, і хоч я на них не заслуговую, вони невпинно надходять з одвічного джерела – Його сповненого любові великого серця.

У цих словах – суть усього, про що йшлося в цьому псалмі.

«ДОБРО І МИЛОСЕРДЯ БУДУТЬ СУПРОВОДЖУВАТИ МЕНЕ»

Уся турбота, уся праця, уся пильність, уся майстерність, уся опіка, уся самопожертва народжуються з Його любові – любові Того, Хто любить Своїх овець, любить Свою справу, любить Свою роль Пастиря.

«Я – Пастир добрий! Пастир добрий кладе Свою душу за овець» (Івана 10:11).

«Ми пізнали любов з того, що Він поклав Свою душу за нас» (1 Івана 3:16).

З огляду на все це доречно запитати себе: «Чи цей потік добра і милосердя зупиниться на мені та застопориться лише на моєму житті? Хіба немає способу, яким він може пройти крізь мене, щоб принести користь іншим?»

Такий спосіб є.

Цей момент чомусь вислизає від багатьох з нас.

Існує позитивний практичний аспект, в якому моє життя, своєю чергою, повинно бути таким, щоб добро і милосердя супроводжували його, йшли слідом за мною задля блага інших.

Подібно до того як Божі добро та милосердя течуть до мене всі дні мого життя, так само добро і милосердя мають супроводжувати мене, залишатися після мене як спадок для інших, куди б я не пішов.

Тут варто повторити, що в разі поганого догляду вівці можуть стати найбільш руйнівною худобою. За короткий час вони здатні зруйнувати і спустошити землю настільки, що вона майже не підлягатиме відновленню. Але, на противагу цьому, якщо ними правильно управляти, ті самі вівці можуть бути найкориснішими з усіх домашніх тварин.

Їхній гній є найбільш збалансованим з усіх, що виробляються домашньою худобою. Ефективно розкиданий на пасовищах, він приносить величезну ко-

ристь ґрунту. Звичка овець шукати найвище місце для відпочинку сприяє тому, що родючість з багатих низинних ділянок через наявність природних добрив поширюється на менш продуктивні височини. Жодна інша худоба не споживає такого розмаїття видів рослинності. Вівці їдять усі види бур'янів та інших небажаних рослин, які інакше могли б заселити поле. Наприклад, вони полюбують бутони та ніжні кінчики польового осоту, який при неналежному контролі може швидко стати найшкідливішим бур'яном. За умови мудрого управління отара овець протягом декількох років здатна очистити та відновити ділянку спустошеної землі краще за будь-яку іншу тварину.

У стародавній літературі овець називали «худобою із золотими копитами» – настільки високо цінували їх за благодіючий вплив на землю.

На власному досвіді вівчаря я бачив, як усього за кілька років два занедбаних господарства були відновлені до високого ступеня продуктивності та корисності. Ба більше: те що раніше виглядало як гнітючі пустища, перетворилося на красиві, паркоподібні ділянки величезної цінності. Там, де раніше панували злидні, та всюди валялися відходи, тепер розквітли поля і відчувався достаток.

Іншими словами, добро й милосердя супроводжували мої отари. Вони залишали по собі щось вартісне, продуктивне, прекрасне та корисне для самих себе, для інших і для мене. Там, де вони пройшли, залишилася родюча і вільна від бур'янів земля. Там, де вони жили, залишилася краса і достаток.

Тепер переді мною гостро постають питання: чи так само відбувається і в моєму житті? чи залишаю я після себе добро і благословення?

Альфред Теннісон написав в одному зі своїх класичних віршів: «Гарні люди залишають після себе життя». Одного разу двоє друзів, проїздом у своїх справах на Схід, провели пару днів у нашому домі. Тоді вони запросили мене поїхати з ними. Після декількох днів у дорозі один з чоловіків усвідомив, що загубив свій капелюх. Він був упевнений, що той залишився в нашому будинку, та попросив мене написати моїй дружині, щоб вона знайшла капелюх і люб'язно переслала йому.

Її лист-відповідь я не забуду ніколи. Одне речення, зокрема, справило на мене величезне враження: «Я прочесала будинок згори донизу і не знайшла жодного сліду капелюха. Єдине, що залишили по собі ті люди, – це велике благословення!»

Чи так само ставляться люди до мене? Я залишаю по собі слід смутку чи радості? Спогади про мене в інших людей переплітаються з усвідомленням милосердя і добра, чи вони радше воліли б забути мене взагалі? Чи я сію благословення навколо, чи я є прокляттям для інших? Мое життя приносить людям скоріше радість чи біль?

В Ісаї 52:7 читаємо: «Які ж гарні на горах ноги благовісника, що проголошує мир; котрий звіщає Добру Новину...»

Іноді корисно поставити собі такі прості запитання: «Чи залишаю я після себе мир у життях людей чи неспокій?»

«Чи лишаю я по собі прощення чи гіркоту?»

«Чи залишаю я після себе вдовolenня чи конфлікт?»

«Чи залишаю я після себе квіти радості чи реп'яхи розчарування?»

«Чи залишаю я після себе любов чи ненависть?»

Деякі люди, куди б вони не пішли, лишають по собі такий жалюгідний безлад, що вважають за краще замести сліди.

Для справжньої Божої дитини, яка живе під опікою Пастиря, ніколи не повинно бути жодного почуття сорому або страху, коли вона повертається туди, де жила чи була раніше. Чому? Тому що там вона залишила спадщину піднесення, підбадьорення та натхнення для інших.

В Африці, де я провів багато років, мало хто залишив такий великий слід, як Девід Лівінгстон. Куди б не

привели його шляхи через чагарники та рівнини великого континенту, всюди відчувався вплив його любові. Тубільці, мову яких він так і не вивчив, ще бага-

Саме брак любові між християнами сьогодні робить церкву прісною, літеплою інституцією

то років по тому згадували його як чуйного, лагідного лікаря, доброта і милосердя якого супроводжували в усі дні його життя.

У пам'яті залишилися дитячі спогади перших розповідей про Ісуса Христа як про людину серед нас. Його життя підсумовували простим, лаконічним, але надзвичайно глибоким твердженням: «Він ходив по землі, творячи добро!» Здавалося, що це була найвища, найблагородніша, найважливіша річ, на яку Він міг витратити короткі роки Свого життя.

Але мене також глибоко вразило те, що Його добрі та гарні вчинки завжди були поєднані з милосердям. Там, де інші люди поводитися грубо, жорстоко і мстиво один до одного, Його співчуття та ніжність

завжди були помітні. Навіть найзапекліші грішники знаходили в Нього прощення, тоді як з боку своїх ближніх вони знали лише осуд, докір і жорстоку критику.

І знову я мушу запитати себе: чи так само я ставлюся до інших людей? Чи я сиджу на п'єдесталі власної гордині та з презирством дивлюся на своїх сучасників, чи я злажу з нього та ототожнюю себе з ближніми в їхніх проблемах і бідах, ділюся малою мірою добра і милосердя, дарованих мені моїм Господом?

Чи я дивлюся на грішників з милосердям Христа або з критикою та осудом?

Чи готовий я не помічати помилок і слабкостей інших і дарувати їм прощення, тому що Бог простив усі мої недоліки?

Єдиним реальним, практичним мірилом моєї вдячності за доброту і милосердя Бога до мене є те, наскільки я, своєю чергою, готовий виявляти доброту та милосердя до інших.

Якщо я не здатний прощати й дарувати дружбу занепалим чоловікам і жінкам, то цілком очевидно, що в практичному сенсі я майже нічого не знаю про Христове прощення і милосердя до мене.

Саме брак любові між християнами сьогодні робить церкву прісною, літеплою інституцією. Люди приходять, щоб знайти приязнь, а їх відштовхує наша байдужість та холодність.

Але чоловіки і жінки, які на власному досвіді спізнали Божі добро і милосердя, ставитимуться до інших зі щирою теплотою та приязню, також виявляючи добро і милосердя. Це буде благом для них, але, що не менш важливо, благословенням для Бога.

Так, благословенням для Бога!

Більшість із нас вважає, що лише Бог може принести благословення нам. Християнське життя – це двосторонній процес.

Ніщо не радує більше, ніж бачити, як твоя отара міцніє та процвітає. Особисто мене безмежно тішило відчуття віддачі за всю турботу та піклування про овець. Було просто чудово споглядати, які вони задоволені.

З великою втіхою я спостерігав, як від моїх отар отримує користь земля. І все це разом робило мене щасливою людиною. Це збагатило моє власне життя й стало винагородою за витрачені сили та енергію. У такому досвіді я отримував повну компенсацію за все, що вклав у цю справу.

Більшість забуває, що наш Пастир також шукає певної віддачі. Нам сказано, що Він подивився на Своє творіння і залишився задоволеним.

Це та радість, яку ми можемо принести Йому.

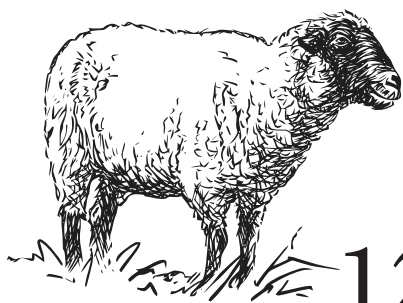
Він дивиться на моє життя з ніжністю, бо глибоко любить мене. Він бачить довгі роки, протягом яких Його добро і милосердя неухайно супроводжували мене. Він бажає, щоби частка цього добра та милосердя не тільки передавалася мною іншим, а й через радість, довіру та вдячність поверталася до Нього.

Він прагне любові – моєї любові.

А я люблю Його, цілком визнаючи, що Він перший полюбив мене.

Тоді Він задоволений.

12

«Я ПЕРЕБУВАТИМУ В ГОСПОДНЬОМУ ДОМІ ПРОТЯГОМ БАГАТЬОХ ДНІВ»

Псалом 22 відкривається погордливим, радісним твердженням: «Господь – мій Пастир».

А завершується він не менш позитивними та життєстверджуючими словами: «Я перебуватиму в Господньому Домі протягом багатьох днів».

Перед нами вівця, яка настільки щаслива від своєї долі в житті, настільки задоволена турботою, яку отримує, настільки відчувається «вдома» зі своїм пастухом, що в неї немає ані крихти бажання щось міняти. Простою, прямою, досить грубою фермерською мовою це звучить так: «Ніщо і ніколи не змусить мене полишити цей прикид – він просто супер!»

Відповідно й у пастуха розвинулася велика приязнь до своєї отари та відданість їй. Йому ніколи

не спаде на думку розлучитися з такими вівцями. Здорові, задоволені, продуктивні тварини – його радість і прибуток. Зв'язки між ними настільки міцні, що це справді стосунки на довгі дні.

Слово «дім», використане у вірші, має ширше значення, ніж більшість людей може собі уявити. Зазвичай ми говоримо про Дім Господній як про святилище, церкву або місце зустрічі Божого народу. З одного боку, Давид міг мати на увазі саме це. І справді, приємно думати, що ти перебуватимеш у Домі Господньому протягом багатьох днів.

Але завжди слід пам'ятати, що псалмоспівець, який пише від імені вівці, роздумує і розповідає про повний річний цикл життя стада. Він взяв овець від зелених лугов і тихих вод навколо домашньої ферми і повів через гірські перевали на високі плоскогір'я літніх пасовищ. Та ось прийшла осінь з її бурями, дощем і мокрим снігом, які змушують овець спустатися до підніжжя гір і повертатися назад на час довгої тихої зими. У певному сенсі це повернення додому. Повернення до полів, загонів, хлівів і сховищ ферми власника. Упродовж року, з усіма ризиками, небезпеками і тривогами життя, саме пильність, турбота й енергійне управління вівчара успішно проводили овець через усі випробування.

З піднесеним почуттям спокою і задоволення промовляється ця заява: «Я перебуватиму в Господньому Домі протягом багатьох днів».

Насправді, те, що мається на увазі під «домом», – це сім'я, домогосподарство або стадо Доброго Пастиря. Вівця настільки задоволена отарою, до якої належить, та пастухом, власністю якого вона є, що не має жодного бажання щось змінювати.

«Я ПЕРЕБУВАТИМУ В ГОСПОДНЬОМУ ДОМІ ПРОТЯГОМ БАГАТЬОХ ДНІВ»

Вона ніби нарешті повернулася додому і тепер стоїть біля паркану, вихваляючись перед своїми менш успішними сусідами по той бік. Вона похваляється чудовим роком, який прожила, та цілковитою довірою до свого господаря.

Іноді мені здається, що нам, християнам, вартує бути набагато більше схожими на таку вівцю. Ми повинні пишатися тим, що належимо Христові. Чому б тоді не хвалитися перед іншими тим, який добрий наш Пастир? З якою радістю ми повинні озиратися назад і згадувати, яким дивовижним чином Він подбав про нас! Ми маємо із захватом описувати в деталях, через які важкі випробування Він нас провів; хочемо і радо розповідати про те, як довіряємо Христу. Нам має вистачити сміливості без остраху заявити, що ми надзвичайно раді належати Йому.

Задоволенням і спокоєм нашого життя ми повинні демонструвати, якою неймовірною перевагою є приналежність до Його «дому», до Його стада.

Завжди, коли роздумую над останньою фразою псалма, в моїй пам'яті спливають яскраві картини життя на моїй першій вівчарській фермі.

Коли наставала зима з її холодними дощами і крижаними вітрами, хворі вівці мого сусіда стояли, притиснувшись до паркану, хвостами до бурі, обличчям до багатих полів, на яких процвітала моя отара. Ці бідні, скривджені, занедбані тварини, що перебували у власності безсердечного фермера, більшу частину року не

Задоволенням і спокоєм
нашого життя ми повинні
демонструвати, якою
неймовірною перевагою є
приналежність до Його «дому»,
до Його стада

знали нічого, крім страждань. Усе літо їх гриз голод. Вони були худі й хворі, вкриті паршою та страждали від паразитів. Замучені мухами й атаковані хижаками, деякі були настільки немічними, худими і нещасними, що їхні слабкі ноги ледве несли кістляві тіла.

В їхніх очах завжди жевріла невелика надія на те, що, можливо, – якщо пощастить! – їм вдасться пролізти через паркан або проповзти через якусь дірку і вирватися на волю. Іноді таке траплялося, особливо на Різдво. Це був сезон сильних припливів, коли під час відпливу море відступало далеко за кінець паркану, що тягнувся до лінії берега. Сусідські вівці, виснажені, незадоволені, голодні, чекали, коли це станеться. За першої ж нагоди вони спускалися на приливну смугу, прослизали навколо краю паркану і крадькома забігали до нас, щоб поласувати соковитою травою.

Їхній стан був настільки жалюгідним і нещасним, що раптове свято пишного корму, до якого вони не звикли, часто виявлялося згубним. Їхні травні системи починали розладнуватися, а іноді це навіть призводило до смерті. Я добре пам'ятаю, як одного дощового дня натрапив на трьох сусідських овець, які безпорадно лежали під ялиною біля паркану. Вони були схожі на старі, брудні, просякнуті землею мішки, що хтось звалив у купу. Навіть їхні кістляві ноги більше не могли їх підтримувати.

Я завантажив тварин на тачку і відвіз назад до їхнього безсердечного власника. Той просто витягнув гострого ножа для забою і перерізав усім трьом горлянки. Йому було абсолютно байдуже.

Чудова ілюстрація, як чинить сатана з мільйонами людей, які перебувають під його владою.

«Я ПЕРЕБУВАТИМУ В ГОСПОДНЬОМУ ДОМІ ПРОТЯГОМ БАГАТЬОХ ДНІВ»

Водночас у мене в голові промайнув наочний образ, як Ісус описував Самого Себе: як двері і вхід, якщо хто ним «ввійде, то буде спасенний; він увійде і вийде, і знайде пасовисько» (Івана 10:9) в Його отарі.

Ці бідні вівці не прийшли на мої угіддя через належні ворота. Я ніколи не впускав їх. Вони так і не стали моїми, не потрапили ані у мою власність, ані під мій контроль. Якби це сталося, тварини б так не страждали. Під моїм наглядом вони б із самого початку відчули особливу турботу.

Спершу їх посадили б на сухі корми та обмежену дієту, а тоді поступово вводили б зелень, доки вони не пристосувалися б до нового раціону і способу життя.

Коротше кажучи, вони намагалися увійти самотійно. Це призвело до катастрофи. Найсумнішим було те, що вони все одно були приречені. На старій збіднілій фермі вони б померли від голоду тієї зими.

Так само і з тими, хто не знає Христа. Світ – це доволі занедбане господарство, а сатана – його безсердечний власник.

Він анітрохи не дбає про людські душі та їхній добробут. Під його тиранією перебувають сотні голод-

Світ – це доволі занедбане господарство, а сатана – його безсердечний власник

них засмучених сердець, що прагнуть увійти до Божої домівки, жадають Його турботи та піклування.

Але є лише один шлях до цього дому. І він пролягає через Господаря – Самого Христа, Доброго Пастиря, Який сміливо заявив: «Я – двері! Якщо хто Мною ввійде, то буде спасенний; він увійде і вийде, і знайде пасовисько» (Івана 10:9).

Майже щодня я стикаюся з чоловіками і жінками «по той бік паркану». Як я впливаю на них? Чи моє життя настільки спокійне, таке задоволене, таке осяйне, бо я ходжу, розмовляю і живу з Богом, що вони починають заздрити? Чи бачать вони в мені переваги того, що я перебуваю під Христовим контролем? Чи бачать вони щось від Нього в моїй поведінці та характері? Чи моє життя і спілкування ведуть їх до Нього – а отже, до вічного життя?

Якщо так, то можна бути впевненим, що дехто з них також захоче перебувати в Господньому Домі завжди. І немає жодної причини, чому б так не статися, якщо вони потраплять у Його повноправну власність.

Існує ще один прекрасний і остаточний сенс у словах псалмоспівця, який говорить від імені вівці. Деякі переклади Старого Завіту наводять останню фразу псалма так: «Я житиму в присутності Господа повіки».

На моє особисте переконання, це найважливіше почуття, яке сповнювало серце Давида, коли він завершував цей гімн хвали божественній дбайливості.

Ми бачимо не лише, що Пастир постійно присутній на сцені, але й що сама вівця завжди хоче бути на очах у свого Власника.

Ця тема проходить через увесь наш розгляд Псалма 22. Саме пильність, обізнаність і старанність невтомного господаря гарантують вівцям відмінний догляд. А з точки зору овець, саме знання того, що пастух є поруч, постійне усвідомлення його присутності автоматично усуває більшість труднощів і страхів та водночас дарує відчуття безпеки і спокою.

Саме присутність власника гарантує вівцям, що не буде нестачі в їжі, що будуть рясні зелені луки

«Я ПЕРЕБУВАТИМУ В ГОСПОДНЬОМУ ДОМІ ПРОТЯГОМ БАГАТЬОХ ДНІВ»

і тихі чисті води, що на них чекатимуть нові стежки до свіжих угідь, що буде безпечне літо на високогір'ї та свобода від страху, що будуть дієві засоби від мух, хвороб і паразитів, буде спокій і вдоволеність.

У нашому християнському житті та досвіді діє той самий принцип.

Адже все, що говорять і чому вчать про те, як вести успішне християнське життя, можна підсумувати одним реченням: «Живи, завжди усвідомлюючи Божу присутність».

Існує внутрішнє усвідомлення, яке може бути надзвичайно виразним і реальним, присутності Христа в моєму житті, що виявляється в нас Його благодатним Святим Духом. Саме Він у чіткій і певний спосіб промовляє до сердець про нашу поведінку. Зі свого боку, ми маємо бути чутливими і відкритими до цього внутрішнього голосу.

Повинне стати звичним внутрішнє усвідомлення Христа, що дає мені силу жити у співпраці з Ним гідним життям із щедрою винагородою. Коли я відгукуюся на Його поклик і рухаюся в гармонії з Його бажаннями, то відкриваю для себе, що життя стає задоволеним і вартісним. Воно набуває великого спокою і перетворюється на захоплюючу пригоду, коли я торую цей шлях. Усе стає можливим, коли я дозволяю Його благодатному Духові контролювати, керувати і спрямовувати мої щоденні рішення. Насправді я маю свідомо просити Його керівництва навіть у найдрібніших деталях.

Є також ширше, але не менш захоплююче усвідомлення Бога навколо мене. Я живу в оточенні Його присутності. Я – відкрита людина; особистість, яка живе життям, відкритим для Його пильної уваги.

ПСАЛОМ 22 ОЧИМА ПАСТУХА

Він знає про кожну обставину, з якою я стикаюся.
Він піклується про мене з увагою і турботою, тому
що я належу Йому. І так буде тривати цілу вічність.
Яке запевнення!

Я буду жити в присутності – під опікою! – Госпо-
да повіки.

Нехай буде благословенне Його Ім'я.

Релігійне видання

Філіп Келлер

Псалом 22

очима пастуха

Підписано до друку 26.01.2024.
Формат 60x84/16. Папір книжковий. Друк офсетний.
Тираж 3000 прим. Умовн. друк. арк. 8,84.
Замовлення № 01/02/2024

Видавець *ФОП Єфетов О.В.*, м. Київ
Тел. (073) 992-0547
www.nard.com.ua
E-mail: nard@nard.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 1700 від 24.02.2004.

Друк: *ФОП Поліщук О.В.*, м. Київ
тел. (044) 592-1349
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 2142 від 31.03.2005.